

**Univerzita Pardubice
Filozofická fakulta**

Atlas znaků a vlajek měst a obcí kraje Vysočina

Roman Sobotka

**Bakalářská práce
2008**

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Katedra historických věd
Akademický rok: 2006/2007

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Roman SOBOTKA**
Studijní program: **B7105 Historické vědy**
Studijní obor: **Spisová a archivní služba**

Název tématu: **Atlas erbů a vlajek měst a obcí kraje Vysočina**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Cíl této práce
2. Seznámení se s počtem samosprávných celků (dále jen obcí) na území kraje
3. Počet obcí, které mají obecní znak či vlajku a jejich rozdělení dle okresů a dle titulu na města, městyse a obce
4. Vypracování atlasů: poloha, stručný historický vývoj (první písemná zmínka, nejvýznamnější rody, události, popř. významné osobnosti), časové zařazení udělení znaku a vlajky
5. Analýza erbu z různých hladisek (kdy udělen, ve kterém okresu větší počet, nejčastější motivy atd.)

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- Ing Josef Augustin, **Velká encyklopedie měst a obcí ČR, ARBOR Sokolov, Sokolov 2001.**
- Miroslav Buben, **Encyklopedie heraldiky, Praha 1994.**
- Jarmila Krejčíková - Tomáš Krejčík, **Základy heraldiky, genealogie a sfragistiky, Praha 1987. (skriptum University Masarykovi v Brně)**
- Václav Vojtíšek, **O starých pečetech a erbech měst českých, Praha 1953.**
- Karel Schwanzenberg, **Heraldika, Praha 1941.**
- Rostislav Nový, **Počátky znaků českých měst, Sborník archivních prací 27, s. 367 - 412.**
- Petr Exner, **Vexilologický slovník - prapory obcí ČR, 1991 - 2006**
- Svoboda Zbyšek PhDr. - Exner Petr, **Vexilologický lexikon - vexilologický názvosloví, Hradec Králové 2000**
- Frajdl Jiří - Zálabský Josef, **Vexilologie, Pedagogická fakulta Hradec Králové 1989.**
- **Webové stránky jednotlivých měst a obcí.**

Vedoucí bakalářské práce:

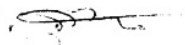
PhDr. František Šebek
Katedra historických věd

Datum zadání bakalářské práce:

30. dubna 2007

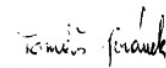
Termín odevzdání bakalářské práce:

31. března 2008

prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.
děkan

L.S.

doc. PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2007

Děkuji panu PhDr., Šebkovi Františkovi za vedení mé bakalářské práce, za cenné rady, které mi poskytl a za čas, který se mnou strávil.

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracoval samostatně, výhradně s použitím citované literatury.“

V Jitkově dne.....

.....
(podpis studenta)

Souhrn

Hlavní náplní této práce je analýza obecních znaků. A to po stránce formální i obsahové. Jako součást této analýzy je zde vytvořen abecední katalog všech měst a obcí vlastníci svůj znak.

Main focus of this document is symbols analysis from formal and content point of view. As a part of this analysis is alphabetical catalogue of all towns and villages which have a symbol.

Klíčová slova: heraldika, vexilologie, znaky, vlajky, kraj Vysočina

OBSAH

1. Úvod.....	1
2. Základy heraldiky a vexilologie.....	3
3. Znaký měst a obcí kraje Vysočina.....	11
3.1 Chronologický přehled vzniku obecních znaků.....	11
3.2 Formální stránka znaku.....	17
3.3 Obsahová náplň znaku.....	22
4. Katalog měst a obcí.....	27
5. Závěr.....	156
6. Resume.....	157
7. Seznam použité literatury.....	159

Přílohy

Úvod

Tak jako fotografie dokumentují vývoj člověka, přírody, staveb a všeho, co se na nich může objevit, tak znaky do jisté míry mohou vypovídat o historii dané obce. Pohledem na znak obce je možné dozvědět se například o významným majitelích, za kterých obce vzkvétaly, kteří byli v obci váženými občany a nebo pouze to, že zde byli. Je možné nahlédnout do života lidí. Znak může vypovídat o obživě obyvatel, ať již jako o obci například zemědělské nebo hornické.

Městská heraldika, popřípadě heraldika obecní je dnes stále živou součástí heraldiky. Již od počátku jejího vzniku v Čechách někdy v polovině 14. století zaujímala přední místo v systému této vědy. Vývoj městských znaků je velice bohatý a prošel v průběhu stálí řadou změn. Nejdříve si města znaky osvojovala svémocně, přes panovnická znaková privilegia. V 50. letech 20. století došlo k ústupů vesnických znaků, jelikož ho nahradil znak státní. V dnešní době uděluje znak i vlajku předseda Poslanecké sněmovny parlamentu ČR na základě návrhu dané obce a po schválení v podvýboru pro heraldiku a vexilologii. Na začátku všeho se obec, která chce získat své symboly musí spojit s někým, kdo jí tyto symboly navrhne. Ty pak schválí obecní zastupitelstvo. Poté jde návrh do Poslanecké sněmovny, respektive do Podvýboru pro Heraldiku a Vexilologii. Pokud zde dojde ke schválení obecních symbolů, výbor pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu vydá „**Usnesení**“, právo užívat obecní symboly. V tuto chvíli již předseda Poslanecké sněmovny parlamentu ČR vydá „rozhodnutí“ o udělení obecních symbolů. Starosta obce je pak pozván do Poslanecké sněmovny, kde převezme z rukou předsedy tzv. Udělovací dekret. Již 309 (tj. 43,3%) obcí z kraje Vysočina tohoto práva k 31. 12. 2007 využilo. To svědčí o renesanci obecní heraldiky u nás.

Cílem této práce je pokusit se o výčet všech obcí kraje Vysočina, které již užívají svých obecních symbolů. Dále se pokusit o analýzu jejich erbů z několika možných hledisek, jako je časový vymezení, kdy obce obdrželi svůj znak, ať to bylo v dávné minulosti nebo v čase nedávném. Dále co na svém znaku používají za figury, zda se na jejich znacích objevují znaky dřívějších majitelů, zda se tam objevuje to, co tvořilo obživu obyvatel, či se zde objevu ráz krajiny v okolí obce. Na tyto otázky se pokusí odpovědět právě tato práce.

Kraj Vysočina se nachází v srdci České republiky, tvoří ho 704 obcí rozdělených do 5 okresů (Havlíčkův Brod, Jihlava, Pelhřimov, Třebíč, Žďár nad Sázavou) v nichž žije přes půl miliónů obyvatel. K 31. 12. 2007 mělo 309 obcí svůj znak. V některých případech vychází ze staré pečeti, v jiných byl vytvořen až v dnešní době. Často ale odráží historický vývoj obce. Následující kapitoly pojednávají o základech heraldiky a vexilologie jako věd zabývajících se podrobným rozbořem znaků a vlajek. Vlajka je zde uváděna jen jako součást obecních symbolů, ale hlavním předmětem této práce jsou znaky.

Základy heraldiky a vexilologie

Pro vysvětlení termínů, kterých v práci používám, dovoluji si připomenout jakési minimum ze základů heraldiky a vexilologie.

Heraldika se řadí k pomocným vědám historickým. Hlavní náplní jsou znaky, jejich vznik, vývoj a funkce. Jako věda je úzce spojena se sfragistikou, genealogií, popřípadě s dějinami umění.

Počátky heraldiky začínají již někdy daleko před naším letopočtem, kdy první náznaky používání nějakého znamení jako rozlišovacího symbolu jsou již patrné v období 6. – 5. století př. n. l. u athénských rodin. Tomuto období říkáme předheraldické. Ještě v polovině 11. století, kdy rytíři nosili lehká brnění a byla možná jejich identifikace nebylo zapotřebí rozlišovacího znamení v podobě znamení na štítě. Tato potřeba se vztahuje k počátkům heraldiky ve 12. století a má úzkou souvislost s křižáckými výpravami do „Svaté země“. Zde již došlo k nutnosti dobře rozlišovat v bojové vřavě svého protivníka. K tomuto účelů sloužilo znamení, které bylo kladeno na štít, jako místo, kde bude znamení dobře patrné. Můžeme tedy říci, že základní význam heraldiky byl zpočátku vojenského rázu. Další důležitou funkcí, kterou heraldika začala plnit, byla funkce administrativní. A to v době, kdy z velké části byli rytíři či králové negramotní a otisk jejich pečeti s vyobrazením erbů, jako znaku kladeném na štítě, sloužil jako podpis. Zde dochází k potřebě dědičnosti erbů z otce na syna. Rozkvět rytířství a tím i heraldiky sebou přinesli nový úřad a to tzv. HEROLDU. Byli to lidé, jejichž povinností bylo svého pána představovat, tlumočit jeho vůli. Museli si také osvojit znalost velkého množství znaků, aby byli schopni svého pána informovat o nositeli daného znaku a o znaku samotném. V období nástupu renesance a později baroka dochází k tomu, že se erb stává módní záležitostí a dochází tak k úpadku heraldiky a jejího základního významu.

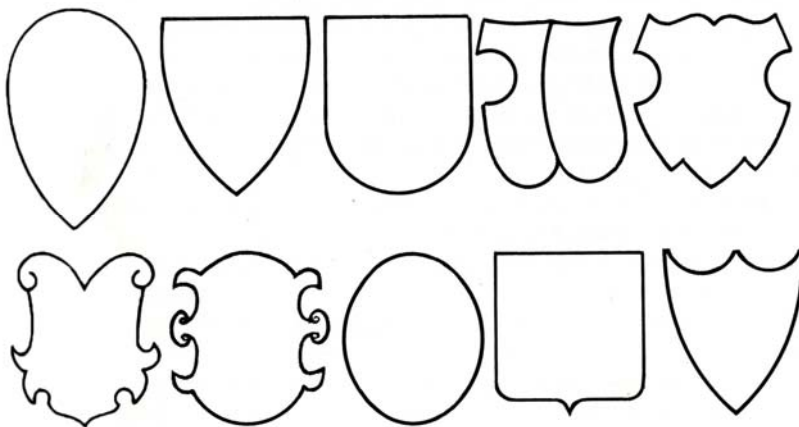
Tak jako ostatní vědy i heraldika má svá pravidla, barvy a figury :

1. Pravidlo pravé a levé strany: Znak se kreslí a popisují z postavení štítonoše, takže při pohledu na kresbu vidíme pravou heraldickou stranu na své levé straně a naopak. Proto i popis polí a figur začínáme z levé strany, jako by vycházel ze strany pravé.
2. Pravidlo barvy a kovu: Pokud tvoříme znak, vychází z pravidla, že barva je pokládána na kov a kov pokládán na barvu. Zpravidla nelze klást kov na kov a barvu na barvu. Výjimkou je znak jeruzalémského království, kde kovový (zlatý) kříž leží na kovovém (stříbrném) poli.
3. Pravidla kresby heraldických figur: Obecné heraldické figury se nesmějí dotýkat okraje štítu, plochu štítu však vyplňují. Erbovní zvíře vykračuje pravou nohou.
4. Pravidlo schématického vyjádření figury: Heraldické figury, i když jsou vzaty z běžného života, jsou symbolem, znakem a nemohou být kresleny realisticky, krajinářsky či perspektivně.
5. Pravidlo směru figur na praporu: na praporu zobrazuje se znamení hlavou k žerdi.
6. Pravidlo popisu (*blasonování*) jednoduchého znaku. Nejprve se popisuje barva pole, poté barvy figury, složité znaky popisujeme od pravého pole. Má-li znak srdeční štítek, počíná popis od něho a teprve poté následuje popis hlavního štítu. Po popisu znaku následuje popis klenoty a posléze pokrývek. Je-li víc klenotů, opisují se odprava doleva.
7. Pravidlo stručnosti: Popis znaků musí být stručný, vystižný a v duchu jazyka.

Štít

Jako nejjednodušší část erbů se při blasonu nepopisuje. Tvar štítu se v průběhu času měnil. Na obrázku je možné vidět 10 možných tvarů štítů.

Obrázek č. 2

1.normanský, 2. raně gotický, 3. pozdně gotický, 4.terč, 5. renesanční , 6.-8. barokní, 9.-10. klasicistní.

Barvy, kovy

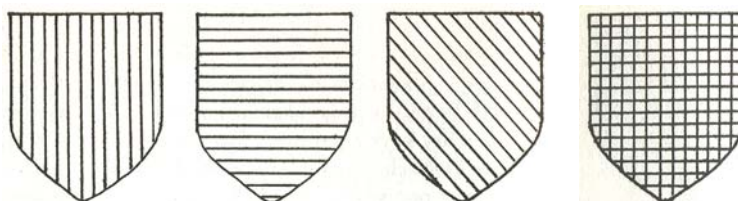
Heraldiky ve svém základu rozlišuje 4 základní barvy a 2 kovy

➤ Barvy : Červená, modrá, černá, zelená.

➤ Kovy : Stříbro a zlato.

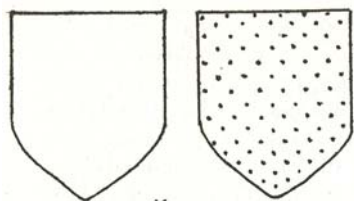
Až do17. století se barvy a kovy znaků popisovaly začátečnými písmeny (z., stř.,čv. atd.). V roce 1638 zavedl Silvestr Petra Saneta grafické vyznačování heraldických barev. (šrafování).

Obrázek č. 3

1.červená, 2. modrá, 3. zelená, 4. černá

Obrázek č. 4

1. stříbro, 2. zlato

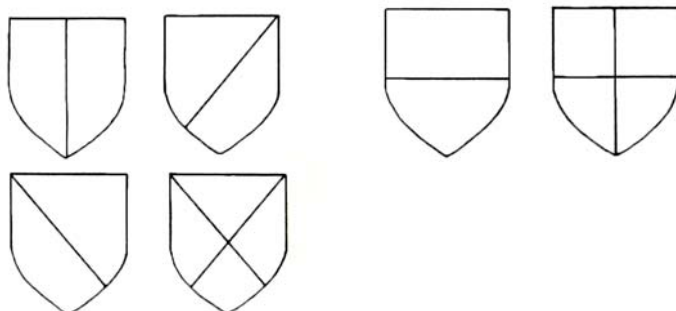
Na erbech je možné najít ještě tzv. přikryvadla, přilbice a mnoho dalších částí, kterých není na většině znaků obcí užito.

Figury

Figurami nazýváme vše, co je kladeno do štítu. Figury dělíme na 2 skupiny a to *heraldské a obecné*.

Heroldské figury jsou takové, při nichž je štít dělen různými tvary na pole různého geometrického tvaru. Na dalším obrázku jsou znázorněny některé možnosti dělení štítu.

Obrázek č.5

1. polcení , 2. dělení pošikem , 3. dělení , 4. čtvrcení , 5. dělení pokosem , 6. čtvrcení pokosem

Druhou skupinou jsou figury obecné, což jsou heraldicky stylizované postavy lidí, zvířat nebo rostlin. Ty se dále dělí na 3 skupiny – figury přirozené, figury nadpřirozené a figury umělé. Každá skupina se ještě postupně dále dělí.

Figury přirozené

➤ *životné*

- Člověk - celé tělo nebo jeho části -(rytíř, mnich, divý muž)

- Zvířata - celá nebo jen části - (lev, medvěd, orel, orlice, kohout, čáp, zajíc, rak atd.)
Rostliny tj. stromy, keře, květiny apod. – jejich část, popř. plody (růže, hruška, lekník, ostrve, lilie atd.)

➤ *neživotné*

- pozemské – oheň, voda
- nadpozemské – slunce, hvězdy, měsíc

Figury nadpřirozené

Bytosti nadpřirozené – bůh, světci, popřípadě jejich atributy

Biblické bytosti – andělé, ďáblové,

Antická a pohanská božstva – minerva, neptun, poseidón a další.

Monstra. Obludy a nestvůry – kentauar, chiméra, harpyje, mořská panna, satyr atd.

Figury umělé

Zbraně a zbroj, oděvy a jejich součásti, pracovní nástroje, hudební nástroje, stavby a jejich části, odznaky světské a církevní důstojnosti, různé předměty, písmena a znamení neurčitého tvaru a původu.

Poznámky: Obrázky v této části jsou použity z publikace Jiřího Čarka – Městské znaky v českých zemích. (obrázek č. 2) a Milana Bubna – Heraldika. (obrázek č. 3, 4, 5)

Vexilologie

Vexilologii lze také řadit do systému pomocných věd historických. Jedná se o mladou nauku, která se zabývá studiem praporů a vlajek, studuje jejich historický vývoj, funkci, popisuje je a vykládá. Historie vexilologie byla dlouhou dobu spjata s heraldikou, ze které vexilologie vychází.

Historie praporů a vlajek sahá daleko před náš letopočet do starověkého Egypta. Vývoj lze rozdělit na dvě základní etapy a to *předheraldickou* a *heraldickou*. Předheraldická etapa sahá daleko do starověku, kdy se již ve starověkém Egyptě, Číně a Mezopotámie objevují první předchůdci praporů a vlajek. Toto období končí třetí

křížáckou výpravou, kdy byly prapory samozřejmostí a sloužily tak jako heraldická znamení na štítech k orientaci a koordinaci obrovských mas bojovníků v bojové vřavě. V první fázi a to asi do poloviny 14. století se erb ztotožnil s barvami a znakem svého pána. Postupně se došlo k názoru, že je potřeba plochu listu zjednodušit. A tak se na prapor umísťovaly barvy vrchnosti tak, aby se ztotožňovala s barvami na jejich erbu. Teprve na počátku 17. století se do středu praporu vrací celý erb se kterým musely ovšem barvy listu kontrastovat. I zde docházelo k zjednodušení, pokud byl erb pána složitý a docházelo ke kladení částí erbu nebo heraldické figury. K historii nejstarších vexilologických praporů lze doporučit dílo Jiřího Frajdla a Josefa Zálabského - Vexilologie.

Termín vexilologie vznikl z latinského „vexillum“, což byla první standarta z látky používaná v římských vojenských legiích. Druhá část termínu „logie“ pochází z řečtiny a znamená nauka. Poprvé ho použil v roce 1958 Američan Whitney Smith, který v roce 1962 založil středisko „FLAG RESEARCH CENTER“ a začal vydávat první vexilologický periodikum na světě „The Flag Bulletin“. Další vexilologické společnosti poté začaly vznikat v evropských zemích: Nizozemí (1966), Velká Británie (1967), Francie (1967). V Československu vznikl v roce 1972 Vexilologický klub při Obvodním kulturním domě v Praze 3 – Žižkov. V roce 2005 byl Vexilologický klub přejmenován na Českou vexilologickou společnost. Vydává zpravodaj Vexilologie a to čtyřikrát do roka.

Mezinárodní federace vexilologických společností (Fédération Internationale des Associations Vexillologiques – FIAV) byla založena v roce 1969 v Bostonu (USA) a tvořilo jí 12 společností. ČVS je členem od r. 1991. FIAV pořádá každé 2 roky mezinárodní kongresy. Poslední byl v roce 2007 v Berlíně. Prezidentem je od roku 1997 Belgičan Michel Lupant.

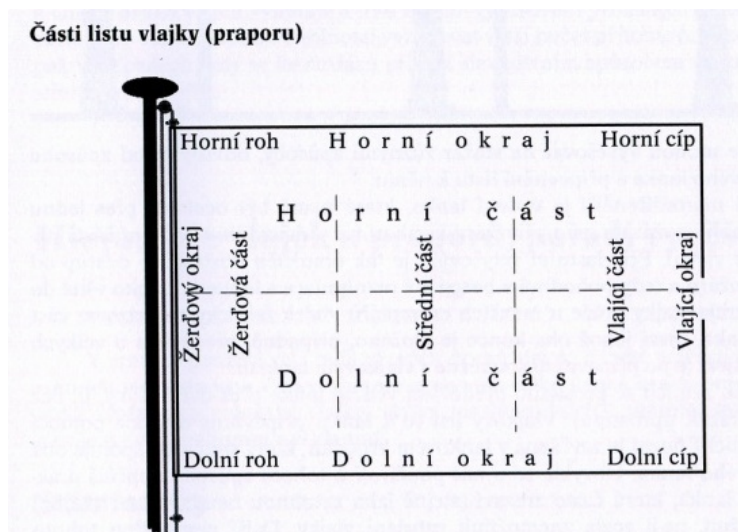
Vexilologické názvosloví v českém jazyce sestavil poprvé v roce 1972 PhDr. Zbyšek Svoboda. Druhé rozšířené vydání vyšlo v roce 2000, spoluautor Ing. Petr Exner.

Základní tvary, barvy vlajek a zásady jejich popisu

Jako každá věda tak i vexilologie si musela stanovit svoji vlastní terminologie. U nás základní názvosloví stanovil PhDr. Zbyšek Svoboda v roce 1972.

Základní částí praporu je LIST. Ten má zpravidla tvar obdélníku, přičemž musí být jasně stanoven poměr šířky k délce. Ta je většinou 2:3 (šířka:délka), ovšem lze se setkat i s jinými. Tvar listu může mít i jiné tvary, které vycházejí např. z historického vývoje nebo se s nimi můžeme setkat v rámci vexilologických symbolů v dnešní době. Tyto tvary mají své pojmenování a může se jednat např. o: čtverec, plamen, vlašťovčí ocas a další.

List dělíme na 5 částí: žerďová, střední, vlající, horní, dolní. U žerďě je horní a dolní roh, vlající část má horní a dolní cíp.(viz. obrázek)

Obrázek č. 1

Vexilologii má dvě základní skupiny vexilologických figur.

1. vexilologické – vznikají geometrickým dělením
2. obecní – zvířata, rostliny, předměty.

Vexilologické barvy: Barvy jsou důležitým rozpoznávacím prvkem při popisu vlajek. Barvy nejsou pevně stanoveny jako je tomu v případě heraldiky i když samozřejmě i zde vexilologie z heraldiky vychází a tudíž máme 6 základních barev (bílá, žlutá, červená, modrá, zelená, černá). Dalšími barvami jsou např. oranžová, hnědá nebo okrová.

Druhy vlajek: V dnešní době se lze setkat s těmito druhy vlajek a praporů: Státní, vlajky nebo prapory národních nebo mezinárodních organizací, hlav států, válečné, obchodní, námořní, vojenské, zemské, církevní, autonomních celků, politických stran, sportovní, služební, signalizační apod.

Popis vlajky nebo praporu:

List se popisuje zleva doprava (od žerdi) a od shora dolů. Popisuje se jen líc. Rub pouze v případě, že není shodný s lícem.

Základní pravidla pro vyvěšování vlajek na území České republiky

Státní vlajka ČR musí být vždy vztyčena na nejčestnějším místě. (zákon č. 352/2001 Sb., §8)

Vyvěšování jiných vlajek se řídí touto hierarchií (pořadím).

- vlajky cizích států
- vlajka Evropské Unie
- vlajky krajů, včetně Prahy
- vlajky měst a obcí
- vlajky mezinárodních organizací
- vlajky firemní (soukromé společnosti)
- ostatní vlajky

Poznámka: Obrázek č. 1 je použit z publikace Vlajky, prapory a jejich používání od autorů Petra Exnera, Pavla Fojtíka a Zbyška Svobody.

Znaky města a obcí kraje Vysočina

Chronologický přehled vzniků obecních znaků

V kraji Vysočina se nachází 704 obcí. Necelá polovina z nich (309 tj. 43,3 %) k 31. 12. 2007 již svůj znak má a některé obce budou jistě brzy následovat. Kraj je rozdělen do 5 okresů - Havlíčkův Brod, Jihlava, Pelhřimov, Třebíč a Žďár nad Sázavou. V havlíčkobrodském okrese je celkem 120 obcí z nichž 52 má svůj znak. Jihlava jako okres v sobě zahrnuje celkem 123 obcí a pouze 37 z nich se může pyšnit svým znakem. V okrese Pelhřimov je 120 obcí a 34 má znak. Mnohem lépe na tom je okres Třebíč, kde z 167 obcí má svůj znak již 86 a nejlépe v tomto ohledu je na tom žďárský okres, kde na 174 obcí připadá 100 znaků.

Tabulka č. 1

Okres	Počet obcí	Počet obcí mající svůj znak	Vyjádřeno v %
Havlíčkův Brod	120	52	43,2 %
Jihlava	123	37	30 %
Pelhřimov	120	34	28.2 %
Třebíč	167	86	51.6 %
Žďár nad Sázavou	174	100	57 %

Tabulka č. 2

Okres	Podíl z celkového počtů znaků v %
Havlíčkův Brod	16,6 %
Jihlava	11,8 %
Pelhřimov	10,9 %
Třebíč	27,5 %

Žďár nad Sázavou	32%
------------------	-----

K vývoji znaků¹

Na začátku je nutné si alespoň stručně nastínit vývoj městských (popř. obecních) znaků.

O původu těchto znaků nepadá jednota mezi badateli. Mnozí heraldici jsou toho názoru, že městské znaky se vyvinuly z městských pečeti, které se objevují ojedinele již ve 12. století, častěji pak ve století následujícím. Druhá část heraldické obce má za to, že tyto znaky vznikly samostatně. Ať již má pravdu ta či ona strana je nutné podotknout, že městské pečeti předcházeli městským znakům.

Před rokem 1400 není mnoho měst, které mají svůj znak, Rostislav Nový dokázal městský erb jen u 10 královských měst. Města začínají ve větší míře užívat znaků až v průběhu husitství a hlavně po husitských válkách. U těchto prvních měst není dochováno privilegium (výjimkou je Slavkov), kterým by byl městu znak udělen. Můžeme se proto domnívat, že se tak stalo svémocně. Teprve po husitských válkách a v letech následujících si začíná panovník uvědomovat význam udělování znaku jako projevu zvláštní milosti a privilegia pro město. A tak již v době vlády Vladislava II. je uděleno mnoho městských znaků. Tento trend se dostává do útlumu na počátku 17. století, kdy bylo vydáno již méně znakových privilegií a jednalo se ve větší míře o potvrzení stávajícího znaku, popř. o jeho polepšení. Od poloviny 19. století až do r. 1918 je opět vydán větší počet těchto privilegií, hlavně novým průmyslovým městům. Po vzniku ČSR udělovalo znaky ministerstvo vnitra po konzultaci se svým poradním orgánem. V období německé okupace se několik měst snažilo o úpravu svého znaku (např. přidáním hákového kříže), což podle ustanovení § 11 prováděcího nařízení z roku 1941 k německému obecnímu zřízení nebylo možné. Po válce dochází postupně

¹ Jiří Čarek, Městské znaky v Českých zemích, Academia, Praha 1985, str. 23 – 38.

Miroslav Buben, Heraldika, Albatros, Praha 1986, str. 161 – 199.

Rostislav Nový, Počátky znaků českých měst, in: Sborník archivních prací 24, 1974, str. 367 – 412.

Jarmila Krejčíková – Tomáš Krejčík, Základy heraldiky, genealogie a sfragistiky, Praha 1987, str. 125 – 129. (skriptum university Masarykovy v Brně).

k nahrazení vesnických znaků, znakem státním. Po roce 1952 mizí znaky vesnic na razítkách úplně a jsou nahrazeni již zmíněným znakem státním. Změnu přinesl až zákon č. 69 z roku 1967 Sb. o národních výborech. V něm byla zakotvena zásada, že pokud nebylo předepsáno užití státního znaku, mohou městské a místní národní výbory užívat svého znaku. Posledním důležitým mezníkem ve vývoji obecních znaků, je r. 1990, kdy vyšel zákon č. 367/1990 Sb. o obcích.

V § 5 se říká „... není – li zvláštním zákonem stanoveno jinak, mohou obce, jejich orgány a organizace užívat znaku a praporu obce...“ a dále pak „... pokud obec nemá historický znak a prapor mohou jí být na její návrh předsednictvem České národní rady znak a prapor uděleny.“

Na následujících grafech je možné sledovat chronologický vývoj znaků měst a obcí v kraji Vysočina. Zde je nutno ještě podotknout, že v následujících grafech jsou znázorněny obce jejichž znak bylo možno doložit k určitému datu, popřípadě století. Vycházel jsem z práce Jiřího Čarka - Městské znaky v českých zemích.

Graf č. 1²

Na tomto grafu je možné vidět vývoj znaků od jejich počátků až do roku 1918 (21,8% z celkového počtu).

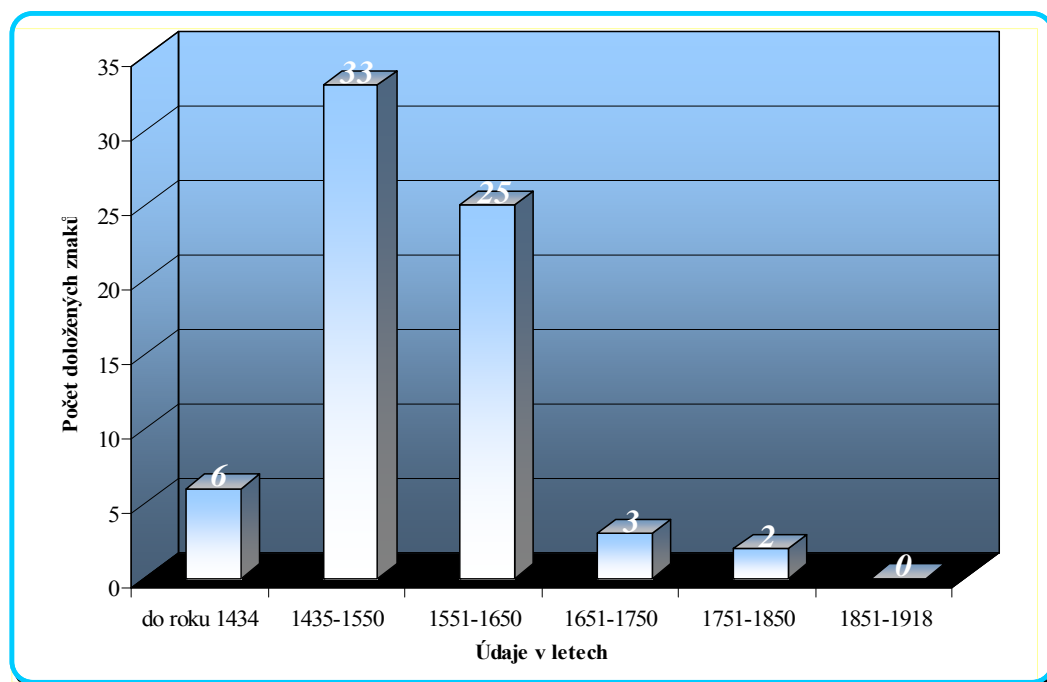
V letech 1551 – 1650 došlo navíc ještě ke změnám v podobě znaků nebo opětovnému potvrzení starých znaků a to u těchto měst: Havlíčkův Brod (1566 a 1637), Žďár nad Sázavou (1607), Polná (někdy v letech 1597 – 1620 a 1626), Přebyslav (někdy v letech 1597 – 1620 a po r. 1631), Nové Město na Moravě (1635), Telč (1650).

V období 1651 – 1750 byl znak polepšen Pelhřimovu (1675), Počátkám (1698) a Žďáru nad Sázavou (1706)

V letech 1851 – 1918 nebyl žádnému městu udělen znak, pouze ve dvou případech došlo k potvrzení znaků starších. V prvním případě se jedná o město Jihlava, kdy byl

² Do roku 1434: Havlíčkův Brod, Habry, Chotěboř, Jemnice, Jihlava, Velká Bíteš
1651 – 1750: Nový Rychnov, Senožaty, Štěpánov nad Oslavou
1751 – 1850: Úsobí, Želetava

starý znak znovu potvrzen 4. září 1900. Druhým městem je Třešť a to opětovné udělení znaků roku 1902.

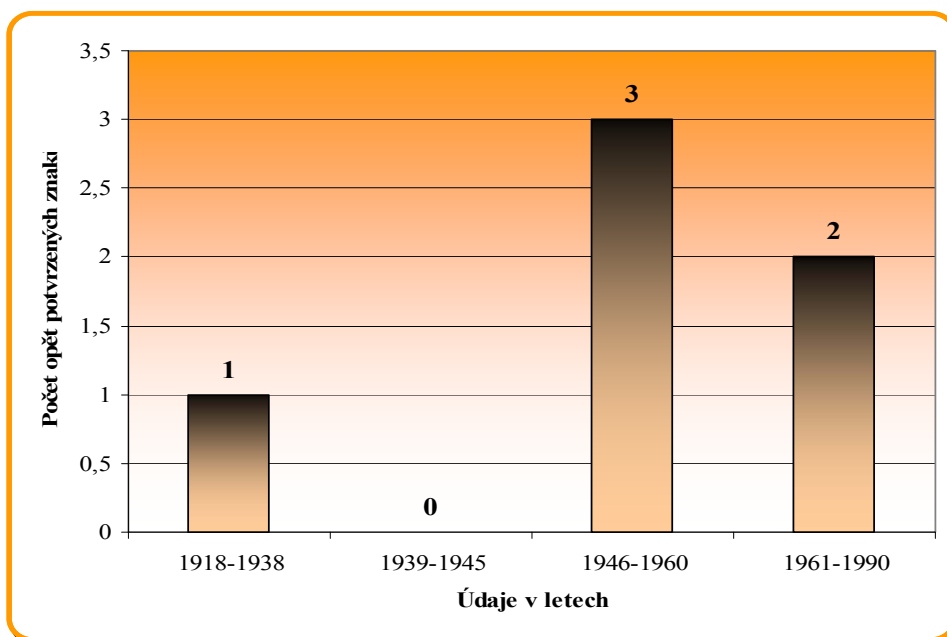

Graf č. 1

Graf č. 2

Tento graf ukazuje období v rozmezí let 1918 – 1990, rozdělených do kratších časových úseků, jak je možné v grafu vidět. V tomto období nebyl přijat žádný nový znak. Znaky byly pouze znovu potvrzeny, popřípadě upraveny např. dle tehdejší politické situace³. To se týká v letech 1918 – 1938 Pelhřimova (1926), v letech 1946 – 1960 Havlíčkův Brod (1949), Štoky (1950) a opět Pelhřimov (1960). V letech 1961 – 1990 došlo ke změnám u Žďáru nad Sázavou (1971) a Pacova (1977).

³ Příkladem může být město Pelhřimov, které v roce 1926 nahradilo císařského orla za malý státní znak. V roce 1960, když byl změněn státní znak, nahradilo město malý znak novým státním znakem.

Graf č. 2

Graf č. 3

V grafu č. 3 je uvedeno období mezi lety 1990- 2007. V tomto rozmezí došlo k největšímu počtu udělení znaků, tj. 75.84%.

Do těchto údajů nejsou zahrnuty obce, které spadají do jiného časového vymezení (obce, které užívají starých podob znaků), ale které si nechaly svůj znak opětovně schválit v již zmíněných letech. Jsou to tyto obce:

1993 – Černovice

1996 – Kamenice nad Lipou

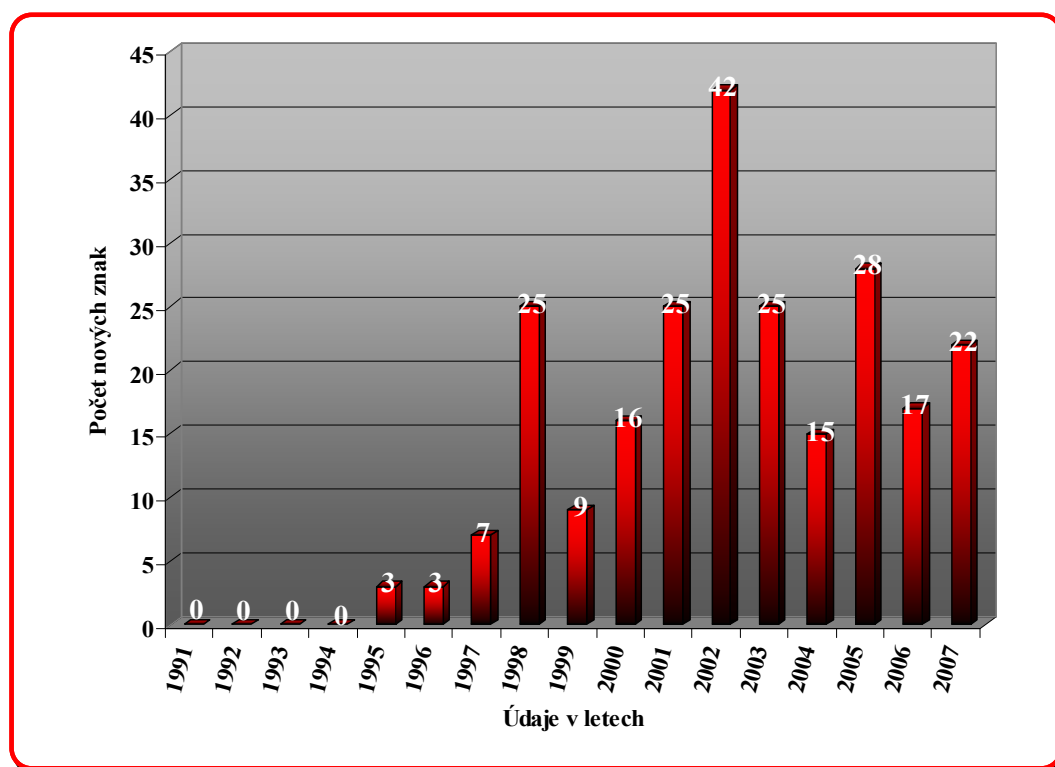
1998 – Bystřice nad Pernštejnem

- Křižanov
- Měřín
- Moravské Budějovice
- Nové Veselí
- Osová Bytíšk
- Velké Meziříčí

1999 – Luka nad Jihlavou

- 2000** – Brtnice
 - Mohelno
 - Nová Říše
- 2001** – Ostrov nad Oslavou
 - Strážek
 - Štoky
- 2002** – Krucemburk
 - Senožaty
- 2003** – Želetava
- 2004** – Nový Rychnov
- 2005** – Stařeč
- 2007** - Vilémov

Celkem se tedy jedná o 23 měst a obcí.

Graf č. 3

Poznámka:

Do celkových součtu nebyly zahrnuty 3 obce (0,96 %) u kterých nebylo možné s jistotou určit, do kterého období lze zařadit užití jejich znaku. (Česká Bělá, Větrný Jeníkov, Uhelná Příbram).

Formální stránka znaků

Štít

Pokud se popisuje štít, bylo by dobré si říci, že na tvaru štítu prakticky nezáleží, jelikož samotný štít se nepopisuje. V případě obecních znaků se ustálila varianta, kdy se znamení pokládá na štít gotický bez ostatních heraldických doplňků, jako jsou např. klenot, přikryvadla apod. V případě kraje Vysočina je 97,4 % všech znaků položeno pouze na štít a to štít tzv. gotický. Výjimku tvoří celkem 8 obcí (tj. 2,6 %). První takovou skupinou je město Havlíčkův Brod a obec Lipnice nad Sázavou, ty kladou své znamení na štít francouzský. Nové Město na Moravě kreslí své znamení na tzv. kartuš, na kterou byl znak malován v 17. století, v době kdy město patřilo kardinálu Františku z Ditrichštejna. Druhou skupinu tvoří město Ledec nad Sázavou, které převzalo znak pánů z Říčan, tudíž s klenotem i přikryvadly. Města Počátky a Telč užívají podobu svého znaku se štítonoši v podobě andělů, kteří drží nad štítem korunu. Tuto variantu užívá i obec Mrákotín, přičemž štítonošem je orel a gryf. Městys Štoky užívá štítu gotického, ale klade nad něj pštroší pero bez přílby!!!

Typy figur ve znaku

Obce, které mají svůj znak, užívají figury a to buď heraldské nebo obecné. V číselné podobě to znamená, že pouze 3 (tj. 0,96 %) obce mají na svém znaku užitou jen heraldskou figuru (Chlumětín, Rožná, Škrdlovice). Větší část obcí užívá figuru obecnou (celkem 128 obcí, tj. 41 %). Nejrozšířenějším případem je užití obou možných způsobů. A to štítem - určitým způsobem rozděleným a obecnou figurou. To se nachází ve 178 (tj. 57 %) případech obecních znaků.

Na znacích se ale objevují obecné figury jako takové a v heraldickém rozdělení se jedná o složité dělení lidí a částí lidského těla, dále skupiny, kam patří zvířata, dělení jejich částí atd.. Jednodušším způsobem lze rozdělit figury obecněji a to na: skupinu lidí, kam lze zahrnout části lidského těla, dále ozbrojence, divé muže atd. Další takovou skupinou jsou zvířata a také ptáci, kteří tvoří jednu z podkategorie, přičemž orlice jako takové jsou počítány samostatně. Dále následují nadpřirozená bytosti, stavby, církevní

symboly (berla, mitra, andělé atd.), zemědělské nástroje a symboly (hrábě, vidle, snopy, srpy apod.), rostliny a poslední kategorie, kde jsou figury ostatní.

Číselné vyjádření dle počtu figur na obecních znacích:

1. Lidské postavy a části lidského těla (5,2 %) – figury jsou řazeny do sloupce s číslem, které udává jeho počet

- Obraz ozbrojence – 5
- divý muž – 1 (Opatov)
- mnich – 1 (Pelhřimov)
- hlásný na hradbách – 1 (Nový Rychnov)
- postava horníka - 1 (Štěpánov nad Svratkou)
- část ruky – 1 (Rouchovany)
- rty – 1 (Milasín)

2. Zvířata (34,8 %) – i v této kategorii se objevuje mnoho různých druhů zvířat a proto jsou řazena do sloupce jako u předchozí kategorie.

- beran - 3
- býk – 3
- bobr - 1
- český lev – 5
- jelen - 7
- ještěrka – 1 (Ostrov nad Oslavou)
- ježek – 1 (Jihlava)
- kozel – 2
- králíci 1 (Kralice nad Oslavou)
- lev – 10
- medvěd – 1 (Bořetín)
- orlice – 7
- pes – 3
- ptáci – 10
- ryby – 9
- vepř - 2
- zubr – 7
- Želva – 1 (Obyčtov)

3. Nadpřirozené bytosti (4,7 %)

- drak – 1 (Osové)
- gryf – 2 (Jamné, Mrákotín)
- harpyje – 1 (Čejov)
- jednorožec - 2
- lev sv . Marka - 2
- mořský pes – 1 (Maleč)
- pegas – 1 (Radešín)

4. Stavby (13,2 %)

- hradby, věž – 26
- kostel – 2

5. Církevní symboly(11,3 %) – 24

6. Zemědělské nástroje a symboly (3,8 %) – 8

7. Rostliny (15,5 %)

- květiny – 3
- stromy – 16
- jablka – 2
- heraldická růže – 12

8. Ostatní (nástroje, zbraně aj. předměty, nebeské tělesa aj.) (10,8 %)

- klíč – 8
- meč – 2
- meč zkřížený s žezlem – 1 (Sázavka)
- hvězdy – 2
- palcát – 1 (Žižkovo Pole)
- měsíc – 1 (Blatnice)
- zkřížená kladiva - 8

Výše zmíněná znamení jsou na štítě výjimečně osamocena. Při takovém počtu není vždy možné postihnout úplně všechny znamení.

Některé figury jsou zcela netradiční, vymykají se heraldickým konvencím – např. obec Milasín, které má na svém štítě červené rty.

Do této kapitoly patří ještě dělení štítu, kterých je použito při tvorbě znaku. V heraldice se užívá toto základní dělení štítu: polcení, dělení, čtvrcení, pokosem, pošikem, čtvrcení pokosem, špice, klín, hlava štítu, pata štítu a lem.

Dělení štítu

Způsob dělení štítu	Počet znaků
Polcení	35
Dělení	19
Čtvrcení	4
Špice	4
Klín	1
Hlava štítu	5
Pata štítu	16
Lem	3

Jak již bylo uvedeno výše, ve 178 případech se na znacích nachází oba možné způsoby. A to dělení štítu na kterém je obecná figura. V případě dělení štítu, na kterém je ještě obecná figura, bylo použito v 87 případech (tj. 49 %) pouze jednoho ze způsobu dělení štítu, jak je uvedeno výše. V ostatních 91 případech (tj. 51 %) došlo ke kombinaci dělení štítu (např. štít je polcen a v jedné půlce je zároveň ještě dělen).

Při dělení štítu může být použito i zdvojených čar, jako je například kůl nebo břevno (pokosem, pošikem). Sníženého břevna užila např. obec Březí nad Oslavou, kde bylo k vytvoření břevna užito vlnitých čar. Obec Vídeň a Osové použili heraldskou figuru tzv. latinský kříž, který tvoří kůl se zvýšeným břevnem.

Další možností dělení štítu je tzv. volná čtvrt', kterou na svém znaku použila obec Lukavec a která v tomto případě vychází z erbu pánů z Lukavce, jak je zmíněno v části o šlechtických rodech.

Jednou z obcí, která ještě stojí za zmínku je Žižkovo Pole, která má na svém znaku břevno pokosem tvořené palisádovou čarou.

Nejčastěji užívaná čára je rovná, další pak vlnovitá nebo čára pilovitá (Lesonice). Užívá se i dělení cimbuřím (stínkami) nebo oblouky.

Štítky

Jako se na štít kladou barvy nebo figury, tak je možno na štít klást další štítek s určitým znamením. Heraldika rozeznává tři základní štítky a to čestný (umístěný u

hlavy štítu), střední nebo také srdečný (umístěn ve středu štítu), pupeční (umístěn u paty štítu). Tyto štítky se také objevují na znacích měst a obcí v kraji. Jedná se o 17 obcí na nichž najdeme celkem 7 štítků středních, 4 štítky pupeční, 4 štítky čestné. Nejvíce je to 8 štítků, které jsou kladené na štítě tak, že neodpovídají ani jedné ze skupin. Polná položila na svůj znak nejvíce štítků a to celkem 4.

Arnolec – srdeční št. – černobíle čtvrcený

Budišov – srdeční št. – jedná se o znak pánu z Noskova

Černovice – srdeční št. – rožmberská růže

Havlíčkův Brod – srdeční št. – ostrve pánu z Lichtemburka

- čestný št. – český lev

Humpolec – čestný št. – znak Trčků z Lípy

Kamenice nad Lipou – 2 štítky po stranách – modrá růže na zlatém štítě

Lipnice nad Sázavou – pupeční št. – ostrve pánu z Lichtemburka

Moravské Budějovice – srdeční št. – ostrve pánu z Lichtemburka

Nové Dvory – štítek s emblémem pánu z Ditrichštejna

Oudoleň – pupeční št. – ostrve pánu z Lichtemburka

Pelhřimov – čestný št. – český lev

- srdeční štítek – znak pražského arcibiskupství

Police – štítek je nesen lvem – hlava orlice

Polná – čestný št. – znak knížat Münstberských

- pupeční št. – zkřížené ostrve a na nich položený stříbrný kapr

- 2 štítky po stranách znaku – na pravé straně je to znak pánu z Ditrichštejna

- na levé straně je to znak Zejdlicu

Předín – pupeční št. – dvě zkřížená kladiva

Sedlec – modrý št. – třílistá vrtule

Věžnice – srdeční št. – emblém pánu z Dietrichštejna

Vícenice – štítek se srdcem a zkříženými klíči

Z 23 štítků, které se nachází na 17 znacích je 9 z nich položeno na štít, který je určitým způsobem dělen. Z tohoto počtu jsou 3 štítky srdeční, 3 štítky pupeční, 1 štítek čestný a 2 štítky, které neřadíme do žádné kategorie.

U ostatních 14 štítků jsou tyto štítky na znaku pouze s obecnou figurou. Nejčastěji jsou položeny na hradbách což je u 6 štítků. Jeden štítek je položen na prsou orlice (Arnolec) a posledních 6 štítků je na znacích položeno na základním poli.

Obsahová náplň znaků

Šlechtické rody a jejich znamení na štítech

Města a obce užívají na svých znacích symbolů, které lze najít na erbech šlechtických rodů, jež se vyskytovali na našem území a které mají i souvislost s historií dané obce nebo města. Jedná celkem o 29 šlechtickým rodů a 3 církevní instituce. Jejich část nebo celý erb se vyskytuje na znacích zkoumaných obcí. Ve většině případů se jedná o určité znamení, které bylo na obecní znak převzato. V několika málo případech došlo k převzetí celého znaku s menší úpravou.

Nejrozšířenějším užitím symbolu šlechtického rodu je znamení dvou zkřížených ostrvů, které užívali např. páni z Lichtemburka. Je užito celkem na 17 znacích. Dalším užitím symbolu je užití dvou vinařských nožů, které se vyskytuje na erbu rakouského rodu pánů z Ditrichštejna. Vyskytují se celkem v 8 případech. Meziříčští z Lomnice a jejich černé křídlo se zlatou sponou lze nalézt na 7 znacích a do toho počtu je i počítáno Velké Meziříčí, které sice nemá shodné barvy s barvami na znaku pánů z Lomnice, ale lze se domnívat, že znak je odvozen právě od znaku tohoto rodu. I rod Pernštejnů je na znacích ještě celkem často zastoupen a to celkem na pěti znacích měst nebo obcí. Stejný počet znamení „poskytli“ ještě páni z Hradce se svojí zlatou růží na modrém podkladě. Dalšími kdo mají na znacích své znamení jsou Rožmberkové.

Další šlechtické rody se již tolikrát nevyskytují: např. páni z Kunštátu mají své znamení zastoupeno ve 3 případech. Stejně jsou na tom i Trčkové z Lípy. Štít Trčků z Lípy přebrala obec Štoky a obec Bačkov, která na pole štítu položila ještě 5 hvězd. Posledním místem, kde se objevuje celý štít rodu je znak města Humpolce, který si dal štít Trčků na svůj znak a to jako čestný štítek.

Zcela převzali znak Vencelíku z Vrchovišť města Třešť a Žirovnice, kteří upravili barvy a na jejich znaku se vyskytuje vencilíkovský jednorožec na modrém štítě. Na

rozdíl od znaku Vencelíků, kteří užívali jednorožce zlatého, užila Třešť i Žirovnice jednorožce stříbrného.

Ve třech případech je možné najít znamení Leskovců z Leskovce a jejich zkřížené vidle, které má na svém znaku město Humpolec a Horní Cerekev. Horní Cerekev má pouze jednu zkříženou vidli s klíčem, ale je velice pravděpodobné, že symbolizuje právě tento rod, třetím znakem je znak Dolní Cerekve. Dvakrát můžeme vidět i znamení pánů z Říčan. Jejich erb zcela převzalo město Ledec nad Sázavou a symbol tohoto rodu se objevuje i na znaku obce Bělá. U obce Hořepník jsou na štítě emblémy Jana z Kralovic.

Polná a Přibyslav užívají na svém štítě znamení od Zejdlců ze Šenfelda a to tři ryb nad sebou, přičemž obě města užívají znamení v odlišných barvách než jak je užívali právě Zejdlcové (tři zlatí kapři na červeném poli).

Znamení pánů z Cimburka se objevuje na znacích Lipníku a Markvartic (okres Třebíč). Dalšími rody, které mají svoje zastoupení na znacích měst a obcí jsou Hodičtí z Hodic (Hodice), dále pak Haugvicové z Biskupic u Náchoda (Jinošov), páni z Kolovrat (Mladoňovice), páni z Lukavce (na štít těchto pánů přidala obec Lukavec dvě stříbrné hrádky). Páni z Benešova a Bechyně (Častrov), páni z Olbramovic (Nové Syrovice), Brtnický z Valdštejna (Brtnice, Stařeč, Stará Říše).

Erb pánu z Noskova je položen jako srdeční štítek ve znaku obce Budišov. Dále lze nalézt symboly Přibyslavských z Modlíkova (Modlíkov), knížat z Münstenberka (Žďár nad Sázavou), pánů z Werdenberka (Náměšť nad Oslavou), pánů ze Šternberka (Počátky), pánů Straků z Nedobylic (Okrouhlice), Osovských z Doubravic (Valeč).

Asi posledním rodem, který stojí za zmínku je rod Slavatu z Chlumu a to z toho důvodu, že na znaku města Telče se vyskytuje velké písmeno W což má symbolizovat počáteční písmeno Viléma Slavaty z Chlumu.

Na znaku Žďáru nad Sázavou se objevuje krom jiného i znamení olomouckého arcibiskupství. Na znaku města Pelhřimov najdeme na srdeční štítku znak pražského arcibiskupství. Poslední je město Habry na jehož znaku se vyskytuje klíč zkřížený s mečem odvozený od znaku tehdejší vrchnosti, což byl Vilémovský klášter.

Na závěr této kapitoly je potřeba dodat, že se vyskytují ještě další rody (např: Lichtenštejnové, Žirotínové, páni z Kravař aj.) u kterých bylo znamení na znaku obce velice podobné erbům zmíněných rodů, přičemž nelze 100% dokázat, že se jedná o toto znamení a proto nejsou obce v textu uvedena.

Mluvící znamení

Mluvící znamení je takové znamení, jehož figura nebo barva má přímý vztah ke jménu majitele.

Tak jako v jiných krajích se i v kraji Vysočina nalézá na znacích obcí mluvící znamení. Z celkového počtu 309 obcí mající svůj znak je to jen nepatrná část a to 27 (8,6 %) znaků. Jedná se o tyto obce:

Bobruvka - znamení bobra

Bory – borovice

Březník – listy břízy

Březí nad Oslavou – taktéž listy břízy

Bukov – bukvice

Červená Lhota – červená barva na štítě

Hrutov – hrot

Kožlí – kozel

Kralice nad Oslavou – 2 králíci v hlavě štítu

Krásná Hora – kopec nebo hora

Křídla – labuť se široce rozevřenými křídly

Lipník – lípa

Oudoleň – údolí (starší název obce byl Údoleň)

Růžená – 5 růží

Sklené – sklínka

Sklené nad Oslavou – sklínka

Studenec – studna

Studnice – studna

Tis – symbol stromu

Tři Studně – tři studně

Vepřová –vepř

Veselý Žďár – symbol žďáření

Vežná – věž

Věžnice – 3 věže

Výčapy – čáp

V případě měst mají na svém znaku mluvící znamení pouze dvě města a to Pelhřimov – kde je postava církevního hodnostáře, který má představovat sv. Pelegriena od něhož je odvozen název města. Druhým městem je Ždírec nad Doubravou, kde je na štítě symbol žďáření.

Hlavní zaměstnání obyvatel

Na znacích se v symbolech objevuje i důležitost zaměstnání obyvatelstva v obci. Takovým příkladem je hornictví a těžba kovů. To lze najít v 8 případech znaků kraje Vysočina:

Hornictví

Fryšava pod Žákovou Horou – v 17. století těžba železné rudy.

Dolní Rožínka

Hamry nad Sázavou – první zmínky o těžbě železné rudy pocházejí již z roku 1300.

Jindřichovice

Kamenná – v roce 1308 se tato obec nazývá německy Perchmeistersdorf, nebo-li vesnice důlního mistra.

Mastník – těžba žuly.

Předín – těžila se zde železná ruda, stříbro a zlato. Pozůstatky po dolování jsou zde patrné i dnes.

Šlapánov – hornické podnikání.

Zemědělství

Pro většinu obcí bylo zemědělství důležitou a nedílnou činností a obživou obyvatelstva, ale ne každá obec má symboly zemědělství ve větší míře zastoupeny na svém znaku. 13 obcích staví na svém znaku do popředí symboly typické pro zemědělskou činnost jako např: Budíkov (snopy, klasy), Horní Ves (rydlo), Kejžlice (snop, hrábě, dvě kosy), Nová Ves u Nového Města na Moravě (3 snopy), Rouchovany (snop, ruka se snopem).

Krajina

Vysočina je známa svojí krásnou a rozmanitou krajinou a to bylo nejednou předlohou pro symbol obecního znaku, kdy v některých případech může např. dělení štítu symbolizovat ráz okolní krajiny. Jako příklad lze uvést vlnitá břevna na znacích, která mohou symbolizovat řeku jako např. u Březí nad Oslavou, Libice nad Doubravou, nebo Rokytnice nad Rokytinou, kde v obci nebo poblíž obce protéká řeka. Jedním ze symbolů na znacích může být i dělení štítů tzv. oblouky, které je možné si vyložit jako symbol hor nebo kopců. Příkladem mohou být Stříbrné Hory, kde lze předpokládat, že tři oblouky na znaku symbolizují hornatý ráz krajiny.

Katalog měst a obcí

Vysvětlivky:

- Katalog je řazen abecedně, nejprve jsou města a po nich následují obce.
- V textu je ve zkrácené podobě uvedeno, že obec získal znak rozhodnutím č. – tímto rozhodnutím se myslí, rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny z x.x.xxxx a to podle § 5 Zákona ČNR č. 365/1990 Sb. o obcích, v platném znění, a v souladu s § 29odst. 3) zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny.
- Při uvedení počtu obyvatel je brán údaj České statistického úřadu ke dni 1. 1. 2007
- Vyobrazení znaků bylo použito z Registru komunálních symbolů zveřejněných na www.psp.cz
- V některých případech bylo použito vyobrazení z publikace Ing. Augustina – Velká encyklopedie měst a obcí ČR.
- V katalogu, je vždy za historií v závorce uveden zdroj, ze kterého jsem čerpal.

Kraj Vysočina

Základní údaje:

- rozloha: 6 795,7 km²
- počet obyvatel: 513 195 (k 30. 9. 2007)
- statutární město: Jihlava
- 704 obcí

Znak: Čtvrcený štít v prvním modrém poli moravská orlice, ve druhém stříbrném poli červený ježek, ve třetím stříbrném poli svěšený červený trs jeřabiny na zeleném stonku se dvěma lístky a ve čtvrtém červeném poli český lev.

Vlajka: Čtvrcený list. V horním žerďovém modrém poli moravská orlice. V dolním žerďovém bílém poli svěšený trs jeřabiny na zeleném stonku se dvěma lístky. V horním vlajícím bílém poli červený ježek. V dolním vlajícím červeném poli český lev. šířky k délce listu je 2 : 3

Města

Brtnice

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 3 702

Poloha: Brtnice leží v údolí říčky Brtnice na silnici č. 405 Jihlava – Třebíč.

Historie: První doložená zmínka o Brtnici se datuje k r. 1234, kdy byla Brtnice jako trhová obec darována králem Václavem I. klášteru v Podklášteří u Tišnova. Od roku 1410 je Brtnice majetkem pánů Brtnických z Valdštejna. Za 200 let jejich vlastnictví Brtnice vzkvétala a nad městečkem byl zbudován hrad, který v pozdějších letech při přestavbách zanikl. Po roce 1623 byli Brtničtí z Valdštejna vystřídáni italským rodem Collato et San Salvatore. Ti vlastnili brtnické panství do r. 1945 (www.brtnice.cz)

Znak:

Brtnice již ve starší době měla nejspíše znak, který vycházel z obrazu na pečeti. A ten byl: Na spodu štítu mřížovaná dlažba, na které stojí k levé straně posunutý trůn, z jehož opěradel vyrůstají dvě ratolesti. Na trůně sedí královna s korunkou na hlavě a se žezlem v levici. Ve výši hlavy je po její levé straně štítek s českým královským lvem. Barvy nejsou známy.

Dnes užívá Brtnice tyto obecní symboly, které byli městu uděleny rozhodnutím č. 45 z 27. 3. 2000.

Dělený štít, nahoře ve zlato-modře polceném poli dva přivrácení lvi opačných barev s červenou zbrojí držící mezi sebou červenou useň. V dolním modrém poli nad stříbrno-modře třikrát vlnitě dělenou patou stříbrný most se dvěma oblouky, přiléhající k dělicí linii.

Vlajka:

List tvoří pět vodorovných pruhů, žluto–modře polcený, bílý, vlnitý modrý, vlnitý bílý a zvlněný modrý, v poměru 6:1:2:2:1. Vlnité pruhy mají pět vrcholů a šest prohlubní. V horním pruhu dva přivrácení lvi opačných barev s červenou zbrojí, držící mezi sebou červenou useň. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Bystřice nad Pernštejnem

Okres Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 8 793

Poloha: Město leží na silnici I. třídy č. 19 cca 15 km od Nového Města na Moravě.

Historie: Bystřice byla založena ve 13. století jako správní středisko kolonizovaného kraje šlechtickým rodem pánů z Medlova, později z Pernštejna. Na městečko byla povýšena před rokem 1348. V té době přešla do majetku moravských markrabat. Nejvýznamnějším rokem v historii města je r. 1580, kdy císař Rudolf II. Povýšil Bystřici na město a udělil jí nová privilegia. Město při té příležitosti dostalo nový znak a právo pečetit červeným voskem. Po 30. leté válce bylo město zpuštěné několikrát průchodem vojsk. (www.bystricenp.cz)

Znak: Bystřice obdržela znak a vlajku rozhodnutím č. 41 z 26. 11. 1999

Ve zlatém štítě modrý kůl, vpravo přiléhají černá polovina zubří hlavy se zlatou houžví a červeným jazykem, vlevo černá polovina orla s červenou zbrojí.

Vlajka:

Žlutý list s modrým svislým středovým pruhem širokým jednu osminu délky listu ke kterému přiléhají v žerďové části polovina černé zubří hlavy se žlutou houžví a červeným jazykem a ve vlající části polovina černého orla s červenou zbrojí. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Černovice

Okres: Pelhřimov**Počet obyvatel:** 1 852**Poloha:** Černovice leží na pomezí současných krajů Vysočina a kraje Jihočeského přibližně 25 km od Pelhřimova.**Historie:** K trvalému osídlení Černovic došlo ve 12. století, kdy přes Černovice vedla solní stezka a cesta z Chýnova do Jindřichova Hradce. Někdy kolem r. 1323 byli Černovice povýšeny na město. Dokument o povýšení Černovic se bohužel nedochoval. Ještě ve 14. století získalo město svůj znak. (www.mestocernovice.cz)**Znak:**

Černovice používají dodnes svůj původní znak ze 14. století, nejpozději z roku 1479.

V modrém štítě stříbrná kvádrová hradba o dvou stínkách na každé straně uprostřed zvýšená stříbrná brána se čtyřmi stínkami a zdviženou zlatou mříží, za hradbou dvě stříbrné věže každá s jedním oknem a červenou valbovou střechou se zlatými makovicemi, Mezi věžemi kosmo položený stříbrný štítek s červenou růží, převýšený zlatou růží.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 10 z 15. 7. 1993.

List je bílý a modrý šikmo dělený. V bílém poli je červená růže a v modrém poli žlutá růže, obě z městského znaku. Růže jsou umístěny na průsečících os úhlů příslušného trojúhelníkového pole a zaujímají jednu třetinu šířky listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Golčův Jeníkov

Okres : Havlíčkův Brod**Počet obyvatel:** 2 641**Poloha:** Golčův Jeníkov leží na státní silnici I. třídy č. 38 vedoucí z Havlíčkova Brodu na Čáslav, cca 26 km od Havlíčkova Brodu**Historie:** První zmínka o Jeníkově je z roku 1150, městečkem byl již před rokem 1461. Od roku 1461 až do r. 158 je Jeníkov téměř nepřetržitě v držení Slavatu z Chlumu a Košumberka. V průběhu 30. leté války byl Jeníkov několikrát vypálen. Dle kroniky to bylo poprvé hned na začátku bojů v r. 1618 a naposledy 1639 vojsky švédského generála Bannera. V r. 1636 daroval císař Jeníkovské panství polskému šlechtici Martinu Maxmiliánu svobodnému pánu z Goltze (dle něho Golčův). Za něho byli v Jeníkově položeny základy většiny historicky významných budov: tvrze, radnice, děkanství. Po jeho smrti panství spravovala jeho žena, která odkázala panství svému synovci Janu Jetřichu Ledebouovi. Potom Golčův Jeníkov střídá majitele. (hrabata Caretto – Millesimo, hrabata z Kolovrat a další) V listině Ferdinanda V. z r. 1839, kterou císař uděluje tržní právo, se o Jeníkově mluví jako o městě.

Ale městys Jeníkov byl na město povýšen až r. 1913 Vyhlášením c. k. místodržitelství pro Království české. (www.golcuv-jenikov.cz)

Znak: Na modrém štítě stojí stříbrný kostel s průčelním štítem při pravé straně. Ve štítové straně je jedno velké okno, v boční straně jsou dvě velká okna obloukem zaklenutá a vchod. Na hřebeni střechy je stříbrná vížka s okénkem. Střechy jsou červené. Na věži je zlatá makovice. Nastřeše jsou ještě 3 zlaté kříže.

Nad kostelem v obou horních rozích štítu je po jednom zlatém kalichu.

Vlajka: nezjištěno

Habry

Okres : Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 1 338

Poloha: Habry se rozkládají na obou březích Malé Sázavky v Hornosázavské pahorkatině. Leží na trase z Havlíčkova Brodu do Čáslavi nedaleko Golčova Jeníkova.

Historie: Habry byly prastarou tržní osadou, ležící na zemské stezce od Prahy k Německému Brodu a dále na Moravu. První písemná zmínka o osadě Habry je již v Kosmově kronice z roku 1101, kdy přes Habry táhl kníže Oldřich se svým vojskem. Za vlády Karla IV. byly Habry r. 1351 povýšeny na městys s právem trhu a právem užívat vlastního znaku. Po správních reformách 1850 se staly sídlem okresního soudu. V r. 1909 byl městys povýšen naměsto. Po 2. svět válce Habry přišly o statut města, stavební úřad a i o matriku. Usnesením ČNR v r. 1992 byl Habrům navrácen statut města.

(www.habry.cz)

Znak:

Habry užívají znaku ze starší doby.

Na červeném štítě starožitný stříbrný klíč, který křížuje běloskvoucí meč se zlatým držadlem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 45 z 10. 5. 2004

List tvoří tři vodorovné pruhy, bílý, červený a bílý, v poměru 1:3:1. V žerďové části červeného pruhu kosmo bílý klíč zuby nahoru a k žerďovému okraji, přeložený šikmo bílým mečem se žlutým jílcem hrotem k hornímu okraji. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Havlíčkův Brod

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 24 265

Poloha: Havlíčkův Brod leží na řece Sázavě cca 25 km od Jihlavy. Kříží se zde 21 silnice I. třídy a to č. 34 Z Českých Budějovic, přes Pelhřimov, Humpolec směrem na Pardubice a silnice č. 38 vedoucí od rakouských hranic přes Znojmo, Jihlavu a dále k Praze.

Historie: Historie Brodu sahá až k počátku 13. století. Již r.1261 byl Brod městem. 1321 byl Brod povýšen Janem Lucemburským na horní město (dle jihlavského horního práva). Císař Karel IV. zařadil Brod do počtu měst královských. V této době byl Brod jmenován Brodem Německým. V 15. století měl Havlíčkův Brod již znak. Ten byl dle Jiřího Čarka odvozen od pečeti pánů z Dubé a z Lipé (zlatý štít se dvěma zkříženými

ostrvemi o šesti sucích). Dalšího polepšení znaku se Brodu dostalo roku 1566 Františkem hrabětem Thurnem. V roce 1637 potvrdil císař Ferdinand III. Brod královským městem a byl mu opět polepšen znak. 10. srpna 1949 byl Brod přejmenován na Havlíčkův a byl mu upraven znak, který Brod užívá dodnes. (www.muhb.cz)

Znak:

Na stříbrném štítě je červená městská zeď z tesaných čtyřhranných kamenů s cimbuřím o třech kvádrových stínkách mezi dvěma rovněž červenými vysokými okrouhlými věžemi z tesaných čtyřhranných kamenů a s cimbuřím o čtyřech stínkách, prolomenými každá třemi okny, dvěma nad jedním, v městské zdi uprostřed je brána s vytaženou černou mříží a zlatými rozevřenými dvoukřídlými vraty s železným kováním. Nad branou je položen na zeď zlatý štítek se dvěma černými zkříženými ostrvemi o šesti sucích a pod ním na vyšších klenacích brány jsou zlatá písmena HB, nad hradební cimbuří je mezi věžemi vstaven červený štítek s českých stříbrným dvouocasím, zlatě korunovaným lvem se zlatou zbrojí.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 99 z 3. 4. 1999

List tvoří dva vodorovné pruhy, bílý nad červeným. V horním rohu červená kvádrová hradba s otevřenou branou se žlutými vraty mezi dvěma věžemi. Nad branou žlutý štítek s černými zkříženými ostrvemi. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Horní Cerekev

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 1 918

Poloha: Horní Cerekev se nachází nedaleko okresního města Pelhřimov. Cerekev byla předsedou poslanecké sněmovny V. Klausem povýšena do městského stavu 27. října 2000.

Historie: O datu založení města se nedochovaly žádné přesné záznamy. Původní osadu založil jistý Líček a po něm dostala jméno Líčkovice. Název Cerekev pochází ze 14. století podle kostela původně dřevěného – cierkev. Ještě ve 14. století se Cerekev rozšířila, když jí Dobeš z Bechyně udělil určitá práva – městské, soudní pravomoce, právo opevnit se. První písemný doklad je z roku 1361, když Dobeš z Bechyně vystavěl v Cerekvi vodní tvrz s příkopy. Na Cerekvi se vystřídalo 12 různých vlastníků. Nejslavnější byl rod Lískovců, který držel město cca 250 let až do roku 1655, kdy rok po meči vymřel. Posledním rodem, který město vlastnil, byl německý rok knížat Hohenzollernů. Ti drželi město do roku 1945.

(www.hornicerekev.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 52 ze 4. 6. 1998

V červeném štítě čelně hledící kančí hlava přirozené barvy, nad ní kosmo položené stříbrné vidle - podávky křížem přeložené zlatým klíčem zuby dolů.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 15 z 27. 4. 1999

Červený list s kosmým bílým pruhem vycházejícím z první třetiny horního okraje do třetí třetiny dolního okraje listu, překrytým šikmým žlutým pruhem vycházejícím z první třetiny dolního okraje do třetí třetiny horního okraje listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Hrotovice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 1 749

Poloha: Hrotovice leží na silnici číslo 152 nedaleko Jaroměřice nad Rokytnou a asi 3 km od vodní nádrže Dalešice.

Historie: Zakladatelem vesničky je zřejmě Dětrich Theodoricus Hrut, jehož jméno se vyskytuje na nejstarších listinách. Po zakladateli dostala vesnice název Hrutovice. První větší zmínka o Hrotovicích pochází z roku 1330. Prvními známými majiteli byli bratři Konrád a Bohuš ze Staříče. Hrotovice byly v proších staletích v držení mnoha zemanských a panských rodin, z Doubravice, Zahrádecký ze Zahrádek, Rodenové z Hirzenau na Hagendorfu, ti drželi Hrotovice až do roku 1826. 19. století znamenalo pro Hrotovice velký vzrůst v počtu obyvatel i ve výstavbě. Od roku 1850 bylo v obci sídlo okresního soudu, berního úřadu a finanční stráže. V 70. letech minulého století ovlivnila Hrotovice stavba dukovanské jaderné elektrárny. Mnoho lidí zde našlo práci a mnoho lidí se do obce přistěhovalo ze zaniklých obcí. (www.hrotovice.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 56 z 13. 6. 1995

V modrém štítu stříbrná věž s proraženou branou a dvěma okny nad sebou a s červenou valbovou střechou, provázená dvěma dole překříženými zlatými obilnými klasy. V patě štítu tři stříbrné vlnité pruhy.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 56 z 13. 6. 1995

Modrý list s vodorovným červeným pruhem o šířce 1/20 šířky listu vzdáleným 1/5 od horního okraje listu. Ve středu zbývajících dolního modrého pole tři bílé vlnité pruhy o jednom vrcholu a jedné prohlubni, pruhy i mezery mezi pruhy jsou široké 1/20 šířky listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Humpolec

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 10 989

Poloha: Humpolec leží přibližně 20 km od Havlíčkova Brodu na silnici I. třídy č. 34. Kolem Humpolce vede dálnice D1, což je exit 90 Humpolec.

Historie: Humpolec vznikl jako strážné místo uprostřed pohraničních hvozdů, kde vedla důležitá stezka z Prahy na Moravu. První písemná zmínka o vsi je z roku 1178, kdy jí král Přemysl daroval Soběslavu II. Prvním známým držitelem města je řád německých rytířů, dále pak do roku 1325 želivský klášter. Významným je rok 1233, kdy se mluví o kostelu sv. Mikuláše založeného želivskými premonstráty. Dalšími majiteli byli postupně páni z Lipé a později z Dubé, z Leskovce, Trčkové z Lípy, páni z Říčan. Po Bílé hoře 1620 se město stává konfiskátem a dostává se do rukou cizí šlechty – pánů ze Somlsu, Kirchnerů, Gastheimů, Metternichů, Regalů a dalších. Za posledního majitele hraběte Wolkenstein – Trosburga byl Humpolec roku 1807 prohlášen svobodným městem na „věčné časy“. V 19. století byl v Humpolci rozvinut soukenický průmysl natolik, že zaměstnával okolo dvou tisíc lidí a začalo se mu říkat „český manchester“. (www.mesto-humpolec.cz)

Znak:

Nejstarším znakem Humpolce byl červený štít s bílou zavinutou střelou benešovců (páni z Dubé). K tomu byly později přidány dvojce zlaté zkrřížené vidle Leskovců z Leskovce. V 16. století přibyl nad vidle dvakrát vodorovně dělený štítek, který měl prvotně barvy Trčků z Lípy, tj. zhora uvedeno pruhy černý, bílý a červený. Tento znak užívá město dodnes.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 10 z 15. 7. 1993

List tvoří vodorovný bílý a modrý pruh, u žerdi červené karé se zkrříženými žlutými vidlemi. Poměr šířky k délce je 2:3.

Chotěboř

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 9 765

Poloha: Chotěboř leží v západní oblasti Českomoravské vrchoviny, cca 16 km od Havlíčkova Brodu.

Historie: Město bylo založeno nejspíše ve 13. století. První písemná zmínka je z roku 1265. Chotěboř v té době byla jedním z hornických míst Smila z Lichtenburka. Povýšena na město byla v roce 1278. V roce 1331 za Jana Lucemburského byla Chotěboř již královským městem a Karel IV. povolil město ohradit. Poté se Chotěboř stala věnným městem českých královen. Celé 16. století patřila Chotěboř k majetku Trčků z Lípy. Ti po Bílé hoře upadli v nemilost a Chotěboř jako konfiskát byla věnována Jaroslavu Sezimovi Rašínovi z Rýzemberka. Poté Chotěboř střídala majitele. Poslední z nich byli Dobřenští z Dobřenic, ti získali zámek v roce 1847 a v nedávné době jim byl navrácen. (www.chotebor.cz)

Znak:

Kdy získala Chotěboř znak není známo. Poprvé je doložen roku 1406 a vyvinul se z městské pečeti, kde je dvouocasý lev obrácený doleva s korunou na hlavě. Od roku 1500 je na pečetích obrácen doprava. Od roku 1614 je bez koruny. Rozhodnutím ministerstva vnitra z 11. 5. 1950 je lev ve znaku s čelenkou, tedy korunovaný.

Na červeném štítě je stříbrný dvouocasý český lev ve skoku obrácený doprava se zlatou korunkou na hlavě.

Vlajka:

Město užívá starou vlajku, pravděpodobně tzv. osvojenou a její popis zní: Prapor se skládá ze dvou horizontálních pruhů stejné výšky a šířky, přičemž spodní je červený, vrchní bílý.

Jaroměřice nad Rokytnou

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 4 253

Poloha: Město leží cca 5 km od Moravských Budějovic.

Historie: Město bylo podle legendy založeno roku 1131. První prameny dokládají vznik tvrze až počátkem 14. století. V 16. století byla tvrz přebudována na renesanční zámek, který připomíná již dnešní podobu. V roce 1623 bylo panství prodáno Questenberkům, kteří ve třech generacích dosáhli nebývalého rozvoje města na poli hospodářském, stavebním i kulturním. (www.jaromericenr.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 99 z 3. 4. 1999

V modrém štítě na zeleném trávníku ležící jelen přirozené barvy se zlatými parohy a kopyty.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 99 z 3. 4. 1999

List tvoří dva vodorovné pruhy – modrý a zelený v poměru 2:1. Na středu přes pruhy hnědý ležící jelen se žlutými parohy a kopyty. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Jemnice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 4 407

Poloha: Jemnice leží na silnici č. 408 vedoucí od Štítar nedaleko od Vranova nad Dyjí směrem na Dačice cca 14 km od nich

Historie: Jemnice je jedním z nejstarších měst na Moravě. Vznikla jako pevnost z přelomu 11. a 12. století. Město bylo založeno na začátku 13. Století jako královský majetek. První písemná zmínka o Jemnici je v Kuřimské kronice z roku 1226. Největšího rozkvětu dosáhlo město ve středověku. V letech panování lucemburské dynastie mu byla udělena rozsáhlá privilegia. Dvakrát bylo město zpusťošeno. 1468 za tažení Matyáše Korvína a podruhé v průběhu 30leté války. Na jemnickém panství se vystřídalo mnoho majitelů – Tas Meziříčský z Lomnice, Zahrádecký ze Zahrádek, Jankovský z Vlašimi, Trauttmansdorfové. V r. 1841 koupil město markrabě Alfons Pallavicini za 813 300 zlatých. Rodu Pallavicini patřilo panství až do roku 1945. (www.mesto-jemnice.cz)

Znak:

Vyvinul se z pečetě již v 15. století. OD 17. století užívala Jemnice i malého znaku – černá orlice na modrém štítě. **Dnes rozhodnutí č. 13 z 13.11.2002.**

V modrém štítě stříbrná dvojitá kvádrovaná hradba s cimbuřím a dvěma věžemi, každá s cimbuřím, černou branou a dvěma okny. Mezi věžemi stojí na stínkách stříbrno-červeně šachovaná orlice se zlatou zbrojí.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 13 z 13.11.2002

Bílo–modře čtvrcený list. Uprostřed svislý červeno–bíle šachovaný pruh (6x2) široký jednu třetinu šířky listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Jihlava – krajské město

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 50 916

Poloha: Jihlava se rozkládá uprostřed Českomoravské vrchoviny, po obou stranách bývalé zemské hranice mezi Čechami a Moravou. Leží u dálnice D1, cca 25 km od Havlíčkova Brodu na silnici I. třídy č. 38 směrem na Znojmo.

Historie: Jihlava je doložena od roku 1233. V polovině 13. století se stala městem. Dolování stříbra výrazným způsobem přispělo k rychlému růstu města. K tomu přispěla i královská privilegia. Jihlava se brzy stala jedním z nejmocnějších měst v království. Po dlouhá staletí zde sídlil vrchní horní soud. Význam těžby poklesl již koncem 14. století, kdy nejbohatší žily byly již vytěženy. Hospodářský vývoj města však již v té

době zajišťoval obchod a řemesla (zejména soukenictví). V roce 1523 postihl město velký požár. Velkou pohromou pro Jihlavu byla Švédská okupace za 30leté války, kdy byla vypálena předměstí, pobořena většina domů a ve městě zbyla pouhá osmina obyvatelstva. Městu trvalo celé jedno století než se mu podařilo zahladit všechny škody. Za dob Marie Terezie byli do Jihlavy pozváni nizozemští soukeníci jejichž zkušenosti vedly ke zdokonalení výroby. Soukenictvím se živili tisíce lidí ve městě i v okolí. V druhé polovině 18. století patřilo Jihlavě druhé místo v produkci sukna v monarchii. Město se v té době výrazně mění – vymaňuje se z těsných hradeb, náměstí získává noční osvětlení, přestavuje se radnice. Počátkem 19. století se bourají městské brány s úzkými průjezdy, průčelí domu jsou upravována klasicistně. (www.jihlava.cz)

Znak:

Jihlava užívala již ve středověku znaku – obraz ježka na štítě. V 15. století už je vidět znak složitější. Na čtvrceném štítě se objevuje dvakrát český lev a dvakrát ježek. Naposledy byl potvrzen privilegiem Františka Josefa I. dne 4. 9. 1900. Tohoto znaku užívá Jihlava dodnes.

Čtvrcený štít, 1 a 4 pole je červené a v něm bílý dvouocasý český lev hledící doprava, se zlatou zbrojí a jazykem. 2 a 3 pole je bílé a v něm je červený ježek rovněž doprava hledící.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 10 z 15. 7. 1993

Kosmo dělený list, horní pole bílé s červeným ježkem, dolní červené s českým lvem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Kamenice nad Lipou

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 4 102

Poloha: Kamenice leží nedaleko od Pelhřimova na silnici I. třídy č. 34 vedoucí ze Svitav na České Budějovice.

Historie: Kamenice vznikla počátkem 13. století jako osada při hradu. Podle kronikáře Hájka z Libočan se nazývala Kamenice U Lipky, později nesla jméno Česká. Po obnovení hradeb roku 1702 se píše Hrazená a přídomek nad Lipou dostala podle lípy sazené v zámecké zahradě roku 1278. První písemná zmínka je z roku 1267. Město patřilo k zámku a mělo charakter města poddanského. Prvními doloženými majiteli kamenického panství byl rod Benešovců. Z nich vynikl Dobeš z Bechyně. V letech 1497 – 1545 vlastnili Kamenici Leskovcové. Po nich byli celých 76 let majitelé Malovcové, za jejichž působení došlo k největší přestavbě zámku. To bylo v letech 1580 – 1583. 70letá vláda rodu Paradiesů byla jedna z nejhorších dob pro kamenické obyvatele. Postupně přišli o všechny privilegia, která jim byla dána předchozími majiteli. Tím přišli o hlavní zdroj příjmů, např. vaření piva. Posledními majiteli panství byla v letech 1831 – 1945 rodina vídeňského bankéře Jindřicha Geymüllera. Jeho vnukovi byl zámek a celý majetek roku 1945 vyvlastněn. (www.kamenicenl.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 91 z 13. 2. 1996

V modrém štítě stříbrná kvádromaná čtyřikrát zalomená hradební zeď s prolomenou branou a zlatou zdviženou mříží. Nad hradbou dvě stříbrné kvádromané věže s černými okny zakončené cimbuřím a červenými valbovými střechami se zlatými makovicemi. Věže jsou vně provázeny dvěma zlatými štítky s modrou růží se zlatým semeníkem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 91 z 13. 2. 1996

Popis vlajky: Modrý list s bílým svislým žerďovým pruhem se čtyřmi čtvercovými zuby. Plocha bílého pole je rovna třetině plochy listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Ledeč nad Sázavou

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 5 845

Poloha: Ledec leží na řece Sázavě, cca 10 km od Světlé nad Sázavou. Nedaleko Ledče se nachází nejstarší přírodní rezervace v okrese Havlíčkův Brod – Stvořidla.

Historie: Město se může pochlubit bohatou a dlouhou historií. První písemné zprávy pocházejí z 12. století, kdy se v písemných dokumentech uvádí vladyka Zikmund z Ledče. V husitské době ledečtí vladykové stáli na straně tohoto hnutí. Vladykové Mikulášové Pešíkův a Václavův, podepsali v roce 1416 stížný list proti upálení M. Jana Husa. Majiteli panství byli Ledečtí z Říčan, Meziříčtí z Lomnice a Trčkové z Lípy. Pro účast Erdmana Trčky z Lípy na valdštejnském spiknutí v roce 1634, bylo panství zkonfiskováno a rozděleno. Ledec nad Sázavou dostal nizozemský vojenský dobrodruh Adrian z Enkefurtu. Po něm se na panství vystřídali Thunové a Věžníkové. Až v roce 1753 koupila panství od Ignáce z Kochu císařovna Marie Terezie. Zřídila na místním hradě a panství nadační velkostatek pro řád zchudlých šlechtičen, který sama založila. Od roku 1918 převzal správu stát. Po roce 1945 se hrad, lesy a pozemky stávají majetkem státu. V 90. letech tohoto století byl hrad prodán novým majitelům. (www.ledecns.cz)

Znak: Kdy město dostalo znak není přesně známo. Stalo se tak patrně v polovině 16. století, za vlády pánů z Říčan, protože se znak zcela podobá jejich erbů.

Na červeném štítě jsou tři stříbrné leknínové listy řapíky uprostřed spojené tak, že dva směřují k rohům, jeden k patě štítu. Nad štítem je turnajský helm en face se zlatou korunkou a červeno - stříbrnými pokryvadly. Nad korunkou jsou v klenotu dvě rozložená červená křídla a mezi nimi opět stříbrný leknínový trojlíst.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 50 z 19. 5. 1998

Červený list s bílým pravoúhle lomeným pruhem širokým jednu devítinu délky listu a vycházejícím z druhé devítiny horního okraje a končícím na druhé dolní šestině vlajčího okraje listu. V takto vymezeném horním poli bílý leknínový trojlíst jedním listem dolů. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Moravské Budějovice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 7 896

Poloha: Moravské Budějovice leží v třebíčském okrese nedaleko Jaroměřic nad Rokytnou, na silnici I. třídy č. 38 vedoucí od Havlíčkova Brodu přes Jihlavu na Znojmo.

Historie: Moravské Budějovice vznikly pravděpodobně ve 12., nejpozději však v 1/2 13. století. První písemná zmínka o Budějovicích pochází z roku 1231. Od svého vzniku patřily Budějovice k zeměpanskému zboží, se správním centrem na bitovském hradě. Mor. Budějovice jsou již v roce 1255 městečkem. Městem byly snad již počátkem 14. století. Roku 1498 se staly poddanským městem. Jejich majitelem byl rod pánů z Lichtenburka. Za jejich vlády jim byl udělen znak od krále Vladislava Jagelonského na přímluvu Burjana z Lichtenburka. Nedlouho poté rod vymírá a dalšími vlastníky se stávají moravští Valdštejnové. Za jejich vlády se městu velmi daří. V letech 1648 – 1736 město vlastní rod ze Schaumburka. Po něm přicházejí Wallisové. V roce 1850 byl ve městě zřízen samostatný berní okres a okresní soud. (www.mbudejovice.cz)

Znak:

Město užívá znak z konce 15. století, který byl potvrzen rozhodnutím č. 45 z 19. 2. 1998.

Ve zlatém štítu stříbrná kvádrová hradba s cimbuřím a černě prolomenou bránou, v níž je zlatá vytažená mříž a po stranách otevřená zlatá vrata s černým kováním. Nad hradbou se zvedají dvě stříbrné kulaté kvádrové věže s cimbuřím, každá s jedním černě prolomeným oknem. Nad bránou je zlatý štít se dvěma černými zkříženými ostrvemi, o něž se levou rukou opírá zbrojnoš v brnění, držící v pravé zvednuté ruce tasený meč, vše přirozené barvy.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 45 z 19. 2. 1998.

Popis vlajky: List tvoří tři svislé pruhy, bílý, žlutý a bílý v poměru 1:2:1. Ve žlutém pruhu dvě černé zkřížené ostrve o šesti sucích, jejichž šířka se rovná jedné dvanáctině šířky listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Náměšť nad Oslavou

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 5 107

Poloha: Náměšť je malebné městečko na úpatí Vysočiny, 40 km západně od Brna. Město leží na březích dolního toku řeky Oslavy.

Historie: První zmínka o Náměšti pochází z roku 1234, kdy náměšťský hrad patřil do majetku rodu Meziříčských z Lomnice. V polovině 15. století získává panství významný diplomat krále Jiřího (z Poděbrad) Ctibor Tovačovský z Cimburka. Roku 1481 se město dostává opět do vlastnictví Meziříčských. Ti tu v roce 1533 zřizují na zámku tiskárnu. V roce 1563 se Náměšť stává majetkem Jana staršího ze Žerotína. Ten nechává na místě původního hradu stavět rozsáhlý renesanční zámeček. Po něm nastupuje Karel starší ze Žerotína, ale ten náměšťské panství prodává již roku 1628 svému švagrovi Albrechtu z Valdštejna. Ten ho ovšem vzápětí prodává. Novým majitelem se stává Jan Křtitel z Verdenberka, na jehož žádost povýšil Ferdinand II. Náměšť na městečko a udělil jí městský znak. V roce 1752 koupil celé panství Bedřich

Vilém Haugvic. V roce 1850 se stala Náměšť sídlem okresního soudu a berního úřadu. Roku 1923 byla povýšena na město. (www.namestnosl.cz)

Znak:

Znak byl městu udělen roku 1623. S úpravami je používán dodnes.

Štít třikrát příčně dělený, první a třetí pruh shora zlatý, druhý a čtvrtý červený. Přes takto dělený štít vystupuje od spodu až ke středu horního okraje modrý klín, v němž na zeleném trojitém pahorku stojí bílá hrdlička doprava obrácená s černým proužkem okolo krku s malou chocholkou a červeným zobákem i nohama. V zobáku drží malou zelenou ratolest.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 47 z 14. 1. 2000

List tvoří čtyři vodorovné pruhy, střídavě žluté a červené, přes které je položené modré trojúhelníkové pole se základnou na dolním okraji, širokou polovinu délky listu s vrcholem na středu horního okraje listu. V něm na zeleném trojvrší bílá hrdlička s červenou zbrojí, černým obojkem a se zelenou ratolestí v zobáku. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Nové Město na Moravě

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 10 557

Poloha: Nové Město leží nedaleko od Žďáru nad Sázavou na silnici I/19 vedoucí od Havlíčkova Brodu přes Nové Město na Moravě dále směrem na Bystřici nad Pernštejnem.

Historie: Nové Město bylo založeno okolo r. 1250 Bočkem z Obořan. První písemná zmínka je z r. 1267, tehdy nesla založená osada název Bočkanov. Na listině krále Václava II. Je z r. 1293 je již nazýváno Nova Civitas. Za vlády Pernštejnů bylo Nové Město povýšeno na královské město (1635), a to v době svého největšího rozkvětu. V době 30. leté války napadli město několikrát švédští žoldnéři, škody způsobila i císařská vojska. Od r. 1850 je město okresním centrem. Tento statut mu vydržel přesně 100 let. Od roku 1924 je součástí názvu města určení „na Moravě“ (www.nmm.cz)

Znak: Nové Město užívalo znaku nejpozději v 16. století (znamení laně) ta byla vystřídána r. 1589 doprava kráčejším lvem. Další úpravy se dostalo znaku města r. 1635, kdy kardinál František z Dietristeina přidal emblémy dietrichsteinského erbu. Této podoby užívá město dodnes.

Oválný kosmo dělený štít s horní polovinou zlatou a dolní červenou. Přes celý štít stojí dva stříbrné vinařské nože s hnědými stěnkami, obrácené ohnutými špicemi nahoru a ven. Nad noži je knížecí klobouk, pod noži sedící a dozadu se ohlížející zlatý lev s pozdviženým jedním ocasem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 926 z 7. 5. 1992

List je nakoso dělený, horní pole žluté, dolní červené; na třetinách délky listu jsou postaveny odvrácené vinařské nože; délka čepele nožů je 5/10 šířky listu a střenky 2/10 šířky listu; čepele jsou bílé, střenky hnědé; poměr délky k šířce je 3:2.

Pacov

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 5 058

Poloha: Pacov leží na Českomoravské vrchovině nedaleko měst Pelhřimov a Tábor, na silnici II. Třídy č. 128 vedoucí k Černovicím.

Historie: První písemné zmínky o něm jsou ze začátku 14. století. Rozvoj města spadá do 15. a 16. století, kdy bylo povýšeno na město (1597) a náleželo Malovcům z Pacova a později Španosvkým z Lisova. V 17. století patřilo Janu st. Černínu z Chuděnic a Zikmundu Myslíkovi z Hiršova. V 18. století získali město Karmelitáni. Druhá polovina 19. století znamenala pro město oživení hospodářského, společenského a kulturního života. (www.mestopacov.cz)

Znak:

Znak byl Pacovu dán králem Ludvíkem Jagelonským v lednu 1519. Měl na štítě věž s branou a lva. Během času došlo k různým proměnám. V roce 1977 město stanovilo konečnou podobu znaku.

Na zlatém štítě napravo je stříbrná věž s branou se třemi okny (dvě nahoře, jedno dole). Nahoře branný ochoz o třech čtvercových střílnách a s červenou valbovou střechou krytou taškami a se zlatými makovicemi. Vlevo od věže je k věži obrácený vztyčený jednoocasý lev, předními tlapami a pravou zadní opřený o věž. Je barevně vodorovně dělený – vrchní polovina modrá, spodní červená, drápy zlaté, jazyk červený.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 27 z 12. 5. 1997

List tvoří čtyři vodorovné pruhy: modrý, červený, bílý a žlutý, v horním žerďovém rohu je žluté karé s figurou z městského znaku, s modro–červeně děleným lvem opírajícím se třemi tlapami o bílou věž s červenou střechou. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Pelhřimov

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 16 471

Poloha: Město leží na západním výběžku Českomoravské vrchoviny v lesnaté a bohatě členité krajině. Leží na trase z Havlíčkova Brodu na České Budějovice.

Historie: Ke vzniku Pelhřimova se váže pověst o biskupu Peregrinovi, který se při své pouti do Říma zastavil u studánky Belky a okouzlen krásou krajiny zde založil město. Pelhřimovští měšťané mu zachovali věčnou vzpomínku tím, že jeho siluetu umístili do svého městského znaku. Původní město bylo zničeno při sporech Vítkovců s biskupem Tobiášem z Bechyně. V roce 1295 bylo město znovu založeno a opevněno hradbami. V letech 1446 – 1450 bylo město vybráno jako místo konání zemských sjezdů, kterých se osobně účastnil i Jiří z Poděbrad. Neustálé spory vrchnosti s městem vedly k tomu, že se město roku 1572 vykoupilo z poddanství a roku 1596 byl Pelhřimov povýšen na královské město. Slibný rozvoj města zastavili represe o neúspěšném stavovském povstání v roce 1618. V průběhu 19. století vzniklo ve městě mnoho spolků (divadelní, pěvecký, Sokol). (www.mestopelhrimov.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 804 z 12. 3. 1992.

V modrém štítě na zeleném trávníku stojí hradba, z ní vynikají dvě věže, každá s jedním oknem, červenou valbovou střechou a dvěma zlatými makovicemi, vše stříbrné, z kvádrů a ukončené cimbuřím; do hradby je prolomena brána s polovytaženou zlatou mříží, otevřenými zlatými vraty, černě kovanými, z ní vychází muž oděný v poutnickém šatě se stříbrnými mušlemi a s holí v pravé ruce; pod cimbuřím po stranách brány jsou dvě střílny; mezi věžemi je štítek se znakem Českého království (nyní malý znak České republiky), pod ním je na cimbuří zavěšen štítek se znakem pražského arcibiskupství.

Vlajka:

Rozhodnutí neevidováno

List tvoří tři vodorovné pruhy, červený, bílý a modrý. Uprostřed listu znak města. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Počátky

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 2 681

Poloha: Počátky se rozkládají na Českomoravské vrchovině, na rozhraní okresů Pelhřimov, Jindřichův Hradec a Jihlava.

Historie: Počátky původně představovaly pouze trhovou osadu. Osídlení nesahá dále než do 2. poloviny 13. století. Nejstarší písemná zmínka pochází z konce 80. let 13. století (1289). První známý majitel počáteckého panství byl Vítek ze Švábenic. V této době byli Počátky povýšeny na městečko a asi r. 1439 byli již městem. Od konce 14. století jsou majitelé páni z Hradce. Ti drželi Počátky až do r. 1604, kdy po meči vymřeli. Po nich vlastnili Počátky celé 17. století Slavatové z Chlumu a Košumberka. Poslední vrchnosti na žirovnickém panství i s Počátkami byl rod ze Štenberka, za kterých vznikl roku 1698 nový erb. Tento erb užívá město dodnes. V roce 1783 se počátečtí vykoupili z poddanství a zřídily si nový magistrát. Vrchnosti zůstalo pouze patronátní právo. Po r. 1848 byli Počátky ustanoveny za sídlo soudního okresu, což počáteckým prospělo. (www.pocatky.cz)

Znak:

Užívá se podoba z r. 1698.

Modrý štít polcený zlatou linií. V pravé polovině je osmihrotá šternberská zlatá hvězda a pod ní zlaté písmena A W, v levé polovině zlatá pětিলistá růžka pod ní zlatá písmena A L. Štít i královskou korunu nad ním drží dva bílé odění andělé.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 13 z 1. 2. 1994

List praporu je modrý se žlutým vodorovným pruhem širokým jednu dvacetinu šířky listu. V horním modrém poli je ve dvou pětínách délky listu od žerdě osmicípá žlutá hvězda a ve dvou pětínách od vlajčího okraje písmena "AW". V dolním modrém poli je stejnolehle umístěna žlutá pětিলistá růžka a písmena "AL". Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Polná

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 5 113

Poloha: Polná leží na rozhraní Čech a Moravy v lesnaté části mezi městy Žďár nad Sázavou, Havlíčkův Brod a Jihlava.

Historie: Polná vznikla v polovině cesty pohraničním hvozdem mezi Čechami a Moravou pravděpodobně v polovině 12. století. První písemná zpráva je z června 1242, kdy se dozvídáme i jméno prvního známého majitele Jana, syna Zbislava z Bradčic, známého též jako Jana z Polmny. Dalšími majiteli byli Vikardi z Polné. Následovali páni z Lipé a od poloviny 14. století jejich příbuzní páni z Pirkštejna. V době husitských bojů vládl Hynek Ptáček z Pirkenštějna, vůdce strany boje. Sňatkem s Žofií Ptáčkovou vyženil Polnou syn krále Jiřího Viktorin z Kunštátu. Viktorin udělil Polné roku 1479 významná městská privilegia, erb a právo červené pečeti. Po Bílé hoře byla tehdejšímu majiteli Rudolfu Žejdlicovi polenská panství zkonfiskována. Poté Polnou koupil kardinál František z Dietrichsteina, který změnil městská privilegia i znak. V majetku Dietrichsteinů zůstalo panství téměř 300 let. (www.mesto-polna.cz)

Znak:

Znak Polné se několikrát změnil. To také uvádí Jiří Čarek ve svém díle Městské znaky v českých zemích. (str.303)

Na modrém štítě je stříbrná hradební zeď s cimbuřím o dvou stínkách a s klenutou otevřenou branou s vytaženou zlatou mříží. Po obou stranách hradby stojí čtyřhranné, rovněž z kvádrů budované věže, každá s jedním oknem a červenou valbovou střechou se zlatými makovicemi. Na pravé věži je pod obdélným oknem zavěšen štítek s dietrichsteinským znakem. Na levé věži je podobně zavěšen zejdlícocový erb. Nad cimbuřím mezi věžemi stojí štít knížat minstenberských pod královskou korunou. U paty velkého štítu pod branou stojí tak, že zakrývá její spodní polovinu, stříbrný štít se dvěma zkříženými černými ostrvemi, přes které leží vodorovně a doprava obrácený kapr.

Vlajka:

rozhodnutí č. 31 z 25.11. 2003

Modrý list s bílým španělským štítkem. V něm žlutý kapr podložený zkříženými černými ostrvemi. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Přibyslav

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 3 959

Poloha: Město Přibyslav leží na západní straně Českomoravské vrchoviny v nadmořské výšce 483 m.n.m cca 16 km od Havlíčkova Brodu na silnici I. třídy č.19 vedoucí z Havlíčkova Brodu do Žďáru nad Sázavou.

Historie: První věrohodné záznamy o Přibyslavi pocházejí z poloviny 13. století, kdy byla Přibyslavi českým králem Václavem I. udělena pravomoc 1. stupně (horní právo). Kdy se stala Přibyslav městem není ovšem známo. V době husitských válek (1420 – 1434) i v letech následujících byla v Přibyslavi utlumena a později přerušena úplně těžba stříbra. 11.10. 1424 zemřel poblíž Přibyslavi u vesnice Schönfeld (dnes Žižkovo Pole) Jan Žižka z Trocnova, který v té době táhl v čele svých vojsk na Moravu. Od té doby byla Přibyslav v držení husitů až do bitvy u Lipan. V 16. – 18. století byly

vedeny nové pokusy o obnovení těžby, které ovšem nevedly k očekávaným výsledkům. V roce 1767 téměř celé město shořelo. (www.pribyslav.cz)

Znak:

Přibyslav užívala znaku nejpozději od 16. století a to zlatého štítu, na němž byly dvě zkřížené černé ostrve. Někdy v letech 1597 – 1620 přidali asi Žejdlicové ze Šenfeldu ke starému znaku města druhé pole, se svým vlastním erbem, tj. se třemi nad sebou doprava plovoucími rybami. Roku 1631 doplnili Dietrichsteini znak Přibyslavi vlastním erbem. Takto upraveného znaku se pak užívá dodnes.

Dělený štít, nahoře v červeném poli zkřížené stříbrné vinařské nože se zlatými rukojeťmi převýšené knížecí korunou, dolní polovina modro zlatě polcena, vpravo tři ryby přirozené barvy nad sebou, vlevo zkřížené černé ostrve.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 45 z 5.10. 2004

List tvoří svislý červený žerďový pruh široký tři sedminy délky listu a dva vodorovné pruhy, modrý a žlutý. V červeném pruhu zkřížené bílé vinařské nože se žlutými rukojeťmi, převýšené červenou knížecí korunou. V modrém poli tři šedé ryby s červenými ploutvemi nad sebou, ve žlutém pruhu zkřížené černé ostrve. Poměr šířky k délce je 2:3.

Světlá nad Sázavou

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 6 956

Poloha: Světlá se rozkládá na Českomoravské vrchovině asi 18 km od Havlíčkova Brodu na silnici II. Třída č. 150

Historie: Vznik města sahá do doby tzv. vnitřní kolonizace od druhé poloviny 12. století. Již roku 1207 se uvádí Světlá jako majetek vilémovského kláštera. Obdobím rozkvětu pro Světlou byla doba po husitských válkách, kdy město vlastnili Trčkové z Lípy. Tento rod vládl až do roku 1620 celému střednímu Posázaví. Po bitvě na Bílé hoře se Světlá dostává postupně do rukou katolíků, převážně německých šlechticů. Světlá byla v roce 1562 povýšena na městečko. Roku 1937 byla usnesením vlády ČSR a ministerstva vnitra povýšena na město. (www.svetlans.cz)

Znak: Kdy získala Světlá znak není známo, ale nejstarší pečetidlo je označeno letopočtem 1567.

Na červeném štítě stojí uprostřed stříbrná čtyřhranná z kvádrů budovaná věž se širším soklem, dvěma okny v dolním a třemi v horním poschodí, se čtyřmi stínkami cimbuří a černou valbovou střechou se zlatými makovicemi. Okolo věže je hradební zeď z kvádrů, po každé straně se čtyřmi stínkami v zadní i přední části hradby. Uprostřed před věží je v hradbě otevřená brána. Zeď i brána jsou rovněž stříbrné. Brána je opatřena zlatými vraty, vytaženou zlatou mříží, dvěma střílnami, černou stříškou a užší nástavbou se dvěma okénky a černou špičatou střechou. Před branou je naznačen stříbrný můstek.

Vlajka:

rozhodnutí č. 445 z 27. 6. 1991

Barva štítu přechází do dolního pruhu a barva znaku do horního pruhu. V případě znaku Světlé nad Sázavou je štít červený a znak stříbrný. Na praporu přechází barva bílá k barvě červené, tj. červená dole, stříbrná, v případě praporu bílá, nahoře. Oba pruhy jsou stejně široké

Svratka

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 1 506

Poloha: Svratka leží nedaleko Žďárských vrchů cca 15 km od Hlinska, které patří již ke kraji Chrudimskému.

Historie: Nejstarší zpráva o Svratce je z roku 1350. Tehdy patřila k rychmburskému panství. Roku 1392 jež byla Svratka uváděna jako městečko a roku 1485 náležela Svratce všechna městská práva Jelikož se Vilém ml. z Valdštejna účastnil povstání proti Ferdinandu I. musel Svratku s dalšími vesnicemi panovníkovi podstoupit. Po roce 1627 byla Svratka pouze vsí. Až v roce 1728 byla veškerá privilegia opět potvrzena. Dne 6. května 1867 byla pak Svratka povýšena na město. (www.svratka.cz)

Znak:

Kdy město získalo znak není známo, souvisí však pravděpodobně s erbem pánů Berků z Dubé, kteří městečku vládli v letech 1558 – 1706

Štít polcený, Pravá polovina je zlatá a v ní leží kosmo černá ostrev o čtyřech sucích. V levé polovině stříbrná je lípa i s kořeny a se dvěma suky na horní části kmene pod samou korunou ve svých přirozených barvách.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 41 z 26.11. 1999

List tvoří dva svislé pruhy, žlutý s černou kosmou ostrví se čtyřmi suky a bílý s vykořeněnou lípou s hnědým kmenem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Telč

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 5 729

Poloha: Telč leží v jižní části Českomoravské vrchoviny v údolí, které se otevírá k jihu do Dačické kotliny. Telč je cca 30 km jižně od Jihlavy.

Historie: Podle místní pověsti je založení Telče spojováno s vítězstvím moravského knížete Otty II. Nad českým Břetislavem roku 1099. Na paměť bitvy prý vítěz založil kapli, později kostel a osadu, dnešní Staré město. Historicky doložená je teprve zpráva o sídle královského správce ve 14. století, kdy celá oblast patřila králi Janu Lucemburskému. V polovině 14. století vlastnili Telč páni z Hradce. Za nich je postaven hrad, kostel a vodní opevnění. Za husitských válek se město, které bylo navíc ještě sužováno požáry, dlouho vzpamatovalo. V 16. století nastává pro Telč doba rozkvětu – je to doba, kdy je na telčském panství Zachariáš z Hradce. Ten nechává přistavět renesanční zámek. Je vybudován městský vodovod, nový špitál, jsou založeny nové rybníky. V roce 1604 Zachariáš z Hradce umírá a tím vymírá rod pánů z Hradce po meči. Na Telč (i Hradec) přicházejí Slavatové (Vilém je manžel sestry Zachariáše). Za jejich vlády přicházejí do Telče jezuité. Během 30leté války bylo město krátce obsazeno a vyrabováno Švédy (1645). Po Slavatech přicházejí Lichtensteini. Ti však záhy také vymírají a na Telči jsou hrabata Podstatští. Ti vlastnili Telč až do roku 1945, kdy je poslední člen vysídlen do Rakouska. (www.telc-etc.cz)

Znak:

Znak vychází z pečeti ze 14. století (pětistá růže – páni z Hradce). Po roce 1650 dostává Telč nový znak, protože o něj za vlády Švédů v roce 1645 přišli.

Na červeném štítě je dole stříbrné latinské W (iniciála Slavatova jména) a nad ním „znamení na způsob lilium bílého, jehož oni Telečtí v erbu svém od starodávna užívají“. Nad štítem je zlatá koruna královská a nad ní bílá pětistá růže, kterou drží dva zlatě odění andělé – štítonoši s bílými křídly, každý jednou rukou drží růži, druhou roh štítu.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 21 z 19. 1. 1995

Červený list s bílým písmenem "T" sahajícím na okraje listu s rameny o šířce 1/3 šířky listu praporu, které je položeno na list tak, že jeho kratší rameno je rovnoběžné se žerdí a je od žerděového okraje vzdáleno na 1/3 šířky listu praporu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Třebíč

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 39 596

Poloha: Třebíč je rozložena na obou březích řeky Jihlavy, která tvoří přirozenou osu města i celého trebičského okresu. Město leží na silnici I. třídy č. 23 vedoucí z Jihlavy přes Telč a Třebíč a za Rosicemi se napojuje na dálnici D1.

Historie: Počátky Třebíče sahají až k roku 1101, kdy zde moravská úřední knížata Oldřich Brněnský a Litold Znojemský založili benediktánský klášter. Samotné město bylo založeno někdy v polovině 13. století „na zeleném drnu“. Již velmi brzy po založení se Třebíč označuje jako město (listina z roku 1277). V roce 1335 bylo Třebíči povoleno Karlem IV. se ohradit. Tyto hradby chránily město až do 18. století, kdy ztratily svůj význam a bránily v rozvoji města. Roku 1468 byla Třebíč téměř zničena a to za války mezi Jiřím z Poděbrad a Matyášem Korvínem. Události stavovského povstání i 30letá válka přečkalo město bez větších škod a dlouho se také bránilo rekatolizaci. Během 30leté války se Třebíč stala majetkem tzv. Mnichovo – Hradištské větve rodu Valdštejnů. S Valdštejnými vedla Třebíč v 18. století dlouholeté spory, aby uhájila alespoň část starobylých výsad. Třebíč v 19. století výrazně změnila svůj vzhled, zanikla rovněž její funkce střediska vrchnostenského města, rozrostla se tu průmyslová výroba a tzv. transversální dráha spojila Třebíč s ostatním okolím. (www.trebic.cz)

Znak:

Pečetní znamení se stalo později znakem. Na štítě příčný pruh a na něm tři benediktýnské kápě. Roku 1766 je zde ještě vsazeno v horní části písmeno T. Od poloviny 19. století se užívá stará varianta bez písmena T a to dodnes.

Na červeném štítě je stříbrné břevno a na něm jsou tři černé benediktýnské kápě, podobající se třem černým, hrotem dolů obráceným klínům, které dosahují od horního až k dolnímu okraji břevna dotýkají se navzájem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 10 z 15. 7. 1993

List praporu tvoří tři vodorovné pruhy – červený, bílý a červený v poměru 2:3:2. Ve středu bílého pruhu tři černé kápě z městského znaku. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Třešť

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 5 887

Poloha: Třešť leží v srdci Českomoravské vrchoviny poblíž poloviny cesty mezi Prahou a Vídní. Město leží na silnici II. Třída č. 406 vedoucí z Třeště přes Telč na Dačice.

Historie: Farní ves Třešť byla založena při kolonizaci pomezího hvozdu česko – moravského v průběhu 13. století. První písemná zmínka o Třešti pochází z roku 1349, kdy je připomínám farní kostel sv. Martina. V té době byl majitelem Záviš z Třeště. Přes Štěpána z Březnice a moravského markraběte Jana Jindřicha se roku 1359 dostala Třešť do vlastnictví rodu pánů ze Štenberka, kteří ji vlastnili až do roku 1493. V letech 1493 – 1627 drželi Třešť Vencelíkové, po nich 30 let Herbersteinové z Korutan. Herbersteinové z rakouské linie vlastnili Třešť v letech 1669 – 1844. Posledními majiteli byli do roku 1945 rakouští Sternbachové. Roku 1901 byla Třešť povýšena na město. (www.trest.cz)

Znak:

Už počátkem 16. století užívalo městečko na pečeti znaku, který dostalo od pánů Vencelíků a to stříbrný nebo zlatý jednorozec na modrém štítě. Znamení se později změnilo dle vrchnosti (v letech 1657 – 1669 znamení Gezerů z Edelsbachů a v letech 1653 – 1657 a od r. 1669 až do 19. století užívala Třešť herbersteinské krokve na štítu) Tato všechna znamení náležela vrchnosti a užívala se jako pečební znamení pouze dočasně. Zcela nepochybně znak dostalo městečko při povýšení na město v roce 1901.

Na modrém štítě je ve skoku vzepjatý bílý jednorozec doprava hledící.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 9 z 18.11. 1998

List tvoří modrá žerďová čtvercová část s bílým jednorozcem ve skoku a bílá vlající část. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Velká Bíteš

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 4 954

Poloha: Velká Bíteš se nachází ve východní části Českomoravské vrchoviny cca 30 km od Brna. Město leží u dálnice D1 – EXIT 162

Historie: První věrohodná zmínka o Velké Bíteši je datována k roku 1240. Již v průběhu 14. století byla Bíteš městečkem. V průběhu 15. století vzniklo bítešské opevnění vzniklo v průběhu 15. století. Na město byla Bíteš povýšena Leckem z Kravař. Nejméně třikrát byla Bíteš dobytá. 1428 husity, za třicetileté války švédy r. 1742 ji zplundrovalo pruské vojsko. V 18. století se stala Bíteš významným centrem na císařské cestě do Brna. Byla též sídlem úřadů regionální státní správy. (www.velkabites.cz)

Znak:

Vzorem pro znak byl pečební obraz již ze 14. století. Byla jí polovina orlice spojené zády s hřbetem a hlavou lva, takže je jejich koruna společná. S úpravami používá město tento znak dodnes

Štít svisle polcený. V pravé, zlaté polovině je pravá polovice červeno – stříbrně šachované orlice bez koruny, v levé modré polovině je stříbrně korunovaný dvouocasý lev ve skoku doleva.

Velké Meziříčí

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 11 792

Poloha: Velké Meziříčí se nachází namísto soutoku řek Oslavy a Balinky v bezprostřední blízkosti dálnice D1.

Historie: První zmínky o městě pochází z 12. století. Od počátku držel panství rod pánů z Meziříčí. V roce 1408 obdrželo Velké Meziříčí plná městská práva. Město stálo za králem Jiřím z Poděbrad, což se jim vymstilo, jelikož v roce 1460 bylo město vydrancováno vojskem Matyáše Korvína. Od 16. století zazívalo město nebývalého rozkvětu, který vyvrcholil r. 1783, kdy bylo do města přeneseno sídlo kraje, které do té doby bylo v Jihlavě. (www.mestovm.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 51 z 4. 6. 1998

Znak města se vyvinul zřejmě z pečetního obrazu vrchnosti pánů z Lomnice

V červeném štítě zlaté vypuklé perizonium ukončené jetelovými trojlístky a postrkané sedmi stříbrnými pery.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 51 z 4. 6. 1998

List tvoří tři svislé pruhy: bílý, červený a bílý v poměru 1:5:1. Ve středním pruhu žluté vypuklé perizonium ukončené jetelovými trojlístky a postrkané sedmi bílými pery. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Žďár nad Sázavou

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 23 688

Poloha: Žďár je okresní město ležící na pomezí Čech a Moravy. Leží na Českomoravské vrchovině v srdci chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy.

Historie: Osada Žďár vznikla při cisterciáckém klášteře založeném roku 1252. Již roku 1293 se mluví o Žďáru jako o městečku. Roku 1588 se dostal žďárský klášter pod olomoucké biskupství. Toto bylo příčinou dlouholetého sporu mezi biskupstvím a klášteřem (Žďár na straně kláštera). Spor ukončil kardinál František z Dietrichštejna, když roku 1606 klášter zrušil. Roku 1607 byl Žďár kardinálem povýšen na městečko a byla mu udělena nová privilegia a znak. Po smrti kardinála Františka z Dietrichštejna odkoupil cisterciácký řád žďárská panství z jeho pozůstalosti a tak se cisterciáci vrátili do Žďáru. Roku 1642 byl klášter napaden Švédy, ale měšťané ho ubránili. Roku 1647 Švédové město vydrancovali. Roku 1704 potvrdil císař Leopold I. Žďáru jeho výsady a rozšířil jeho znak. Do znaku z roku 1607 byl přidán znak opatský a znak žďárského kláštera. Tohoto rozšířeného znaku užívá město dodnes. Po zrušení kláštera císařem Josefem II. Vystřídalo město několik majitelů. Při nové politické organizaci po roce 1848 se Žďár stal v roce 1850 sídlem soudního okresu. Politický okres byl v Novém městě na Moravě. (www.zdarns.cz)

Znak:

Podoba z roku 1704

Štít čtvrcený. Jeho první pole je kosmo dělené, nahoře zlaté, dole červené. Přes toto dělení stojí dva vinařské nože se zlatými stříškami, čepelí vzhůru a špicemi obrácené. Nad nimi je zlatá koruna (znak Dietrichsteinů). Druhé pole je modré se šikmým

břevnem, na němž jsou tři zlaté šestihroté hvězdy. Nad břevnem je černá orlice se zlatouzbrojí a s červeným jazykem, nesoucí na prsou stříbrný štít se třemi černými pruhy v horní polovině (znak pánů z Kunštátu, daný roku 1502 knížaty minsterberskými žďárskému opatovi Vítovi), pod břevnem je velké zlaté písmeno W, vyznačující jméno opata Václava z r. 1707. Ve třetím, polceném poli je v pravé, červené polovině „šest pyramid neboližto kuželek bílé neb stříbrné barvy“, v předním pořadí čtyři a v druhém dolejší dvě a v levé polovině zlaté jsou dvě zkřížené černé ostrve. Ve čtvrtém poli stříbrném stojí při pravé straně v přirozených barvách malovaná studna, ohrazená vazbou z tesaného kvádrového kamene, nad níž nakovovém oblouku visí na řetěze vytažený okov, po levé straně pak stojí Panna Maria s dítětem, oblečená v červené sukni s modrým pláštěm a s korunou na hlavě. Celá postava je obklopena paprsky.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 100z 26. 4. 1996

List je kosmo dělený na červené žerďové a žluté vlající pole. Na úhlopříčky listu jsou položeny černé ostrve 5/6 délky listu dlouhé o šesti sucích. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Ždírec nad Doubravou

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 3 050

Poloha: Ždírec je mladé rozvíjející se město ležící na křižovatce dvou silnic I. třídy a to silnice č. 34 vedoucí ze Svitav na Havlíčkův Brod a silnicí č. 37 z Havlíčkova Brodu na Žďár nad Sázavou.

Historie: O vzniku Ždírcu nejsou žádné písemné ani archivní doklady. První zmínka je z roku 1399 a druhá z roku 1502. Ždírec patřil k panství Přibyslav nebo polensko – přibyslavskému. Prvními majiteli byli rytíř Epík z Krucemburku, později Mikuláš Střela z Rokycan. Podle údajů z roku 1778 můžeme soudit, že se obec neustále rozšiřovala. Největší tragédie ve ždírecké historii je konec 2. světové války, kdy došlo ke dvěma kobercovým náletům a obec byla velmi poničena. Po těchto náletech se několik rodin odstěhovalo do pohraničí a v obci zůstalo necelých 600 obyvatel. (www.zdirec.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 21 z 19. 1. 1995

Popis znaku: Stříbrnou obrácenou vidlicí křížem dělený zelený štít s černou patou, z níž vyniká zlatý plamen.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 21 z 19. 1. 1995

Zelený list s bílou vidlicí, jejíž dvě ramena vycházejí u žerdi z horního a dolního okraje. Šířka ramene vidlice je 1/5 šířky listu. Zelený žerďový klín mezi rameny vidlice sahá do 1/3 délky listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Žirovnice

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 3 059

Poloha: Žirovnice leží 20 km jižně od Pelhřimova v těsné blízkosti zemské hranice Čech s Moravou.

Historie: Obec vznikla pod hradem, který je v roce 1345 připomínán jako majetek Oldřicha z Hradce. Ve 14. století získali Žirovnici Kamaréti z rodu pánů z Lukavce, kteří patřili k příznivcům Mistra Jana. R. 1485 přechází panství do majetku kutnohorských Vencelíků z Vrchovišť. Hospodářsky se Žirovnici dařilo v 16. století. Za třicetileté války byl žirovnickým hrad dobyt, nejprve švédy, později císařskými vojsky. Od 17. století se zde rozvíjelo soukenictví a obuvnictví, po roce 1864 perleťářství a knoflíkářství.

(www.zirovnice.cz)

Znak:

Kdy městečko získalo znak není známo. Patrně ho však odvozuje od erbu vrchnosti pánů Vencelíků (1485 – 1544)

Popis znaku: Na modrém štítě je doprava obrácený stříbrný jednorožec ve skoku, s mohutným ohonem vzhůru vztyčeným.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 21 z 19. 1. 1995

Na středu modrého listu bílý jednorožec ve skoku, který zaujímá 5/6 šířky a 4/9 délky listu. (Městský znak převeden do listu praporu.) Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Obce

Arnolec

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 176

Poloha: Arnolec je dostupný po silnici č. 348 z Měřína do Polné. Nachází se cca 10 km jihovýchodně od Polné.

Historie:

Název obce souvisí se jménem trebičského opata Arnolda, který žil ve 13. století. (<http://cs.wikipedia.org/wiki/Arnolec>)

Znak:

Rozhodnutí č. 100 ze 14. 3. 2002

Ve stříbrném štítě nad zeleným trojvrším s uprostřed vytékajícím stříbrno-modrým pramenem, červená korunovaná orlice s černo-stříbrně čtvrceným štítkem na hrudi.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 100 ze 14. 3. 2002

Bílý list se třemi zelenými žerďovými klíny s vrcholy v první třetině délky listu. Ve střední a vlající části červená orlice se žlutou korunou a s černo-bíle čtvrceným štítkem na hrudi. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Bačice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 196

Poloha: Obec leží 5 km jihozápadně od města Hrotovice.

Historie:

První zmínka o Bačicích je z roku 1307, kdy náležela obec k hradu Bítov. (www.hrotovicko.cz/bacice)

Znak:

Rozhodnutí č. 17 z 18. 3. 2003

V modrém štítě vztyčená, doleva obrácená zlatá radlice provázená dvěma stříbrnými čtyřlístými květy se zlatými středy na prohnutých stříbrných stoncích.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 17 z 18. 3. 2003

List tvoří tři vodorovné pruhy, modrý, žlutý a modrý. V horním a dolním rohu po jednom bílém čtyřlístém květu se žlutým středem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Bačkov

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 132

Poloha: Bačkov leží cca 24 km západně od Chotěboře

Historie: První zmínka je z roku 1307. První název obce byl Watscow. V průběhu staletí patřil Bačkov rodům z Lichtenburka, Trčkům z Lípy, ze Štěnberka a dalším. (*Chotěbořsko, Aspida*)

Znak:

Rozhodnutí č. 60 z 21. 9. 2005

V černo-stříbrno-červeně děleném štítě pět (2,2,1) hvězd, nahoře a dole zlaté, uprostřed modré.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 60 z 21. 9. 2005

List tvoří tři vodorovné pruhy, černý, bílý a červený, s pěti šesticípými hvězdami (2,2,1), v černém a červeném pruhu žlutými, v bílém modrými. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Batelov

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 2 346

Poloha: Městský leží 20 km jihozápadně od Jihlavy.

Historie: Batelov byl založen někdy ve 13. století a již záhy byla povýšena na městečko. (*Čarek str. 71*)

Znak: obec užívá znaku ze 16. století

Na modrém štítě jsou dva bílé bývolí rohy a mezi nimi vyrůstá po kolena viditelný ozbrojenec přirozené barvy, na hlavě má přilbu s otevřeným hledím a sčerveným chocholem, v pravici meč napřážený k ráně a levici má v bok.

Vlajka: nezjištěno

Benetice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 191

Poloha: Obec se rozkládá 11 km severně od Třebíče.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1556. (*www.firmy.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 13 z 13.11. 2002

V modrém štítě snížené zlaté břevno se třemi dolů obrácenými černými mnišskými kápěmi, nad ním kráčející zlatý lev sv. Marka s červenou zbrojí a stříbrnou knihou.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 13 z 13.11. 2002

List tvoří pět vodorovných pruhů, žlutý, modrý, žlutý, černý a žlutý, v poměru 1:4:1:1:1. V modrém pruhu kráčející žlutý lev sv. Marka s červenou zbrojí a bílou knihou. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Bělá

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 202

Poloha: Obec leží asi 30 severozápadně od Havlíčkova Brodu.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1396. (www.firmy.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 15 z 19. 1. 2007

V červeno - zeleně polceném štítě nahoře zlatý skleněný pohár a zlatá věž s cimbuřím se třemi stínkami, černým obloukovým oknem a rozšířeným kvádrovaným soklem s prolomeným černým obloukovým vchodem, mezi nimi stříbrná hornická kladívka na zlatých topůrkách, dole stříbrný leknový trojlíst.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 15 z 19. 1. 2007

List tvoří čtyři svislé pruhy, červený, bílý, žlutý a zelený, v poměru 5 : 1 : 1 : 5. V červeném pruhu žlutý skleněný pohár, v zeleném pruhu žlutá věž s cimbuřím, černým obloukovým oknem a rozšířeným kvádrovaným soklem s černým prolomeným obloukovým vchodem. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Bítovčice

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 428

Poloha: Obec se nachází 15 km jihovýchodně od Jihlavy.

Historie: Obec byla založena pravděpodobně r. 1222 nebo krátce potom, kdy byla obci Bítov, se kterou se založení obce pojí, udělena větší pravomoc. První písemná zpráva pochází z roku 1365. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 25 z 9.10. 2007

V modrém štítě nad sníženým stříbrným vlnitým břevnem stříbrný vykračující kohout s červenou zbrojí a ocasními pery střídavě stříbrnými a čern

Vlajka:

Rozhodnutí č. 25 z 9.10. 2007

List tvoří tři vodorovné pruhy, modrý, bílý a modrý, v poměru 6 : 1 : 1. V žerďové polovině horního modrého pruhu bílý vykračující kohout s červenou zbrojí a ocasními pery střídavě bílými a černými. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Blatnice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 365

Poloha: Obec leží 3 km jižně od Jaroměřic nad Rokytnou.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1046. (www.firmy.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 15 z 19. 1. 2007

Zlatý štít s červenou patou a modrým vydutým hrotem. V hrotě provázeném dvěma zkříženými černými ostrvemi stříbrný dorůstající půlměsíc, v patě tři (1, 2) spojené zlaté kruhy provázené dvěma stříbrnými liliemi.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 15 z 19. 1. 2007

List tvoří dva vodorovné pruhy, červený a modrý. V žerďové části červeného pruhu lilie, ve vlající části modrého pruhu půlměsíc cípy k žerdi, oboje bílé. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Blažkov

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 295

Poloha: Obec leží 13 km jihozápadně od Bystřice nad Pernštejnem.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1348. (*www.firmy.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 87 z 27. 6. 2001

V zeleném štítě nad zlatou patou stříbrný jelen.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 87 z 27. 6. 2001

List tvoří dva vodorovné pruhy, zelený s bílým jelenem a žlutý, v poměru 10:3. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Blížkov

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 328

Poloha: Blížkov, jediná ves toho jména v České Republice, leží 2 km severovýchodně od obce Měřín, při silnici spojující Měřín s Netínem a 9 km severozápadně od Velkého Meziříčí.

Historie: První písemná zmínka o obci pochází z konce 13. století. Za husitských válek byla obec zničena. V letech 1973 – 1990 patřila obec pod MNV Měřín. (*Velkomeziříčsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 51 z 4. 6. 1998

Modro-stříbrně dělený štít, nahoře dva zlaté zkřížené ovesné stvolky, dole v zeleném hrotu zlatý utržený vztyčený lískový oříšek.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 51 z 4. 6. 1998

List tvoří tři vodorovné pruhy: modrý, žlutý a zelený v poměru 2:1:2. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Bobrová

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 915

Poloha: Bobrová se nachází u jižní hranice Žďárských vrchů, přesněji 11 km jihovýchodním směrem od Nového města na Moravě.

Historie: Dolní Bobrová doložena roku 1338. Horní Bobrová doložena roku 1267. V roce 1950 spojené do obce Bobrová. (Čarek). Bobrová je jedním z nejstarších sídel na Novoměstsku a založil ji pravděpodobně jeden z prvních kolonizátorů zdejší oblasti Přibyslav z Křižanova. (*www.obecbohdalec.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 84 z 11. 2. 2001

Ve zlato-černě děleném štítě nahoře černá zubří hlava se zlatou houžví a červeným jazykem, dole dvě stříbrná břevna.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 84 z 11. 2. 2001

List tvoří žerďový žlutý pruh široký polovinu délky listu a pět vodorovných pruhů střídavě černých a bílých. Ve žlutém pruhu černá zubří hlava se žlutou houžví a červeným jazykem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Bobrůvka

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 229

Poloha: Obec Bobrůvka se nachází ve východní části Vysočiny a nejnižnější části novoměstského mikroregionu.

Historie: Nejstarší zmínka o obci je z roku 1262. Z této doby je i kostel sv. Bartoloměje - dominanta obce. (www.bobruvka.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 50 z 19. 5. 1998

Ve stříbrném štítě se zeleným lemlem posázeným zlatými liliemi, černý sedící bohr.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 50 z 19. 5. 1998

Bílý list s černým svislým pruhem širokým jednu třetinu šířky listu, jehož osa je v jedné třetině délky listu od žerďového okraje. Bílé žerďové a vlající pole zasahující do černého pruhu dvěma rovnoramennými pravoúhlými trojúhelníky se společným vrcholem ve středu černého pruhu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Bohdalec

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 299

Poloha: Bohdalec leží 17 km severně od Velkého Meziříčí

Historie: První písemná zmínka je z roku 1348. V letech 1980 – 1990 spadal Bohdalec pod MNV Bobrová. (*Velkomeziříčsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 22 z 13. 5. 2003

V zeleném štítě ze stříbrné paty s černým břevnem vyskakující zlatý jelen se stříbrnou zbrojí, provázený vpravo nahoře stříbrnou lilií.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 22 z 13. 5. 2003

List tvoří tři vodorovné pruhy, zelený, bílý a černý, v poměru 8:1:1. Z bílého pruhu vyskakuje žlutý jelen s bílou zbrojí provázený v žerďové části bílou lilií. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Bohdalov

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 1 074

Poloha: Obec Bohdalov je vzdálena 11 km od Žďáru n.Sáz. a 26 km severovýchodně od Jihlavy.

Historie: Z první písemné zprávy z r. 1349 je známo, že Bohdalov, v německých textech pod názvem Bochdalau, byl tehdy již městečkem a patřil k hradu Osové v okrese velkobítešském. Byl v majetku pánů z Ronova. V období 20. a 30. let dvacátého století se v obci rozvíjel politický život, kulturní a osvětová činnost, probíhala pozemková reforma. Po II. světové válce vedla obnovená svoboda k nebývalému ruchu ve veřejném životě obce. (www.bohdalov.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 51 z 4. 6. 1998

Ve zlatém štítě černá zubří hlava s polovinou zelené houžve v levé nozdře. Mezi rohy černé zkřížené ostrve

Vlajka:

Rozhodnutí č. 51 z 4. 6. 1998

Žlutý list s černou zubří hlavou s polovinou zelené houžve v levé nozdře. Mezi rohy černé zkřížené ostrve. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Bohuňov

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 235

Poloha: Bohuňov se nachází 6 km severozápadně od Bystřice nad Pernštejnem v severovýchodní část okresu Žďár nad Sázavou

Historie: Název obce vznikl zřejmě od osobního jména Bohuň, Bohuslav. Prvním historicky doloženým záznamem o Bohuňově je zmínka z roku 1384 (v období vlády Václava IV.). Převážnou část své historie náležel Bohuňov k bystřickému panství, které v průběhu 15.století získali Pernštejnové, vlastníci jej do roku 1588. Posledním majitelem bystřického panství se stal šlechtický rod Mitrovských z Nemyšle.

(www.bohunov.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 41 z 26.11. 1999

V zeleno-červeně plamenným řezem děleném štítě vyrůstá stříbrná zlatovlasá dívka od ramen nahoru.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 41 z 26.11. 1999

List tvoří bílý žerďový klín s vrcholem ve středu listu a dva vodorovné pruhy, zelený a červený. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Borek

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 135

Poloha: Borek leží 10 km severozápadně od Chotěboře.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1557, kdy patřila obec ke klášteru ve Vilémově. V letech 1850 – 1950 patřil Borek pod Chotěbořský okres a od roku 1961 patří pod okres Havlíčkův Brod. (*Chotěbořsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 52 z 25. 3. 2005

V zeleno-modře polceném štítě vpravo na větévce svěšená borová šiška, vlevo dolů obrácená ostruha s hvězdicovým ostruhovým kolečkem, vše zlaté

Vlajka:

Rozhodnutí č. 52 z 25. 3. 2005

List tvoří dva svislé pruhy, zelený a modrý. V zeleném pruhu na větévce svěšená borová šiška, v modrém pruhu dolů obrácená ostruha s hvězdicovým ostruhovým kolečkem, vše žluté. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Bory

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 789

Poloha: Bory leží 9,5 km od Velkého Meziříčí.

Historie: Obec vznikla 1. 1. 1972 sloučením obcí Dolní Bory a Horní Bory a nesla název Horní Bory. Ten byl již v září toho roku změněn na Bory. (*Velkomeziříčsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 27 z 12. 5. 1997

Ve zlatém štítě vykořeněná borovice provázená po obou stranách šiškou, vše přirozených barev.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 27 z 12. 5. 1997

List tvoří tři svislé pruhy: žlutý, zelený a žlutý v poměru 3:2:3. Ve žlutých polích po jedné červené borové šišce. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Bořetín

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 102

Poloha: Obec leží 18 km západně od města Soběslav, 19 km západně město Sezimovo Ústí, 20 km jižně město Jindřichův Hradec a 22 km severozápadně město Tábor.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1549. (*encyklopedie.seznam.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 15 z 19. 1. 2007

Ve zlato - modře děleném štítě nahoře dva vztyčení přivrácení černí medvědi s modrou zbrojí a jazyky, držící svěšený červený list gonfanonu se třemi cípy a třemi závěsnými kroužky, v něm stříbrná vykořeněná lekna, mezi nimi zlatý křížek. Dole dvě zlatá břevna.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 15 z 19. 1. 2007

List tvoří tři vodorovné pruhy, modrý, žlutý a modrý, v poměru 1 : 6 : 1. Ve žlutém pruhu dva vztyčení černí přivrácení medvědi s modrou zbrojí a jazyky, držící svisle červený list gonfanonu se třemi cípy a třemi závěsnými kroužky, v něm bílá vykořeněná lekna, mezi nimi žlutý křížek. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Březí nad Oslavou

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 226

Poloha: Březí se nachází 9 km jižně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: Uvádí se, že první písemná zmínka o obci pochází z roku 1447.
(www.obec-brezinadoslavou.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 15 z 19. 1. 2007

Ve zlatém štítě nad dvěma sníženými vlnitými břevny dva vztyčené březové listy, vše zelené.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 15 z 19. 1. 2007

List tvoří pět vodorovných pruhů, střídavě žlutých a zelených, v poměru 4 : 1 : 1 : 1 : 1. Zelené pruhy jsou vlnité se třemi vrcholy a dvěma prohlubněmi. V horním pruhu nad prohlubněmi dva zelené vztyčené březové listy. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Březník

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 624

Poloha: Obec Březník leží na úpatí Českomoravské vrchoviny 6 km jihovýchodně od Náměště nad Oslavou.

Historie: Vznik obce sahá hluboko do historie a první písemná zmínka o obci je z roku 1237 v Zemském archívu v Brně. V dřívějších textech uváděn jako Briesnik, Brzesnik, Brezník nebo Brieznicz. Staletá historie Březníka je spjata s nedalekými hrady Lamberkem a Kraví Horou a s významnými rody pánů Březnických z Náchoda a pánů z Lamberka, zvláště pak s panem Janem Sokolem z Lamberka.

(www.breznik.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 79 z 22. 1. 2001

Ve zlatém štítě černý korunovaný lev s červenou zbrojí obklopený dolů do oblouku osmi zelenými březovými listy.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 79 z 22. 1. 2001

List tvoří tři svislé pruhy, černý, žlutý a černý, v poměru 1:2:1. Ve žlutém pruhu černý lev se žlutou korunou a červenou zbrojí mezi čtyřmi (2,2) vztyčenými zelenými březovými listy. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Budíkov

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 261

Poloha: Budíkov leží 6 km od Humpolce

Historie: První zmínka o obci je z roku 1226.(*Aspida*)

Znak:

Rozhodnutí č. 70 z 11. 5. 2006

V zeleném štítě zkřížené stříbrné kopy nad třemi (1,2) zlatými obilnými snopy.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 70 z 11. 5. 2006

List tvoří tři vodorovné pruhy, bílý, zelený a bílý, v poměru 1:6:1. V zeleném pruhu tři žluté obilné snopy vedle sebe. Poměr šířky k délce listu je 2:3

Budišov

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 1 187

Poloha: Budišov leží 15 km severovýchodně od Třebíče.

Historie: Ves doložená ve 13. století. V roce 1538 na žádost Petra Mrakše z Noskova povýšen na městečko. (*encyklopedie měst str. 77*)

Znak:

Znak užívá Budišov od roku 1538

Na červeném štítě je zlatá z kvádrů budovaná věž s černými vraty, se čtyřmi čtvercovými okny vedle sebe přístřeší. Věž vrcholí modrou valbovou střechou se zlatými korouhvičkami otočenými od sebe. Nad branou visí na věži stříbrný štítek a na něm je černý kůl (erb Mrakše z Noskova).

Vlajka: Rozhodnutí č. 97 z 22.11. 2001

Červeno–žlutě čtvrcený list. V horním žerďovém poli žlutá kvádrovaná věž s černými vraty, čtyřmi černými čtvercovými okny vedle sebe a modrou valbovou střechou se dvěma žlutými odvrácenými praporky. Na věži bílý štítek s červeným kulem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Budkov

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 365

Poloha: Obec se rozkládá jihozápadně od Třebíče.

Historie: První zmínka o Budkově se uvádí v roce 1353 ve spojitosti se založením tvrze pánem Janem z Budkova. (*www.budkov.cz*)

Znak: rozhodnutí č. 52 z 4. 6. 1998

V modrém štítě vyrůstající stříbrná patrová věž s gotickou černou prolomenou branou, se třemi okny a červenou stanovou střechou zakončenou stříbrnou lucernou a červenou věžičkou, dole přeložená zkříženými zlatými obilnými klasy. V červených koutech štítu stříbrné šikmé a kosmé břevno.

Vlajka: nezjištěno

Bukov

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 191

Poloha: Obec leží 11 km jihozápadně od Bystřice nad Perštejnem, 20 km severovýchodně od Velkého Meziříčí

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1297. (*www.nasemorava.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 100 z 14. 3. 2002

Ve stříbrném štítě pod zelenou hlavou se dvěma zlatými bukovými listy s bukvicí černé orlí křídlo se zlatým perizoniem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 100 z 14. 3. 2002

List tvoří dva vodorovné pruhy, zelený a bílý v poměru 1:2. V zeleném pruhu dva žluté bukové listy s bukvicí, v bílém pruhu černé orlí křídlo se žlutým perizoniem. Poměr šířky k délce listu je 2:3

Cetoraz

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 280

Poloha: Obec leží cca 5 km jihozápadně od Pacova.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1307. (*www.firmy.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 25 z 9.10. 2007

V modrém štítě se zvýšenou stříbrnou patou červená knížecí čepice, ozdobená hermelínem a zlatým jablkem s křížkem, provázená dole do oblouku devíti částečně se překrývajícími zlatými mincemi. V patě tři (2, 1) červené růže se zlatými semeníky.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 25 z 9.10. 2007

List tvoří pět vodorovných pruhů, červený, bílý, modrý, bílý a červený, v poměru 1 : 1 : 12 : 1 : 1. V modrém pruhu červená knížecí čepice, ozdobená hermelínem a žlutým jablkem s křížkem, provázená dole do oblouku devíti částečně se překrývajícími žlutými mincemi. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Cidlina

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 107

Poloha: Obec ležící asi 10 km severozápadně od Moravských Budějovic.

Historie: Počátky obce spadají do počátku 13. století. V letech 1949-1960 patřila do správního okresu Moravské Budějovice. Od roku 1980 patřila obec pod MNV Lesonice a od 1.1.1995 je zde samostatný obecní úřad. (*www.cidlina.eu*)

Znak:

Rozhodnutí č. 55 z 31. 5. 2005

V modrém štítě věž bez oken a dveří, se stanovou střechou, na ní dva zkřížené šípy s rozeklanými konci, z nichž vyrůstá žerď s trojúhelníkovým praporkem. Ze základu vyrůstají do stran tři lipové listy na prohnutých stoncích, vše stříbrné.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 55 z 31. 5. 2005

List tvoří bílý žerďový pruh široký jednu čtvrtinu délky listu a modré pole se třemi bílými vztyčenými lipovými listy vedle sebe. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Čáslavice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 541

Poloha: Obec leží 16 km jihozápadně od Třebíče.

Historie: Čáslavice obývali potomci Čáslavovi, kterému patřila v prastarých dobách tato osada. Od jména Čáslav je jméno Čáslavice. Čáslavice byly významným místem již v polovině 13. století a o jejich původu a existenci je dochováno dosti historických pramenů. Nejstarší z nich se datuje z roku 1240. (www.caslavice.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 30 z 7.10. 2003

V červeno-modře děleném štítě nahoře vyrůstající stříbrná rozkřídlená husa se zlatou zbrojí, dole stříbrná růže se zlatým semeníkem a zelenými kališními lístky.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 30 z 7.10. 2003

List tvoří dva vodorovné pruhy, červený a modrý. Do červeného pruhu vyrůstá bílá rozkřídlená husa se žlutou zbrojí, v modrém pruhu bílá růže se žlutým semeníkem a zelenými kališními lístky. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Častrov

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 532

Poloha: Obec se rozkládá asi 10 km od Kamenice nad Lipou.

Historie: První písemná zmínka o Častrovu pochází z období kolem 1300. Osídlování této oblasti začínalo ve 13. století na Černovicku, postupovalo přes Kamenici k Horní Cerekvi a Počátkům. Jména vesnic byla pravděpodobně odvozována od jmen prvních osidlenců – od Častra tedy Častrov. (www.castrov.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 50 z 20. 1. 2005

V červeno-modře polceném štítě stříbrná zlatě zdobená mitra, jejíž stříbrné zlatým třepením zakončené fimbrie tvoří zavinutí u dvou stříbrných zavinutých střel po stranách. Vše provázeno třemi (2,1) zlatými kotouči.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 50 z 20. 1. 2005

List tvoří tři vodorovné pruhy, žlutý, červeno-modře dělený a žlutý, v poměru 1:6:1. Uprostřed bílá žlutě zdobená mitra, jejíž bílé žlutým třepením zakončené fimbrie tvoří zavinutí u dvou bílých zavinutých střel po stranách. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Čechočovice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 288

Poloha: Ves leží cca 7 km od města Třebíč.

Historie: První písemná zmínka o Čechočovicích je v Zemských deskách brněnských z roku 1358. Staročeské jméno Těchoč dalo obci název. Znamenalo to, že se jednalo o ves lidí Těchočových. Čechočovice, latinsky psáno Czechoczowicz, se objevují v písemnostech v roce 1447. Ve 14. a 15. století byly Čechočovice samostatným statkem, na kterém sídlil vladycký rod pánů z Čechočovice. (www.cechocovice.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 10 z 15.12. 1998

Ve stříbrném štítě černá utržená supí hlava s červeným zobákem a jazykem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 10 z 15.12. 1998

Bílý list s černou utrženou supí hlavou s červeným zobákem a jazykem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Čechtín

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 302

Poloha: Obec se rozkládá asi 12 km severozápadním směrem od Třebíče

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1406, kdy se na území obce rozkládala zemanská tvrz, která patřila Šemíku z Čechtína. Dříve byl Čechtín osadou Červené Lhoty, ke které byl rovněž i přifařen a před r. 1888 i přiškolen. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 13 z 13.11. 2002

V červeno-modře zvýšeným stříbrným kosmým břevnem děleném štítě nahoře stříbrný pětilistý květ, dole kosmá stříbrná kosa se zlatým kosištěm.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 13 z 13.11. 2002

List kosmo dělený bílým pruhem vycházejícím z druhé čtvrtiny horního okraje do dolního vlajčího cípu listu. V žerďovém modrém poli bílá kosa hrotem dolů na kosmém žlutém kosišti. Ve vlajícím červeném poli bílý pětilistý květ. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Čejov

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 426

Poloha: Obec leží 4 km severně od Humpolce.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1370. (www.firmy.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 65 z 17. 2. 2006

Ve stříbrném štítě s modrou patou černá korunovaná harpyje s břevnem na hrudi a dvěma hvězdami na křídlech, pod ní pět hvězd do oblouku, vše zlaté.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 65 z 17. 2. 2006

List tvoří dva vodorovné pruhy, bílý a modrý, v poměru 7:1. V bílém pruhu černá korunovaná harpyje s břevnem na hrudi a dvěma šesticípými hvězdami na křídlech, vše žluté. V modrém pruhu pět šesticípých žlutých hvězd vedle sebe. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Černá

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 324

Poloha: Obec se nachází 13,5 km severozápadním směrem od Velkého Meziříčí

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1556, kdy ji získal Vratislav z Pernštejna. Jan Croustenský vystavěl v obci koncem 16. století zámek v renesančním stylu, který je roku 1624 nazýván tvrzí. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 23 z 18. 6. 2003

Ve stříbrném štítě nad zeleným trojvrším dvě odvrácená červená račí klepeta, nad pravým dolů obrácená černá mnišská kápě, nad levým vztyčený zelený javorový list.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 23 z 18. 6. 2003

List tvoří tři vodorovné pruhy, zelený, bílý a zelený, v poměru 1:4:1. V bílém pruhu dvě odvrácená červená račí klepeta. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Červená Lhota

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 182

Poloha: Obec leží 10 km severozápadně od okresního města Třebíč.

Historie: První písemná zmínka pochází z 12. století. Obec byla pravděpodobně založena třebíčskými benediktýny. (www.firmy.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 16 z 9.12. 2002

V červeném štítě stříbrná věž s cimbuřím, přeložená cimbuřovým břevnem opačných barev a převýšená položenou stříbrnou zavínutou střelou.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 16 z 9.12. 2002

List tvoří tři vodorovné pruhy, červený, zubatý bílý a červený, v poměru 6:1:1. V horním pruhu vodorovně bílá zavínutá střela hrotem k žerdi. Bílý pruh má pět čtvercových zubů a šest stejných mezer. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Červená Řečice

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 995

Poloha: Červená Řečice se nachází asi 10 km severovýchodně od Pelhřimova.

Historie: Obec byla založena někdy ve 13. století, na konci století 1290 byla povýšena na městečko. (www.cervenarecice.cz)

Znak: obec používá znak ze 16. století

Na červeném štítě je stříbrná hradební zeď kvádrová o pěti stínkách cimbuří a s otevřenou branou s vytaženou černou mříží. Po stranách brány je po jedné střílně. Hradební zeď po obou stranách stoupá šikmo vzhůru k okraji štítu. V ní je opět po každé straně střílna a nad ní po dvou stínkách cimbuří. Nad cimbuřím vystupují dvě rovněž stříbrné, čtyřhranné a z kvádrů budované věže., každá as jedním oknem, se čtyřmi stínkami cimbuří a špičatou černou střechou se zlatou makovicí. Mezi věžemi vystupuje z cimbuří asi do poloviny její výšky vysoký, štíhlý sloupek.

Vlajka: nezjištěno

Česká Bělá

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 1 006

Poloha: Obec leží 10 km východně od Havlíčkova Brodu.

Historie: První písemné zmínky o obci jsou z roku 1269, v roce 1278 byla již městem.
(www.ceskabela.cz)

Znak: rozhodnutí neevidováno

Na červeném štítě je doprava obrácený, stříbrný dvouocasý česky lev ve skoku s korunou na hlavě.

Vlajka: nezjištěno

Číhošť

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 334

Poloha: Obec ležící 23 severozápadně od Havlíčkova Brodu.

Historie: Poprvé je v historických pramenech doložena zmínka o Číhošti v roce 1347.
(www.cihost.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 20 z 29. 5. 2007

V červeno-stříbrném polceném štítě vpravo stříbrná kostelní věž s černým oknem a černou přílbovou střechou zakončenou makovicí s křížkem, v levém poli černý heraldický kříž.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 20 z 29. 5. 2007

List tvoří dva svislé pruhy, červený a bílý. V červeném pruhu bílá kostelní věž s černým oknem a černou přílbovou střechou zakončenou makovicí s křížkem. V bílém pruhu černý středový kříž s rameny širokými jednu devětinu šířky listu. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Čikov

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 211

Poloha: Obec se rozkládá 10 km severně od Náměště nad Oslavou.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1368. (<http://encyklopedie.seznam.cz>)

Znak:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

V modrém štítě dvě stříbrné štiky nad sebou, horní plovoucí doprava, dolní doleva.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

Modrý list se dvěma bílými štikami nad sebou, horní plovoucí k žerďovému, dolní k vlajcímu okraji. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Číměř

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 219

Poloha: Obec Číměř se nachází 10km JV od Třebíče, přibližně 2 km jižně nad Vladislaví.

Historie: Jméno vzniklo od osobního jména Ctimír - původně Ctiměř, ze kterého později vznikla Číměř. Ta náležela k základním statkům kláštera třebického. První písemná zmínka je z roku 1465 o tom, že opat Matěj zastavil vesnice "Na cziemierz" a Radošov Škorňovi z Litrbachu za 300 zlatých. (www.cimer.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 70 z 11. 5. 2006

V modrém štítě kosmo vztyčená stříbrná motyka se zlatou násadou, šikmo podložená zlatou berlou, závitem doleva, se stříbrným sudariem s červeným tlapatým křížkem vlajícím doprava.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 70 z 11. 5. 2006

Modrý list, uprostřed kosmo vztyčená bílá motyka se žlutou násadou šikmo podložená žlutou berlou závitem k vlajícímu okraji a s bílým sudariem s červeným tlapatým křížkem vlajícím k žerďovému okraji. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Dalečín

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 687

Poloha: Dalečín leží na silnici č. 357 z Bystřice nad Perštejnem do Jimramova. Od Bystřice je vzdálen 10 km.

Historie: První nedoložené zmínky o vzniku Dalečína jsou datovány do roku 1086. Tehdy ještě pod jménem Daletice. Věrohodnost této zprávy je však zpochybňována. První skutečně spolehlivá zpráva o Dalečíně pochází z roku 1349. Tehdy jej Klára, manželka Znaty z Tasova, postoupila svému mnaželovi. (www.sweb.cz/dalecin/)

Znak:

Rozhodnutí č. 60 z 26. 5. 2000

V modrém štítě na zeleném návrší dvě stříbrné kvádrované věže, každá s jedním červeným oknem a cimbuřím, spojené hradbou s červenou branou a cimbuřím, mezi věžemi zlatá hvězda.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 60 z 26. 5. 2000

List tvoří dva vodorovné pruhy, modrý a zelený, v poměru 3:1. Na zeleném pruhu dvě bílé kvádrované věže, každá s cimbuřím a jedním červeným oknem spojené hradbou s červenou branou a cimbuřím, mezi věžemi žlutá šesticípá hvězda. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Dalešice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 576

Poloha: Obec leží 19 km jihovýchodně od Třebíče.

Historie: První zmínky o obci pochází již z 12. století, z dob, kdy patřila knížeti Litoltovi. (www.obecdalesice.cz)

Znak: obec používá znak z roku 1564

Štít bílý a v něm je červená věž na skále. Skála je černošedá. Věž je okrouhlá s brankou v přízemí a se dvěma okrouhlými střílnami v horním patře, vrcholí ochozem, nad nějž vystupuje ještě nízká užší věžička okrouhlá s kuželovou červenou střechou se zlatou makovicí a křížem nad ní.

Vlajka: nezjištěno

Dědice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 140

Poloha: Dědice jsou obcí ležící jižně od okresního města Třebíče.

Historie: První zmínka o obci se nachází v místní kronice, a je z roku 1353.

(encyklopedie.seznam.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 20 z 29. 5. 2007

V modrém štítě doleva obrácená vztyčená radlice provázená vlevo nahoře srdcem, obojí stříbrné.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 20 z 29. 5. 2007

Modrý list s kosmým klínem, vycházejícím ze čtvrté čtvrtiny vlajčího okraje a z třetí třetiny dolního okraje listu, s vrcholem v horním rohu. V horním cípu srdce, vše bílé. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Dlouhá Brtnice

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 382

Poloha: Obec se nachází 19 km jižně od Jihlavy. Obcí prochází státní silnice 1. třídy Jihlava – Znojmo.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1355, ale vznik obce se předpokládá již v první polovině 13. století. Původně bývala obec hornickou obcí, kde se dolovalo stříbro, pak z ní byl městys s tvrzí a dvorem. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 98 z 31. 1. 2002

V červeném štítě pod zlatou hlavou s červenou knížecí čepicí zlatá maršálská hůl mezi dvěma stříbrnými buvolími rohy.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 98 z 31. 1. 2002

List tvoří dva vodorovné pruhy, žlutý s červenou knížecí čepicí se žlutou obroučkou a červený. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Dlouhá Ves

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 373

Poloha: Obec leží 7 km jihovýchodně od Havlíčkova Brodu.

Historie: První písemná zmínka o obci pochází z roku 1256. Obec byla založena německými kolonisty. (*Havlíčkobrodsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 20 z 29. 5. 2007

V zeleném štítě kosmé stříbrné vlnité břevno šikmo přeložené zlatou berlou.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 20 z 29. 5. 2007

Zelený list s bílým kosmým vlnitým pruhem se třemi vrcholy a dvěma prohlubněmi, širokým jednu desetinu délky listu, šikmo přeloženým žlutou berlou závitem k hornímu okraji. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Dlouhé

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 277

Poloha: Dlouhé leží jihovýchodně asi 9 km od Nového Města na Moravě.

Historie: Byla založena pravděpodobně ve 14. století. První písemná zmínka o této obci pochází z roku 1407. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 84 z 11. 5. 2001

V modrém štítě stříbrno-červeně šikmo dělený lev s červenou zbrojí a jazykem, držící v předních tlapách na zlaté žerdi stříbrný praporec s ocasem se žluto-červeně polcenou lilií a mezi zadními tlapami stříbrný mlýnský kámen s postavenou červenou kypřicí.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 84 z 11. 5. 2001

List tvoří bílé karé široké jednu polovinu šířky listu se žluto-červeně polcenou lilií a dva vodorovné pruhy, červený a modrý. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Dobronín

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 1 875

Poloha: Obec se nachází 12 km severovýchodně od krajského města Jihlavy a 5 km západně od Polné na silnici II. třídy č. 348.

Historie: Dnešní Dobronín vznikl 14. prosince 1948 sloučením dvou původně Němci osídlených vesnic Dobronína (Dobrenz) a Německého Šicendorfu (Deutsch Schützendorf). Osada Dobrenz je připomínána již v roce 1233, za první spolehlivou písemnou zmínku je však uváděn letopočet 1351. (www.dobronin.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

V červeno-modře polceném štítě vpravo nad stříbrnou kvádrovanou hradbou s cimbuřím z poltící linie vyskakující zlatý býk, vlevo stříbrné ciborium.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

List tvoří tři svislé pruhy, bílý zubatý, červený a modrý, v poměru 1:2:1. Z modrého pruhu vyskakuje půl žlutého býka, bílý pruh má čtyři zuby a tři stejné mezery. Poměr šířky k délce listu je 2:3

Dolní Cerekev

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 1 225

Poloha: Dolní Cerekev leží cca 14 km jihozápadně od Jihlavy.

Historie: Dolní Cerekev byla pravděpodobně založena biskupem Pelhřimem v roce 1224. Zpočátku se jí říkalo Německá Cerekev, kvůli německým osadníkům. (www.encyklopedie.seznam.cz)

Znak:

Znak pochází pravděpodobně z 15. století.

Na červeném štítě stojí stříbrná kvádrová městská brána se třemi stínkami cimbuří a s černou vytaženou mříží, mezi dvěma rovněž stříbrnými, čtyřhranými věžemi, za nimiž ke krajům štítů pokračuje hradební věž s jednou stínkou. Každá věž má dvě šterbinové střílny nad sebou a nahoře obdélné okno. Mezi věžemi nad cimbuřím je stříbrný na koso položený klíč skřížený se stříbrnými vidlemi Leskovců.

Vlajka: nezjištěno

Dolní Heřmanice

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 498

Poloha: Obec leží na státní silnici mezi Velkým Meziříčím, které je vzdáleno 7 km severozápadním směrem a Tasovem, vzdáleném 3 km jihovýchodně.

Historie: První zmínka o Dolních Heřmanicích je k roku 1349. V té době byla obec částí tasovského panství, jehož majitel Jan z Tasova věnoval Dolní Heřmanice za pokoj duše své a svých předků. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 84 z 11. 5. 2001

Ve stříbrno-modře děleném štítě nahoře vyrůstající okřídlený černý býk se svatozáří a zlatým perizoniem, dole pod stříbrným cimbuřovým břevnem zlatá ryba.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 84 z 11. 5. 2001

List tvoří tři vodorovné pruhy, modrý, bílý a modrý, v poměru 1:2:1. Uprostřed bílého pruhu dvě spojená černá křídla se žlutým perizoniem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Dolní Krupá

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 367

Poloha: Obec leží 8 km severně od Havlíčkova Brodu.

Historie: První zmínka o obci Dolní Krupá se objevila v roce 1283. Obecně se tedy vznik obce datuje k první polovině 13. století a již v roce zde 1307 byl vystaven první dřevěný kostelík. (www.dolnikrupa.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 65 z 17. 2. 2006

Ve stříbrném štítě modré břevno posázené třemi řadami stříbrných gotických oken. Nahoře černé zkřížené ostrve, dole kohout přirozené barvy držící červenou miskou.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 65 z 17. 2. 2006

List tvoří pět vodorovných pruhů, střídavě bílých a modrých, v poměru 8:3:1:3:1. V žerďové polovině horního bílého pruhu zkřížené černé ostrve. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Dolní Rožínka

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 693

Poloha: Obec se rozkládá 11 km jihozápadně od Bystřice nad Pernštejnem.

Historie: Nejstarší písemná zmínka o ní pochází z roku 1349. V letech 1503 - 1589 byla majetkem pánů z Pernštejna a v roce 1731 připadla rodu Mitrovských. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 99 z 3. 4. 1996

Ve stříbrném štítě červený kůl se zlatými plameny provázený vpravo nahoře černými zkříženými ostrvemi, vlevo nahoře černými hornickými kladívky.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 99 z 3. 4. 1996

List tvoří tři svislé pruhy – bílý, červený a bílý. Na žerďovém bílém zkřížené černé ostrve, na středním červeném žlutý oheň se třemi plameny a na bílém vlajícím zkřížená hornická kladívka. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Dolní Vilémovice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 404

Poloha: Dolní Vilémovice se nacházejí v jihovýchodní části kraje Vysočina, cca 10 km na jihovýchod od města Třebíč

Historie: První zmínka o obci je z roku 1294. Toho roku pan Oldřich z Hradce odkázal své statky, kdyby zemřel bez dědiců, králi Václavovi II. a patronáty všech far německému řádu křižovníků. V 1. pol. 14. stol. držel Vilémovice pán Konrád Payer. Roku 1353 odevzdal hrad s Vilémovicemi svému bratru Bohuši ze Starce. Po Bohušově smrti roku 1376 spravovali panství jeho synové Bohuš a Mikuláš. (www.dolnivilemovice.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 45 z 5.10. 2004

Ve zlato-modře polceném štítě polcená hrncová přilba s příkrývadly a dvěma rozloženými křídly, vše opačných barev

Vlajka:

Rozhodnutí č. 45 z 5.10. 2004

Modrý list se svislým žlutým žerďovým pruhem širokým jednu třetinu délky listu. Na dělicí lince polcená hrncová přilba s příkrývadly a dvěma rozloženými křídly, vše opačných barev. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Druhanov

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 152

Poloha: Lokalita současné obce Druhanov se nachází 3,5 km severně od města Světlá nad Sázavou.

Historie: První zmínka pochází z roku 1207, kdy benediktýnský klášter ve Vilémově vlastnil Světlou nad Sázavou a rozhodující měrou se tak přičinil o kolonizaci a zabydlení rozsáhlého okolního území, včetně vsi Druhanova. (www.druhanov.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 60 z 21. 9. 2005

V modrém štítě, pod červenou hlavou se zkříženými stříbrnými sklářskými píšťalami se zlatými náustky, mezi dvěma přivrácenými stříbrnými křídly se zlatými jetelovitě zakončenými perizonii zlatý smrk.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 60 z 21. 9. 2005

List tvoří tři vodorovné pruhy, červený, modrý a červený, v poměru 1:6:1. V modrém pruhu mezi dvěma přivrácenými bílými křídly se žlutými jetelovitě zakončenými perizonii žlutý smrk. Poměr šířky k délce listu je 2:3

Dukovany

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 809

Poloha: Dukovany se nachází 17 km západně od Moravského Krumlova.

Historie: První písemná zmínka pochází z konce 13. století. Patřily k majetku hradu Rabštejn a od poloviny 15. století byly součástí majetku pánů z Lipé. (www.obecdukovany.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 15 z 27. 4. 1999

Polcený štít, v pravém stříbrném poli červený tlapatý kříž, levá polovina červeno-modře dělena, nahoře vztyčená stříbrná radlice ostřím doleva, dole vykořeněná lípa přirozené barvy.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 15 z 27. 4. 1999

List tvoří tři svislé pruhy, červený, bílý a modrý v poměru 1:2:1. V bílém pruhu volný středový červený tlapatý kříž. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Fryšava pod Žákovou horou

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 349

Poloha: Fryšava leží 14 km severovýchodně od Žďáru nad Sázavou

Historie: První písemná zmínka je z roku 1560. Po roce 1580 byla Fryšava připojena k novoměstskému panství. (*Žďársko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 87 z 27. 6. 2001

Ve stříbrném, zeleně lemovaném štítě, nad modrým vlnitým břevnem kosmo položený mlátek, šikmo podložený želízkem, oba přirozené barvy.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 87 z 27. 6. 2001

Bílý list se zeleným lemem širokým jednu desetinu délky listu. V bílém poli vodorovný vlnitý pruh s pěti vrcholy a čtyřmi prohlubněmi široký jednu pětinu šířky listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Hamry nad Sázavou

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 1 357

Poloha: Hamry leží 2,5 – 5 km západně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: Obec vznikla v roce 1990 spojením čtyř obcí – Horní Hamry (první zmínka 1407), Najdek (1454), Šlakhamry (1453), Dolní Hamry (vznikly jako obec koncem 18. století). (*Žďársko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 52 z 4. 6. 1998

Ve zlatém štítě šikmo položená kamenická palice křížem přeložená hornickým želízkem, oba nástroje černé s hnědými topůrky.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 52 z 4. 6. 1998

Žlutý list se šikmo položenou palicí křížem přeloženou hornickým želízkem, oba nástroje černé s hnědými topůrky. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Hartvíkovice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 553

Poloha: Obec leží 1 km severně od Hrotovic.

Historie: První písemná zmínka pochází z roku 1101. Hartvíkovice byly rozděleny vždy mezi několik majitelů. (www.hartvikovice.cz)

Znak:

Rozhodnutí č.34 z 27. 2. 2004

Ve stříbrném štítě s vlnitou modrou patou na položeném červeném parohu stojící černý kos se zlatou zbrojí. V patě zlatý patriarší kříž přeložený položeným stříbrným šípem se zlatým hrotem a opeřením.

Vlajka:

Rozhodnutí č.34 z 27. 2. 2004

List tvoří tři vodorovné pruhy bílý, zvlněný modrý se třemi vrcholy a čtyřmi prohlubněmi a žlutý, v poměru 15:3:2. V bílém pruhu na červeném položeném parohu černý stojící kos se žlutou zbrojí. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Havlíčková Borová

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 927

Poloha: Havlíčková Borová leží 15 km severovýchodně od Havlíčkova Brodu.

Historie: První písemná zmínka o obci pochází z roku 1289. Prvními majiteli byli páni z Borové. Po 30leté válce vlastnili Borovou Dietrichsteinové. V roce 1949 byla obec přejmenována na Havlíčkovu Borovou na počest zdejšího rodáka K.H. Borovského. (*Havlíčkobrodsko*)

Znak: Kdy Borová získala znak není známo. Vyvinul se z pečetního znamení známého z pečeti ze 16. století.

Na červeném štítě stojí při pravém okraji na zeleném trávníku zčásti osekáná borovice přirozené barvy. Proti ní stojí doprava obrácený vztyčený stříbrný dvouocasý lev s korunou na hlavě v předních tlapách drží sekeru napřaženou na borovici. Sekera je stříbrná s hnědým topůrkem.

Vlajka: zastupitelstvo projednává návrhy obecní vlajky

Herálec

Okres:Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 1 065

Poloha: Herálec leží 14 km jihozápadně od Havlíčkova Brodu

Historie: První písemná zmínka je z roku 1226, kdy byl Herálec založen želivským opatem Heraltem. Od roku 1307 byl Herálec majetkem pražského arcibiskupství. Po husitských válkách připadla obec do majetku Trčků z Lípy. Po Bílé Hoře byla obec jakoknfiskát prodána hrabatům ze Sólmsu. Poté střídá Herálec často majitele. (www.heralec.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 60 z 21. 9. 2005

Polcený štít, v pravém černo-zlatě děleném poli stříbrno-červeně dělená věž, dole kvádromaná, s cimbuřím, s branou a obloukovým oknem, obojí černé. V levém modrém poli zlatý gotický dvojklíč.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 60 z 21. 9. 2005

List tvoří tři svislé pruhy, modrý, černo-žlutě dělený a modrý, v poměru 1:2:1. Uprostřed listu bílo-červeně dělená věž, dole kvádromaná, s cimbuřím, s branou a obloukovým oknem, obojí černé. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Heraltice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 352

Poloha: Obec se rozkládá 10 km západně od Třebíče.

Historie: Heraltice svým původem sahají do 12 až 13 století, kdy byly založeny jako farní osada na prastaré silnici z Vídně do Prahy a dány v léno vladyckému rodu, jenž se odtud nazývá a ještě v 1. polovině 14. století zde sídlil. (www.heraltice.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 62 z 15.11. 2005

V červeno-stříbrně děleném štítě nahoře trojí stříbrné cimbuří, první a třetí řada s třemi stínkami, prostřední se čtyřmi, krajní vynikající. Dole ze zeleného návrší v patě štítu tryskají do stran dva modré vodní prameny.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 62 z 15.11. 2005

List tvoří dva vodorovné pruhy, bílý a zubatý červený. Zubatý pruh má pět obdélníkových zubů, šest stejných mezer a dva poloviční zuby. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Hluboké

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 210

Poloha: Hluboké leží severovýchodně od Náměště nad Oslavou.

Historie: První písemná zmínka o obci pochází z roku 1349. (www.hluboke.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 50 z 20. 1. 2005

Zelený štít s modrým, stříbrně lemovaným klínem, v něm stříbrná hrdlička se zlatou zbrojí, černým obojkem a zelenou větvičkou v zobáku.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 50 z 20. 1. 2005

Zelený list s modrým žerďovým klínem a bílou kroví vycházející z první a dvanácté dvanáctiny žerďového okraje listu s vrcholem na vlajícím okraji listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Hodice

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 762

Poloha: Obec se nachází v jižní části Českomoravské vrchoviny, přesněji 20 km jihovýchodně od Jihlavy a 10 km severně od Telče.

Historie: První zmínka o Hodicích pochází z počátku 14. století. Je to listina, kterou vydala Jitka z Hodic, probošta kláštera v Nové Říši. Vladykové obdrželi obec Hodice již v roce 1303. V polovině 15. století se vladykové z Hodic rozrostly, takže jejich rodokmen pro tuto dobu je nesnadné sledovat. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 100 z 26. 4. 1996

V červeném štítě dva zlaté bývolí rohy.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 100 z 26. 4. 1996

Červený list se dvěma bývolími rohy z obecního znaku v žerďové části. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Horní Rožínka

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 85

Poloha: Obec leží 7 km jihozápadně od Bystřice nad Pernštejnem.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1366. (www.firmy.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 79 z 22. 1. 2001

V červeno-zeleně polceném štítě vpravo hlavice berly závitem dovnitř, vlevo obilný klas se dvěma listy, obojí zlaté.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 71 z 22. 1. 2001

List tvoří dva svislé pruhy, červený se žlutou hlavící berly závitem k vlajicímu okraji a zelený se žlutým obilným klasem se dvěma listy. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Horní Újezd

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 244

Poloha: Obec leží 8 km jihozápadně od Třebíče, 10 km severovýchodně od Moravských Budějovic a 6 km severozápadně od Jaroměřic nad Rokytnou

Historie: První zmínka pochází z roku 1243, kdy je v obci připomínám kostel. Nejvýznamnějším vlastníkem byl rod Pernštejnů. Který vlastnil obec ve 14. století. (www.horni-ujezd.com)

Znak:

Rozhodnutí č. 62 z 14. 6. 2000

V modrém štítě zlaté břevno, nahoře stříbrná špičatá skála, dole kosmo položený zlatý klíč zuby vzhůru a ven, šikmo přeložený stříbrným vztyčeným mečem se zlatou rukojetí a záštitou.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 62 z 14. 6. 2000

List tvoří tři vodorovné pruhy, modrý, žlutý a modrý, v poměru 2:1:1. V žerďové polovině horního pruhu bílá špičatá skála. Poměr šířky k délce listu je 2:3

Horní Ves

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 320

Poloha: Obec leží 20 km jižně od Pelhřimova.

Historie: První písemná zmínka o obci je datována k r. 1364. (*Aspida*)

Znak:

Rozhodnutí č. 83 z 5. 4. 2001

V modrém štítě pod červeno-stříbrně dvěma řadami šachovanou cimbuřovitou hlavou se třemi stříbrnými dolů obrácenými stínkami na šikmém zeleném trávníku zlatý, doleva obrácený pluh.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 83 z 5. 4. 2001

List tvoří tři svislé pruhy, bílo-červeně šachovaný (8x4), modrý a žlutý. Poměr šířky k délce listu je 2:3

Hořepník

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 632

Poloha: Obec se nachází cca 20 km severozápadně od Pelhřimova.

Historie: První písemná zmínka o obci se uvádí k roku 1252. (*www.horepnik.cz*)

Znak: obec užívá znak z 15. století

Stříbrná věž mezi dvěma liliemi v modrém poli.

Vlajka: nezjištěno

Hrutov

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 72

Poloha: Obec se rozprostírá 22 km západně od Třebíče a 22 km jižně od Jihlavy.

Historie: První zmínka o obci pochází ze 13. století. (*www.nasemorava.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 97 z 22. 11. 2001

V modrém štítě šikmý zlatý zúžený hrot, nahoře půl zlaté mušle a půl stříbrné lilie, dole tři kosmá stříbrná břevna.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 97 z 22. 11. 2001

Modrý list se šikmým žlutým klínem vycházejícím ze čtvrté čtvrtiny žerďového a první čtvrtiny dolního okraje do horního cípu listu. V žerďovém modrém poli půl žluté svatojakubské mušle a půl bílé lilie. Ve vlajčím modrém poli tři bílé kosmé pruhy široké jednu osminu délky listu a kolmé na dolní stranu klínu. Poměr šířky k délce listu je 2:3

Chlístov

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 239

Poloha: Obec se nachází cca 11 km jihozápadně od Třebíče.

Historie: První písemná zmínka pochází z roku 1353. (*www.chlistov.org*)

Znak:

Rozhodnutí č. 15 z 19. 1. 2007

Ve stříbrném štítě snížený červený hrot převýšený červeným cimbuřovým břevnem. V hrotu stříbrný anděl se zlatou svatozáří, s dolů obráceným kopím se zlatým hrotem v pravici a zlatou přirozenou lilií vyrůstající na stříbrném stonku u levé nohy, hrot provázen vpravo patriaršním křížem, vlevo poštovní trubkou, obojí černé.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 15 z 19. 1. 2007

Červený list s bílým šikmým pruhem vycházejícím z druhé třetiny dolního okraje do první poloviny vlajíciho okraje listu. V žerďové polovině bílý anděl se žlutou svatozáří, s dolů obráceným kopím se žlutým hrotem v pravici a žlutou přirozenou lilií vyrůstající na bílém stonku u levé nohy. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Chlumek

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 179

Poloha: 15 km jihozápadně od Velkého Meziříčí a 5 km jihozápadně od města Měřín, kde je také sjezd a nájezd na dálnici D1 Brno – Praha.

Historie: První zmínka o obci je z r. 1298. V letech 1976 – 1990 byla obec pod MNV Měřín. (*Velkomeziříčsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 21 z 21. 6. 1999

Ve stříbrném štítě nad vrchem (Chlumem) vedle sebe lipový a kaštanový list, vše zelené.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 21 z 21. 6. 1999

List tvoří dva vodorovné pruhy, bílý a zelený, v poměru 4:1. V bílém pruhu lipový a kaštanový list, oba zelené. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Chlumětín

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 203

Poloha: Ves se rozkládá 9 km západně od Hlinska v Čechách.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1392. (*www.chlumetin.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 50 z 19. 5. 1998

Ve zlatém štítě pod stříbrno-červeně kosmo dělenou hlavou zelený kopec (Chlum).

Vlajka:

Rozhodnutí č. 16 z 12. 9. 2002

List tvoří dva vodorovné pruhy, červeno–bíle kosmo dělený a žlutý v poměru 1:2. Z dolního okraje listu vyrůstá zelený kopec (chlum). Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Jakubov u Moravských Budějovic

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 609

Poloha: Jakubov u Moravských Budějovic leží zhruba v polovině cesty mezi Znojmem a Jihlavou.

Historie: Obec Jakubov je doložena poprvé jako dominium na donační listině Wolframa Schenka z poloviny 13. století. Již na počátku 14. století se Jakubov stává majetkem větve Pernštejnů, kteří se píší "z Jakubova". (www.jakubov.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 87 z 27. 6. 2001

Ve stříbrno-červeně kosmo děleném štítě kosmá svatojakubská mušle opačných barev.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 87 z 27. 6. 2001

Červeno-bíle kosmo dělený list, uprostřed kosmo položená svatojakubská mušle opačných barev. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Jamně

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 497

Poloha: Obec leží 8 km jižně od Polné.

Historie: První písemná zpráva pochází z 1484. (<http://cs.wikipedia.org/wiki/Jamne>)

Znak:

Rozhodnutí č. 23 z 18. 6. 2003

V červeno-modře děleném štítě stříbrná polovina kozla se zlatou zbrojí a zlatým křídlem s volným modrým tlapatým křížem přiléhající k dolní polovině zlatého gryfa s červenou zbrojí.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 23 z 18. 6. 2003

List tvoří dva vodorovné pruhy, červený a modrý. V červeném pruhu bílá polovina kozla se žlutou zbrojí a žlutým křídlem s volným modrým tlapatým křížem, přiléhající k dolní polovině žlutého gryfa s červenou zbrojí v modrém pruhu. Poměr šířky k délce je 2:3.

Jámy

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 540

Poloha: Obec se nachází 6,5 km jihovýchodně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: První zprávu o osadě známe z roku 1252. V letech 1980 – 1990 patřila obec pod MNV Žďár, pak dva roky pod MěÚ Žďár, poté se obec v r. 1992 osamostatnila. (*Žďársko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 41 z 17. 10. 1997

Zeleno-stříbrně polcený štít, vpravo vyniká půl stříbrného kozla s černou zbrojí, v horní části levého pole tři černá břevna.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 41 z 17. 10. 1997

List tvoří zelená žerďová část s polovinou bílého kozla s černou zbrojí, vynikající z vlající části tvořené sedmi vodorovnými pruhy střídavě bílými a černými v poměru 1:1:1:1:1:1:6. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Jasenice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 207

Poloha: Obec leží 6 km jihozápadně od Velké Bíteše.

Historie: První písemná zmínka o obci je datována k r. 1353. (*Náměšťsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 23 z 18. 6. 2003

Ve zlatém štítě kosmo shora vynikající černý orlí ocas s pařáty.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 23 z 18. 6. 2003

Žlutý list s kosmým černým orlím ocasem s pařáty v horním rohu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Jeřišno

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 311

Poloha: Obec Jeřišno leží 12 km severně od Chotěboře.

Historie: První písemná zmínka o Jeřišnu je z r. 1406. Obec původně patřila k okresu Chotěboř a od r. 1961 patří pod havlíčkobrodský okres. (*www.jerisno.cz, Chotěbořsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 70 z 11. 5. 2006

Ve stříbrném štítě široký zelený kůl, provázený po stranách čtyřmi (2,2) černými hranostajovými ocásky pod sebou. V kůlu korbel nábojem nahoru, jehož otvorem prochází stonek řeřichy se třemi listy a pěti květenstvími, vše zlaté.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 70 z 11. 5. 2006

List tvoří tři svislé pruhy, bílý, zelený a bílý, v poměru 1:2:1. V zeleném pruhu korbel nábojem nahoru, jehož otvorem prochází stonek řeřichy se třemi listy a pěti květenstvími, vše žluté. V bílých pruzích po třech černých hranostajových ocáscích pod sebou. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Jimramov

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 1 165

Poloha: Obec se nachází ve Žďárských vrších asi 10 km jižně od Poličky.

Historie: Původní osada s tvrzí byla založena ve 13. století. O Jimramově je první zmínka až z r. 1361. (*Čarek str. 185*)

Znak:

Na modrém štítě stojí, špicemi vzhůru, tři bílé hroty (jehlany), střední poněkud vyšší než krajní. Nad nimi jsou tři zlaté pěticípé hvězdy, mezi jejich špicemi je vloženo ještě pět kratších špic.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 54 z 27. 3. 2000

Modrý list se třemi bílými rovnoramennými trojúhelníky se základnami na dolním okraji listu. Vrcholy krajních trojúhelníků dosahují do tří pětín šířky a prostředního do čtyř pětín šířky listu. Nad vrcholy trojúhelníků po jedné deseticípé hvězdě se střídavě zkrácenými cípy. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Jindřichovice

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 81

Poloha: Obec se nachází cca 16 km severně od Jemnice.

Historie: První písemná zmínka o obci je z roku 1354. (*encyklopedie.seznam.cz*)

Znak:

V zeleném štítě na zlaté patě s hornickými kladívky doleva běžící jelen provázený nad hřbetem kosmou motykou - nosatcem šikmo přeloženou vztyčenými rýžovacími hráběmi, vše přirozené barvy.

Vlajka: nezjištěno

Jinošov

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 294

Poloha: Obec leží 5 km severovýchodně od Náměště nad Oslavou.

Historie: První písemná zmínka o Jinošově pochází z r. 1349. (*Náměšťsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 52 z 25. 3. 2005

Dělený štít, nahoře zeleno-zlatě polcený, vpravo zkřížené vztyčené klíče, kosmý zlatý, šikmý stříbrný, vlevo černý korunovaný dvouocasý lev s červenou zbrojí, v dolním červeném poli černá beraní hlava se zlatou zbrojí.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 52 z 25. 3. 2005

Žluto-červeně čtvrcený list. Uprostřed zelené čtvercové pole široké dvě třetiny šířky listu se dvěma zkříženými klíči, kosmý žlutý, šikmý bílý. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Jiratice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 81

Poloha: Obec leží 5 km jižně od Jemnice.

Historie: První písemná zmínka o obci je z roku 1361. (*encyklopedie.seznam.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 15 z 19. 1. 2007

V modrém štítě stříbrné šikmé břevno, v něm kosiště a radlice, obojí černé a vztyčené, nahoře zlaté zkřížené ostrve, dole kosmo zlatá putna se stříbrnou vytékající vodou.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 15 z 19. 1. 2007

Bílo – modře šikmo dělený list; v bílém poli šikmo nad sebou kosa bez kosiště a radlice, obojí černé, ostřím k žerďovému okraji a hroty nahoru. V modrém poli kosmo zlatá putna s bílou vytékající vodou. Poměr šířky k délce je 2 : 3.

Jiřice

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 778

Poloha: Obec leží 4 km severozápadně od Humpolce.

Historie: Nejstarší písemný dokument, který uvádí zmínku o vsi je bula papeže Honoria II. z roku 1226. Listina obsahuje soupis majetku želivského kláštera a ves je tam uvedena jako „Velké Juřice“. (*www.obec-jirice.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 26 z 7. 5. 1997

V modrém štítě nad stříbrným, dolů obráceným, lipovým trojlistem stříbrný vykračující kohout s červenou zbrojí, provázený zlatými odvrácenými vztyčenými klíči.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 26 z 7. 5. 1997

List tvoří tři svislé pruhy, žlutý, modrý a žlutý v poměru 1:3:1. V modrém poli bílý vykračující kohout nad dolů obráceným trojlistem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Jitkov

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 200

Poloha: Obec Jitkov se rozkládá v údolí na křižovatce státní silnice ve směru z Havlíčkova Brodu na Pardubice, či Hlinsko a silnice II. třídy směřující z Chotěboře do Přibyslavi.

Historie: V nejstarších dobách patřil Jitkov ke zboží Smila z Lichtemburka, který ji v roce 1269 vyměnil s pohledským klášterem za vesnici Pňov u Nymburka, což je nejstarší zmínka o obci. V letech 1964 – 1990 spadala obec pod MNV Oudoleň (*Historie obce Jitkova*)

Znak:

Rozhodnutí č. 41 z 17. 10. 1997

Ve zlatém štítě černé zkřížené ostrve provázené zelenými lipovými listy (2,2,1).

Vlajka:

Rozhodnutí č. 41 z 17. 10. 1997

List tvoří sedm vodorovných pruhů střídavě zelených a bílých, v horním žerďovém rohu žluté karé o šířce čtyři sedminy šířky listu se dvěma černými zkříženými ostrvemi. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Kalhov

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 125

Poloha: Obec leží přibližně 13 km severozápadním směrem od Jihlavy.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1226. (www.firmy.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 50 z 20. 1. 2005

V červeno-zeleně polceném štítě stříbrný zvon provázený dvěma svěšenými zlatými lipovými listy, dole vztyčený zlatý gotický dvojklič.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 50 z 20. 1. 2005

List tvoří čtyři svislé pruhy, žlutý, červený, zelený a žlutý, v poměru 1:2:2:1. Uprostřed bílý zvon nad vztyčeným žlutým gotickým dvojkličem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Kaliště

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 332

Poloha: Obec je vzdálena asi 30 km od Jihlavy směrem na Jindřichův Hradec.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1407. V urbáři z roku 1580 byla obec zapsána k rychtě Jihlavské. (www.kaliste.wz.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 13 z 13.11. 2002

V zeleném štítě nad modrou vlnitou patou se dvěma stříbrnými kůly stříbrná lyra s pěti zlatými strunami provázená dvěma vyrůstajícími, přivrácenými zlatými obilnými klasy

Vlajka:

Rozhodnutí č. 13 z 13.11. 2002

List tvoří pět vodorovných pruhů, zelený, žlutý, modrý, bílý a modrý, v poměru 6:1:1:1:1. V žerďové části zeleného pruhu bílá lyra s pěti žlutými strunami. Poměr šířky k délce listu je 2:3

Kamenice u Jihlavy

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 1 740

Poloha: Obec leží cca 18 km východně od krajského města Jihlava.

Historie: První písemná zmínka o Kamenici je tak z r. 1358. Městečkem byla snad již ve 13. století, ale poprvé je tak nazývána v r. 1556. (www.kameniceujihlavy.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 25 z 9.10. 2007

V modrém štítě pod stříbrnou hlavou se třemi dolů obrácenými černými mnišskými kápěmi vedle sebe vyrůstající zlatá berla se dvěma vlajícími stříbrnými sudarii se zlatým třepením.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 25 z 9.10. 2007

List tvoří dva svislé pruhy, bílý a modrý, v poměru 1 : 5. V bílém pruhu tři dolů obrácené černé mnišské kápě nad sebou, v modrém pruhu vyrůstá z dolního okraje listu závitěm k žerdi žlutá hlavice berly s bílými sudarii se žlutým třepením. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Kamenná

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 165

Poloha: Kamenná je vzdálená 16 km severně od krajského města a 5 km severozápadně od Polné.

Historie: První písemná zpráva o obci pochází z roku 1308 kdy byla obec uváděna pod německým názvem PERCHMEISTERSDORF (vesnice důlního mistra). Důlní mistr (magister montium) byl za starých časů vrchní úředník a vedoucí královského dolu. (www.kamenna.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 15 z 19. 1. 2007

V zeleném štítě stříbrné kamenné trojvrší vyrůstající z modré vlnité paty, v něm kosmý mlátek šikmo podložený želízem, obojí modré.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 15 z 19. 1. 2007

List tvoří tři vodorovné pruhy, zelený, bílý a zvlněný modrý se třemi vrcholy a dvěma prohlubněmi, v poměru 5 : 7 : 4. V žerďové části bílého pruhu kosmý mlátek, šikmo podložený želízem, obojí modré. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Kejžlice

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 321

Poloha: Obec leží 8 km severně od města Humpolec.

Historie: První zmínky o obci pocházejí z roku 1378. Tehdejší obyvatelé nazývali obec Nová Ves. Teprve v době mezi 15. a 16. stoletím získala obec současný název – Kejžlice. (www.kejzlice.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 20 z 29. 5. 2007

V modrém štítě stříbrné vlnité břevno, z něhož vyrůstají zlaté hrábě mezi dvěma odvrácenými stříbrnými kosami na odkloněných zlatých kosištích, dole zlatý snop.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 20 z 29. 5. 2007

List tvoří čtyři vodorovné pruhy, modrý, vlnitý bílý se třemi vrcholy a dvěma prohlubněmi, zvlněný modrý a žlutý, v poměru 5 : 1 : 1 : 1. Do horního pruhu vyrůstají žluté hrábě mezi odvrácenými bílými kosami na odkloněných žlutých kosištích. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Klučov

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 150

Poloha: Obec je vzdálená 8 km jihovýchodním směrem od Třebíče.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1351. (www.obecni-urad.net/klučov)

Znak:

Rozhodnutí č. 13 z 13.11. 2002

V zeleném štítě šikmo postavená stříbrná radlice, kosmo protknutá postaveným zlatým gotickým klíčem zuby dolů.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 13 z 13.11. 2002

Zelený list se šikmo položenou bílou radlicí ostřím a hrotem dolů, kosmo protknutou žlutým gotickým klíčem zuby dolů a k dolnímu okraji. Poměr šířky k délce listu je 2:

Kojatice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 331

Poloha: Obec leží 10 km východně od Jemnice.

Historie: První písemná zpráva je z roku 1446. (<http://cs.wikipedia.org/wiki/Kojatice>)

Znak:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

V zeleném štítě pod červenou hlavou se dvěma stříbrnými kužely a stříbrným květem uprostřed postavený zlatý snop podložený kosmým gotickým klíčem zuby dolů a šikmo postaveným mečem, obojí stříbrné.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

List tvoří červený žerďový pruh, široký jednu třetinu délky listu a zelené pole. V červeném pruhu dva vlající klíny s vrcholy na žerďovém okraji, mezi nimi bílý květ. V zeleném poli žlutý snop podložený kosmo gotickým klíčem zuby dolu a k dolnímu okraji a šikmo mečem hrotem k dolnímu rohu, oboje bílé. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Kojetín

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 159

Poloha: Kojetín leží 8 km severovýchodně od Havlíčkova Brodu.

Historie: První písemná zmínka o obce se datuje k roku 1351. (*Havlíčkovobrodsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 60 z 21. 9. 2005

Ve zlato-zeleně polceném štítě zeleno-stříbrně polcený utatý smrk, provázený vpravo nahoře zkříženými černými ostrvemi.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 60 z 21. 9. 2005

List tvoří tři vodorovné pruhy, žlutý, zelený a bílý. V žerďové části žlutého pruhu zkřížené černé ostrve. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Koněšín

Okres: Třebíč**Počet obyvatel:** 451**Poloha:** Obec se nachází se asi 14 km východně od Třebíče na levém břehu řeky Jihlavy (údolní nádrže Dalešice).**Historie:** O první písemné zmínce o obci se dlouho dohadovalo, až r. 1905 byla nalezena listina o benediktinském klášteře z r. 1101, kdy je zde poprvé obec poprvé připomínána. (www.konesin.wcw.cz)**Znak:** rozhodnutí č. 97 z 22. 11. 2001.

V modrém štítě šikmé stříbrné vlnité břevno, provázené nahoře křížkovým křížem a dole šikmo postavenou berlou se sudariem, obojí zlaté.

Vlajka: nezjištěno

Komárovice

Okres: Třebíč**Počet obyvatel:** 115**Poloha:** Obec se nachází 10 km od Moravských Budějovic směrem na západ v Českomoravské vrchovině. (www.nasemorava.cz)**Historie:** První písemná zpráva pochází z roku 1366.**Znak:**

Rozhodnutí č. 70 z 11. 5. 2006

Ve stříbrno-modře sníženě vlnitě děleném štítě nahoře zelený smrk s černým kmenem provázený dvěma dole přivrácenými černými tesařskými úhelníky, dole stříbrná lilie.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 70 z 11. 5. 2006

List tvoří tři svislé pruhy, černý, bílý a zvlněný modrý se třemi vrcholy a dvěma prohlubněmi, v poměru 1:6:5. V bílém pruhu zelený smrk s černým kmenem, v modrém pruhu bílá lilie. Poměr šířky k délce listu je 2:3

Kostelní Myslová

Okres: Jihlava**Počet obyvatel:** 58**Poloha:** Kostelní Myslová leží 4 km jižně od Telče.**Historie:** První písemná zpráva pochází z roku 1385. (www.firmy.cz)**Znak:**

Rozhodnutí č. 100 z 14. 3. 2002

Dělený štít, nahoře v horním modrém poli zlatá růže s červeným semeníkem, dolní polovina červeno-zeleně šachovaná.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 100 z 14. 3. 2002

List tvoří dva vodorovné pruhy, modrý a červeno–zeleně šachovaný (3x9). V žerďové a střední části modrého pruhu žlutá růže s červeným semeníkem a zelenými kališními lístky. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Košetice

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 716

Poloha: Obec leží 15 km severovýchodně od Pacova.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1352. (www.firmy.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 62 z 14. 6. 2000

Ve stříbrno-modře polceném štítě vpravo čtyři modrá vlnitá břevna, vlevo stříbrný kozel ve skoku.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 62 z 14. 6. 2000

List tvoří modrý žerďový pruh široký jednu polovinu délky listu s bílým kozlem ve skoku a devět střídavě bílých a modrých vodorovných pruhů, z nichž druhý až osmý jsou vlnité se dvěma vrcholy a jednou prohlubní. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Kozlov

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 444

Poloha: Obec se nachází 7 km severovýchodně od Velkého Meziříčí v Křižanovské vrchovině, která je součástí Českomoravské vysočiny.

Historie: První písemný doklad o existenci Kozlova pochází z roku 1358 v zemských deskách brněnského kraje, ale počátky osídlení tohoto teritoria spatřujeme o více než jedno století dříve, v době velkého kolonizačního úsilí předního moravského feudála 13. století, Přibyslava z Křižanova, duchovního otce založení žďárského cisterciáckého kláštera. (www.Kozlov.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 55 z 31. 5. 2005

V modrém štítě zlatý gotický dvojklíč, jehož drždlem je provlečen postavený stříbrný meč se zlatým jílcem provázený nahoře dvěma zlatými růžemi s prázdnými semeníky a zelenými kališními lístky.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 55 z 31. 5. 2005

List tvoří tři svislé pruhy, žlutý, modrý a žlutý, v poměru 1:4:1. Uprostřed žlutý gotický dvojklíč, jehož drždlem je provlečen bílý meč se žlutým jílcem hrotem dolů. Poměr šířky k délce je 2:3.

Kožichovice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 364

Poloha: Obec se nachází cca 3 km jihovýchodně od Třebíče.

Historie: Nejstarší historie Kožichovic sahá hluboko do minulosti a její počátky souvisí se založením benediktinského kláštera roku 1101. (*www.kozichovice.ic.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 10 z 15.12. 1998

Ve stříbrném štítě červený kůl, v něm zlatá doprava obrácená berla se stříbrným sudariem, provázený po každé straně dvěma červenými růžemi se zlatými semeníky a zelenými kališními lístky.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 10 z 15.12. 1998

List tvoří tři svislé pruhy, bílý, červený a bílý, v poměru 11:8:11. V bílých pruzích po jedné červené růži se žlutým semeníkem a zelenými kališními lístky, na červeném pruhu horní polovina žluté berly závitěm k žerdi s bílým sudariem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Kožlí

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 735

Poloha: Kožlí se rozkládá jihozápadně od Ledče nad Sázavou

Historie: První písemná zmínka je z roku 1370. Ovšem kostel v obci již v této době stál (tudíž bylo Kožlí pravděpodobně založeno již dříve). (*Aspida*)

Znak:

Rozhodnutí č. 23 z 18. 6. 2003

V červeno-stříbrně polceném štítě vpravo stříbrná hlava kozla s krkem, levé pole černě mřížované.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 23 z 18. 6. 2003

List tvoří dva svislé pruhy, červený s bílou hlavou kozla s krkem a bílý černě mřížovaný. Poměr šířky k délce je 2:3.

Krahulov

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 240

Poloha: Obec se rozkládá 6km západně od Třebíče.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1307. (*www.firmy.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 13 z 13.11. 2002

V modrém štítě dva vztyčené, dole propojené gotické klíče s odvrácenými zuby, pravý zlatý a levý stříbrný, přeložené stříbrno-zlaté polceným roztrženým řetězem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 13 z 13.11. 2002

Modrý list se dvěma odvrácenými svislými gotickými klíči zuby nahoru, dole propojenými, žerďovým žlutým a vlajícím bílým, přeloženými vodorovným bílo–žlutě polceným pruhem širokým jednu osminu šířky listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Kralice nad Oslavou

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 859

Poloha: Nejblíže městem je Náměšť nad Oslavou, která se nachází západně 4 km.

Historie: Název Kralice, původně Králice, napovídá, že zde zprvu sídlili "králíci", královi lidé. Patrně výsluhou je dostal vladycký rod. První zmínka o kralické tvrzi pochází z r. 1379. (www.kralicenosl.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 21 z 21. 6. 1999

V červeném štítě pod černou hlavou se dvěma zlatými sedícími přivrácenými králíky stříbrný tiskařský lis.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 21 z 21. 6. 1999

Červený list se třemi svislými pruhy, bílým, žlutým a černým, vycházejícími ze čtvrté, páté a šesté dvanáctiny dolního okraje listu a dosahujícími do pěti sedmin šířky listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Kramolín

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 110

Poloha: Obec se rozkládá 5 km severovýchodně od Hrotovic.

Historie: První písemná zmínka o obci je z roku 1368. (www.encyklopedie.seznam.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 41 z 17.10. 1997

V zeleném štítě stříbrné kosmé vlnité břevno provázené nahoře stříbrnou sekerou se zlatým topůrkem, křížem podloženou stříbrnou kramlí, dole zlatým, dvakrát lomeným bleskem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 41 z 17.10. 1997

Zelený list s bílým vlnitým kosmým pruhem o šířce jedné pětiny délky listu. V horní vlající části kosmo položená bílá sekera se žlutým topůrkem, podložená bílou kramlí, v dolní žerďové části dvakrát lomený žlutý blesk. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Krásná Hora

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 525

Poloha: Ves leží 8 km západně od Havlíčkova Brodu.

Historie: První písemná zpráva o obci Krásná Hora je z roku 1379. Zdejší farní kostel, zasvěcený svatému Janu Křtiteli, pochází z roku 1692, kdy byl postaven podle návrhu lipnického zedníka Rathouse. (www.krasnahora.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 70 z 11.5. 2006

Ve stříbrno-zeleně polceném štítě vpravo na zelené hoře zelený jehličnatý strom s černým kmenem, vlevo nad vlnitou patou převázaný rákosový latinský kříž, obojí stříbrné.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 70 z 11.5. 2006

List tvoří dva svislé pruhy, bílo–zeleně dělený v poměru 3:1 a zeleno–bíle dělený v poměru 3:1. Do bílého žerďového pole vyrůstá zelený jehličnatý strom s černým kmenem. V zeleném vlajícím poli bílý latinský kříž s rameny širokými jednu osminu šířky listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Krásněves

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 265

Poloha: Obec leží 12 km severně od Velkého Meziříčí.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1365. (www.firmy.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 16 z 9.12. 2002

Červeno–stříbrně čtvrcený štít, v 1. poli dva zkřížené postavené klíče zuby ven kosmý zlatý, šikmý stříbrný, ve 2. poli od středu půl zelené lípy, přes 3. a 4. pole liliový trojhran vpravo zelený, vlevo stříbrný.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 16 z 9.12. 2002

Zeleno–bíle čtvrcený list, uprostřed červené čtvercové pole široké jednu třetinu délky listu s kosmým žlutým klíčem zuby dolů a k vlajicímu okraji, podloženým šikmým bílým klíčem zuby dolů a k žerďovému okraji. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Krokočín

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 211

Poloha: Obec Krokočín se nachází 11 km severovýchodně od Náměště nad Oslavou.

Historie: První písemná zmínka o obci je z roku 1350. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 47 z 14. 1. 2000

V modrém štítě nad stříbrnou položenou radlicí pět zlatých obilných klasů

Vlajka:

Rozhodnutí č. 47 z 14. 1. 2000

List tvoří tři svislé pruhy, bílý, modrý se žlutým klasem a bílý. Poměr šířky k délce listu je 2:3

Krucemburk

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 1640

Poloha: Krucemburk leží 13 km jihovýchodně od Chotěboře

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1321. V roce 1949 byl Krucemburk z moci úřední přejmenován na Křížovou a obec se vrátila na základě výsledků referenda v roce 1993 ke svému původnímu historickému názvu. (www.krucemburk.cz, Chotěbořsko)

Znak:

Rozhodnutí č. 16 z 9.12. 2002

Popis znaku: Na červeném štítě jsou tři vlčí zuby nad sebou vyrůstající z levého okraje štítu - jsou stříbrné.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 16 z 9.12. 2002

Červený list se třemi bílými vlajícími klíny. Horní klín má vrchol na žerďovém okraji, střední v první třetině listu a dolní ve druhé třetině listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Křeč

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 218

Poloha: Obec se nachází 3km severozápadně od Černovic.

Historie: První zmínky o obci pocházejí z poloviny 14. století. 300let drželi obec páni z Hradce a Rožmberkové. Dalšími majiteli byli – Černínové, Šporkové, Kolovratové a další. (www.obeckrec.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 9 z 18.11. 1998

V modro-stříbrně polceném štítě zlato-červeně polcená růže se semeníkem opačných barev.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 9 z 18.11. 1998

List tvoří modrá žerďová a bílá vlající část. Uprostřed je žluto-červeně polcená růže se semeníkem opačných barev. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Křídla

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 290

Poloha: Křídla leží 8 km jihovýchodně od Nového Města na Moravě.

Historie: První písemná zmínka o obci Křídla je z r. 1376. Původně obec patřila k panství křižanovskému a od r. 1464 k panství perněštejskému. (www.kridla.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 87 z 27. 6. 2001

V zeleném štítě stříbrná rozkřídlená doleva hledící labuť se zlatou zbrojí, nad ní šest (1,2,3) zlatých hvězd.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 87 z 27. 6. 2001

Zelený list s rozkřídlenou k vlajícímú okraji hledící bílou labutí se žlutou zbrojí převýšenou šesti žlutými šesticípými hvězdami (1,2,3). Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Křižánky

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 370

Poloha: Obec leží 20 km severozápadně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1345. (*www.firmy.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 13 z 13.11. 2002

V modrém štítě zlatý tlapatý kříž s kroužky podložený dvěma vztyčenými odvrácenými stříbrnými vinařskými noži se zlatými rukojetmi a převýšený červenou knížecí čepicí, provázenou dvěma zlatými tlapatými křížky s kroužky.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 13 z 13.11. 2002

List tvoří pět vodorovných pruhů červený, bílý, modrý, bílý a červený, v poměru 1:1:12:1:1. Uprostřed žlutý tlapatý kříž s kroužky na koncích ramen, podložený svíse dvěma odvrácenými bílými vinařskými noži se žlutými rukojetmi. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Křižanov

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 1 821

Poloha: Obec Křižanov leží na 10 km od Velkého Meziříčí, 25 km od Žďáru nad Sázavou.

Historie: Dle tradičního podání vznikl Křižanov po založení hradu v Meziříčí asi v roku 686 v době Sámově. První písemná zpráva pochází z roku 1239. (*www.krizanov.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 52 z 4. 6. 1998

Ve stříbrném štítě černé orlí křídlo se zlatými jetelovými lístky zakončeným perizoniem uprostřed s křížkem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 52 z 4. 6. 1998

List tvoří dva vodorovné pruhy: bílý a černý. V žerďové polovině perizonium s jetelovými trojlístky k žerdi a křížkem k vlající části, v bílém pruhu černé, v černém žluté. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Kundratice

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 178

Poloha: Obec se nachází v Českomoravské vrchovině 12 km severovýchodně od Velkého Meziříčí a 2,5 km severovýchodně od Křižanova po obou stranách říčky Libochůvka.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1358, kdy patřily ke Křižanovskému panství. Název obce je odvozen od osobního jména Kunrát, Konrád. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 54 z 27. 3. 2000

Ve stříbrném štítě modrá radlice provázená dvěma přivrácenými červenými vlčími máky na zelených stoncích.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 54 z 27. 3. 2000

List tvoří pět svislých pruhů, zelený, červený, bílý s modrou radlicí, červený a zelený, v poměru 1:1:3:1:1. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Kunemil

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 107

Poloha: Obec se nachází 5 km severně od Světlé nad Sázavou.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1310. (<http://www.kunemil.euweb.cz>)

Znak:

Rozhodnutí č. 13 z 13.11. 2002

V červeném štítě zlaté palečné kolo přeložené černou kančí hlavou se stříbrnou zbrojí.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 13 z 13.11. 2002

Červený list se středovým a ondřejským křížem s rameny širokými jednu osminu šířky listu, oba žluté, uprostřed s černou kančí hlavou s bílou zbrojí. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Lavičky

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 449

Poloha: Obec leží 6 km západně od Velkého Meziříčí v Křižanovské vrchovině

Historie: První zmínky o obci pochází z roku 1377, kde je obec uváděna pod jménem Lawiczky. Osada v té době patřila pod panství meziříčské.

(www.obec-lavicky.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 79 z 22. 1. 2001

Dělený štít nahoře modrý, dole třikrát stříbrno-modře dělený vlnitým, rovným a vlnitým řezem. Nahoře přes dělicí čáru krácející zlatý lev s červenou zbrojí.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 79 z 22. 1. 2001

List tvoří šest vodorovných pruhů, modrý, zvlněný žlutý, bílý, zvlněný modrý, bílý a zvlněný modrý, v poměru 4:5:4:5:4:5. Zvlněné pruhy mají čtyři vrcholy a pět prohlubní. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Láz

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 278

Poloha: Leží 6 km jihozápadně od Moravských Budějovic a sousedí s Novými Syrovicemi.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1498. (*www.obec-laz.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 45 z 5.10. 2004

Ve zlatém štítě kosmé černé ostrvové břevno se čtyřmi odvrácenými suky, šikmo přeložené modrou vztyčenou radlicí se šikmým zlatým klasem se dvěma listy.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 45 z 5.10. 2004

Žlutý list s kosmým černým ostrvovým pruhem se čtyřmi odvrácenými suky, širokým jednu desetinu šířky listu, přeloženým šikmým modrým pruhem, širokým jednu čtvrtinu šířky listu, se šikmým žlutým obilným klasem se dvěma listy. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Lesonice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 483

Poloha: Lesonice se nacházejí 15 km jihozápadně od Třebíče.

Historie: Lesonice – dříve Horní Lesonice – se v pramenech poprvé připomínají roku 1190 v zakládající listině kláštera louckého. Prvními světskými feudály, kteří drželi Lesonice, byli roku 1225 Lutold a Chřípek z Lesonic, roku 1235 Všebor a v letech 1278-79 Branislav z Lesonic. (*www.lesonice.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 37 z 8. 6. 2004

Ve stříbrno-zeleně pilovitě děleném štítě nahoře skákající jelen přirozené barvy, dole šikmo položená stříbrná pila - kaprovka se zlatými rukojetmi, kosmo přeložená zlatou ostrví.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 37 z 8. 6. 2004

List tvoří šest vodorovných pruhů, bílý, zelený pilovitý, bílý, zelený, žlutý a zelený, v poměru 9:3:1:2:1:2. V horním bílém pruhu hnědý skákající jelen. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Lesůňky

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 86

Poloha: Obec leží 5 km západně od Jaroměřic nad Rokytnou.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1387. (*www.obecni-urad.net/lesunky*)

Znak:

Rozhodnutí č. 17 z 18. 3. 2003

V červeno-zeleně polceném štítě nad zlatou kovadlinou stříbrná hlava psa věžníka se zlatým jazykem a trnitým obojkem, provázená kovářskými kleštěmi a kladivem, obojí zlaté.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 17 z 18. 3. 2003

List tvoří dva svislé pruhy, červený a zelený. Uprostřed bílá hlava psa věžníka se žlutým jazykem a trnitým obojkem, provázená v červeném pruhu kovářskými kleštěmi a v zeleném pruhu kladivem, obojí žluté. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Lhotka

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 141

Poloha: Lhotka leží 7 km severovýchodně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: První písemná zmínka o osadě je v nejstarším žďárském urbáři z roku 1407. V letech 1980 – 1992 je Lhotka částí Žďáru nad Sázavou. Poté opět samostatná. (*Žďársko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 60 z 21. 9. 2005

Ve zlato-modře děleném štítě nahoře černé zkřížené ostrve, dole dvě stříbrná vlnitá břevna přeložená zlatou rybou

Vlajka:

Rozhodnutí č. 60 z 21. 9. 2005

List tvoří dva vodorovné pruhy, žlutý a modrý. Ve žlutém pruhu černý ondřejský kříž s rameny širokými jednu desetinu šířky listu, v modrém pruhu dva bílé vodorovné vlnité pruhy, široké jednu desetinu šířky listu, přes ně žlutá ryba. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Libice nad Doubravou

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 850

Poloha: Obec leží 4 km severovýchodně od Chotěboře.

Historie: Existenci Libice datujeme již v rozmezí let 1146 – 1148. (*Havlíčkobrodsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 21 z 19. 1. 1995

Zeleno-modrý štít dělený šikmým břevnem, nahoře postavený jetelový trojlístek, dole tři vlnitá břevna - vše stříbrné.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 21 z 19. 1. 1995

List dělený šikmým bílým pruhem o šířce 1/5 šířky listu. Horní pole listu zelené, dolní modré. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Lidmaň

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 266

Poloha: Lidmaň se nachází mezi městy Pelhřimov, Kamenice nad Lipou a Pacov, 6 km východně od Černovic.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1359. (*www.lidman.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 34 z 27. 2. 2004

V modro-červeně polceném štítě pod zlatou korunou dvě vztyčené přivrácené ryby se zkříženými ocasními ploutvemi, pravá stříbrná, levá zlatá, mezi nimi zlatá osmihrotá hvězda.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 34 z 27. 2. 2004

List tvoří dva svislé pruhy, modrý a červený. Uprostřed listu pod žlutou korunou dvě vztyčené přivrácené ryby se zkříženými ocasními ploutvemi, v modrém bílá, v červeném žlutá. Mezi nimi žlutá osmiciptá hvězda. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Lípa

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 1 031

Poloha: Lípa se nachází 6 km jihozápadním směrem od Havlíčkova Brodu.

Historie: První písemná zmínka o Lípě je z roku 1351. Její název vznikl pravděpodobně podle krásného starobylého stromu lípy. (*Havlíčkovobrodsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 22 z 13. 5. 2003

Ve stříbrném štítě pod zelenou hlavou se čtyřmi vztyčenými stříbrnými lipovými listy ze zeleného návrší vyrůstající zelená lípa s černým kmenem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 22 z 13. 5. 2003

List tvoří tři svislé pruhy, zelený, bílý a zelený, v poměru 1:3:1. V bílém pruhu zelená lípa s černým kmenem, v rozích a cípech po jednom vztyčeném bílém lipovém listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Lipnice nad Sázavou

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 645

Poloha: Lipnice leží 12 km západně od Havlíčkova Brodu.

Historie: Lipnice nad Sázavou vznikla jako podhradí mohutného gotického hradu Lipnice, který byl založen roku 1310. Osada byla povýšena na město roku 1370 císařem Karlem IV., který Lipnici udělil městská práva a měšťanům dal právo vařit pivo. Třicetiletá válka znamenala pro městečko období úpadku. (*lipnicens.unas.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 50 z 20. 1. 2005

Na modrém štítě stojí dvě stříbrné čtyřhranné věže z kvádrů, každá s otevřenou brankou v přízemí bez vrat, ale s vytaženou mříží, s polokruhem zaklenutým oknem v poschodí a nahoře branným ochozem se čtyřmi okénky. Věže vrcholí červenou valbovou střechou se zlatými makovicemi a s mřežováním naznačenou krytinou. Mezi věžemi stojí rovněž stříbrná hradební zeď, budovaná stejně jako věže z kvádrů se třemi stínkami cimbuří. Před hradbou stojí tak, že ji dole přesahuje, zlatý štítek s černými ostrvemi pánů z Lipé.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 50 z 20. 1. 2005

List tvoří žlutý žerďový pruh, široký jednu třetinu délky listu a tři vodorovné pruhy, modrý, zubatý bílý a modrý, v poměru 4:3:3. Ve žlutém pruhu černé zkřížené ostrve. Bílý pruh má tři zuby, dvě stejné a dvě poloviční mezery. Poměr šířky k délce listu je 2:3

Lipník

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 329

Poloha: Lipník se nachází v jihovýchodní části okresu Třebíč, cca 10 km jihovýchodním směrem od okresního města. (aspida)

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1408. (www.obec-lipnik.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 41 z 26.11.1999

Polcený štít, pravá polovina pětkrát stříbrno-červeně dělená cimbuřovým řezem v levé zlaté polovině vykořeněná lípa přirozené barvy.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 41 z 26.11.1999

List tvoří tři vodorovné pruhy, žlutý, červený a bílý v poměru 2:1:1. V horním žerďovém rohu zelený vztyčený lipový list. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Litohoř

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 517

Poloha: Litohoř se nachází v blízkosti Moravských Budějovic, na hlavní dopravní tepně Praha, Jihlava, Znojmo, Vídeň (komunikace I/38)

Historie: Roku 1162 jsou v historických pramenech první zmínky o Litohoři.

(www.obec-litohor.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 100 z 14. 3. 2002

Ve stříbrném štítě modrá čelně postavená radlice, podložená nahoře doleva položeným červeným mečem. V radlici červená, zlatě lemovaná knížecí čepice provázená nahoře lilií, po stranách a dole pěti hvězdami, vše zlaté.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 100 z 14. 3. 2002

List tvoří pět vodorovných pruhů, střídavě bílých a červených, v poměru 1:1:2:1:1. Přes pruhy modrý kosočtverec s vrcholy na okrajích listu, uprostřed s červenou žlutě lemovanou knížecí čepicí provázenou nahoře žlutou lilií a dole pěti žlutými šesticípými hvězdami podél stran kosočtverce. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Litovany

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 140

Poloha: Obec leží cca 60 km jihozápadně od Brna.

Historie: První zmínka o obci je z roku 1338. V roce 1353 je zde uváděna tvrz, která náležela Ctiborovi z Litovan. (*www.litovany.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 20 z 29. 5. 2007

V zeleném štítě polovina stříbrného koně ve skoku se zlatým uzděním, provázeného vlevo nahoře stříbrným rýčem bez násady.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 20 z 29. 5. 2007

List tvoří tři svislé pruhy, žlutý, zelený a bílý, v poměru 1 : 4 : 1. V zeleném pruhu polovina bílého koně ve skoku se žlutým uzděním, provázená za hlavou bílým rýčem bez násady. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Lučice

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 599

Poloha: Lučice se rozkládá 9 km severozápadně od Havlíčkova Brodu.

Historie: První písemná zmínka o obci je z roku 1352 jako o farní vsi v děkanátu německobrodském. Významnými majiteli byli v 15. – 17. století Trčkové z Lípy. (*Havlíčkovobrodsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 30 z 7.10. 2003

V zeleném štítě tři zlaté luční květy na stoncích, krajní odkloněné, dole přeložené položeným stříbrným srpem se zlatou rukojetí ostřím nahoru, provázeným vlevo stříbrným latinským křížem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 30 z 7.10. 2003

List tvoří tři vodorovné pruhy, zelený, bílý a zelený, v poměru 7:2:7. V horním rohu žlutý luční květ, v dolním rohu bílý latinský kříž. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Luka nad Jihlavou

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 2 632

Poloha: Luka leží 12 km jihovýchodně od krajského města Jihlava

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1363. (www.lukanadjihlavou.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 21 z 21. 6. 1999

V červeno-modře šikmo děleném štítě na zlatém návrší stříbrný jeřáb se zlatou zbrojí, držící v pravém pařátu zlatý kámen.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 21 z 21. 6. 1999

Červeno–modře šikmo dělený list, uprostřed bílý jeřáb se žlutou zbrojí držící v pravém pařátu žlutý kámen. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Lukavec

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 1 103

Poloha: Obec leží 14 km severně od Pacova.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1352. (www.firmy.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 41 z 17.10. 1997

V modrém štítě s volnou stříbrnou čtvrtí dva stříbrné hrádky, každý se dvěma věžemi, prolomenou branou a cimbuřím.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 41 z 17.10. 1997

Modrý list se dvěma bílými hrádky, každý se dvěma věžemi, prolomenou branou a cimbuřím. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Malá Losenice

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 278

Poloha: Malá Losenice leží 14 km severozápadně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: První písemná zmínka o obci pochází z roku 1352. V letech 1980 – 1990 MNV Velká Losenice. (*Žďársko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 45 z 5.10. 2004

V zeleném štítě nad stříbrnou vlnitou patou zlatý běžící los provázený vlevo nahoře stříbrnou lilíí.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 45 z 5.10. 2004

List tvoří dva vodorovné pruhy, zelený a bílý, v poměru 3:1. V žerďové polovině zeleného pruhu žlutý běžící los provázený nad hřbetem bílou lilíí. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Maleč

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 712

Poloha: Obec Maleč leží na samém okraji kraje Vysočina, na severním okraji okresu Havlíčkův Brod, v podhůří Železných hor. (www.malec.cz)

Historie: První písemná zmínka o Malči je z roku 1278, kdy se podle ní psal Vintířz Malče. Patrně zde byl dvorec a ves, náležející k vilémovskému klášteru ve 13.-14. století. (*Chotěbořsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 70 z 11. 5. 2006

V červeném štítě se stříbrno-modře vlnitě dělenou vlnitou patou, pod dvěma zlatými, ke středu prolomenými zvýšenými klíny stříbrný mořský pes se zlatou zbrojí.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 70 z 11. 5. 2006

List tvoří dva žluté žerďové klíny s vrcholy v první čtvrtině délky listu, červené pole s bílým mořským psem se žlutou zbrojí a dva svislé pruhy, bílý a modrý, každý široký jednu osminu délky listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Markvartice

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 202

Poloha: Obec se nachází 28 km jižně od Jihlavy.

Historie: První písemná zmínka o obci Markvartice pochází již z roku 1257, kdy zde sídlil šlechtický rod Markvartů. (*www.obecmarkvartice.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 47 z 14. 1. 2000

V modro-zlatě děleném štítě nahoře dvě stříbrná rozložená křídla, dole položený červený paroh

Vlajka: nezjištěno

Markvartice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 232

Poloha: Obec se nachází západně cca 8 km od Třebíče.

Historie: Obec Markvartice u Třebíče je obec starobylá. Byla založena ve třináctém století při kolonizaci kraje rodem Heralticů z Heraltic. První písemná zmínka v Zemských deskách je z roku 1371. (*www.markvartice.com*)

Znak:

Rozhodnutí č. 37 z 8. 6. 2004

V červeném štítě stříbrný kráčejjící ohlížejjící se beránek se svatozáří držící zlatý procesní kříž, nad ním stříbrné cimbuřové břevno.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 37 z 8. 6. 2004

Červený list s bílým vodorovným oboustranně zubatým posunutým pruhem, vycházejícím z druhé šestiny žerďového a vlajčího okraje, s dvěma obdélníkovými zuby a třemi stejnými mezerami (3,2). Pod pruhem bílý ohlížejjící se beránek se svatozáří, držící šikmo žlutý procesní kříž. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Martinice

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 420

Poloha: Obec Martinice se nalézá na přibližně 4,5 km severovýchodně od Velkého Meziříčí.

Historie: První písemná zmínka o obci je z roku 1366. Od roku 1980 do roku 1992 byli součástí Velkého Meziříčí. (*Velkomeziříčsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 87 z 27. 6. 2001

V červeno-stříbrně polceném štítě vpravo stříbrný kůň ve skoku se zlatou zbrojí, hřívou a ocasem, vlevo vyniká z dělicí linie polovina černého křídla se zlatým perizoniem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 87 z 27. 6. 2001

List tvoří šest svislých pruhů, první tři červeno–bíle kosmo dělené, zbývající černo–bíle kosmo dělené. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Martínkov

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 267

Poloha: Obec se nachází v jihovýchodní části Českomoravské vrchoviny 10 km západně od Moravských Budějovic.

Historie: První písemná zmínka o obci se pojí k roku 1260. Obec má pestrou historii, což se také odráží v množství dřívějších majitelů. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 74 z 28.11. 2000

V červeném štítě dva zlaté přivrácené válečné cepy se zkříženými tlouky, pod nimi ze zlatého stoupajícího půlměsíce vyrůstá zelená paví kyta, na ní položená zlatá hvězda.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 74 z 28.11. 2000

List tvoří tři svislé pruhy, žlutý, červený a žlutý, v poměru 1:5:1. V červeném pruhu žlutá krokev vycházející z horní třetiny vnitřních stran žlutých pruhů a s vrcholem na středě dolního okraje. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Mastník

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 229

Poloha: Obec leží 8 km jihozápadně od Třebíče.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1320. (www.obecni-urad.net)

Znak: rozhodnutí č. 57 z 27. 3. 2000

Čtvrcený štít, v prvním stříbrném poli černé orlí křídlo se zlatým perizoniem, druhé pole zlaté, třetí černé, ve čtvrtém stříbrném poli dolů obrácená zkřížená černá hornická kladívka na topůrkách přirozené barvy.

Vlajka: nezjištěno

Matějov

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 207

Poloha: Matějov leží v těsné blízkosti zemské hranice mezi Čechami a Moravou 10 km od okresního města Žďár nad Sázavou.

Historie: V nejstarších dokumentech nalezneme pro obec pojmenování Tassendorf. Název osady byl odvozen od jejího majitele Tasa z Lomnice, který je znám z 13. století. Druhou nejstarší zmínku nalezneme z roku 1366. (www.matejov.cz)

Znak:

Rozhodnutí 31 z 25.11. 2003

V modro-zeleně polceném štítě nad zlatým, jetelovitě zakončeným perizoniem stříbrný kůň ve skoku se zlatou zbrojí, hřívou, ocasem a červeným jazykem provázený nahoře dvěma zlatými květy.

Vlajka:

Rozhodnutí 31 z 25.11. 2003

List tvoří dva svislé pruhy, modrý a zelený. Uprostřed bílý kůň ve skoku se žlutou zbrojí, hřívou, ocasem a červeným jazykem nad žlutým jetelovitě zakončeným perizoniem, provázený nahoře žlutými květy. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Měřín

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 1 940

Poloha: Město leží v Českomoravské vrchovině 10 km západoseverozápadně od Velkého Meziříčí u dálnice D1 Brno - Praha. Sjezdy a nájezdy z dálnice jsou zde v obou směrech. Jihlava je vzdálena 25 km západním směrem.

Historie: Osídlení Měřína se datuje až do dob Velkomoravské říše. První písemná zmínka o městě je z r. 1298, kdy zde král Václav II. založil probožství řádu sv. Benedikta. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 45 z 19. 2. 1998

Ve zlatém červeně lemovaném štítě červená pravá ruka se stříbrným rukávem, od ní tři (2,1) černé, dolů obrácené kápě se stříbrnou podšívkou.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 45 z 19. 2. 1998

List tvoří tři vodorovné pruhy, červený, žlutý a červený v poměru 1:3:1. V žerďové části žlutého pole tři (2+1) černé, dolů obrácené kápě s bílou podšívkou. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Michalovice

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 121

Poloha: Michalovice leží 5 km jihozápadně od Havlíčkova Brodu.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1377. (www.firmy.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 25 z 9.10. 2007

V červeno - stříbrně děleném štítě postavený zlatý plamenný meč, vnikající do otevřené tlamy nahoru a doleva obrácené zelené dračí hlavy s červeným jazykem, provázený nahoře dvěma stříbrnými přivrácenými křídly a uprostřed podložený miskovými vahami se zlatým vahadlem a černými miskami.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 25 z 9.10. 2007

List tvoří dva vodorovné pruhy, červený a bílý, v poměru 2 : 3. Uprostřed žlutý plamenný meč hrotem vnikající v bílém pruhu do vztyčené a okem k žerďovému okraji listu obrácené zelené dračí hlavy s červeným jazykem. Meč je v červeném pruhu provázený bílými přivrácenými křídly a podložený miskovými vahami se žlutým vahadlem v červeném pruhu a s černými miskami v bílém pruhu. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Milasín

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 52

Poloha: Obec leží na východním přesněji 8 km jižně od Bystřice nad Pernštejnem.

Historie: První písemná zmínka o Milasíně je z roku 1348, kdy je v původním názvu Mileczaw jmenován u zboží zubštejnského. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 19 z 9.12. 1996

Ve stříbrném štítě šikmo položené červené pootevřené rty.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 19 z 9.12. 1996

Bílý list se dvěma šikmými červenými pruhy širokými jednu čtvrtinu šířky listu, oddělené bílým žlutým pruhem širokým jednu osminu šířky listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Mirošov

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 131

Poloha: Obec se nachází v Javořické vrchovině, přesněji 14 km západně od Jihlavy a 20 km východně od Pelhřimova.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1338. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 52 z 4. 6. 1998

Ve stříbrném štítě černý vykračující kůň s červeným uzděním a sedlem na žluté pokrývce.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 52 z 4. 6. 1998

Bílý list se třemi čtvercovými poli o straně rovné jedné polovině šířky listu, černým v horní žerďové části, červeným uprostřed listu a žlutým v dolní vlající části. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Mladoňovice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 376

Poloha: Obec leží v jihovýchodní části Českomoravské vrchoviny 5 km východně od Jemnice.

Historie: Mladoňovice jsou připomínány v r. 1319. V letech 1423 - 1588 je vlastnili Krajířové z Krajku, patrně za jejich vlády byla ve vsi postavena tvrz se dvorem a mlýnem, jejíž pozůstatky se nacházejí v areálu bývalého panského dvora na západním okraji obce pod mladoňovickým rybníkem. (*www.nasemorava.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 100 z 14. 3. 2002

V modro-červeně polceném štítě vpravo půl stříbrné korunované orlice se zlatou zbrojí, korunou kolem krku a jetelovitě zakončeným perizoniem, vynikající z poltící linie, vlevo zlatý žernov s vodorovným otvorem pro kypřici pod dvěma stříbrnými liliemi

Vlajka:

Rozhodnutí č. 100 z 14. 3. 2002

List tvoří dva svislé žerďové pruhy, modrý a červený, každý široký jednu čtvrtinu délky listu a dva vodorovné pruhy, žlutý a bílý. V modrém pruhu půl bílé korunované orlice se žlutou zbrojí, korunou kolem krku a perizoniem, přiléhající k červenému pruhu se dvěma bílými liliemi pod sebou. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Modlíkov

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 157

Poloha: Obec leží 4 km severně od Přibyslavi.

Historie: První písemná zmínka o obci je z roku 1366, kdy je Modlíkov uváděn jako jedna ze vsí, kde se vybíralo clo na obchodní cestě spojující haberskou a libickou stezku. (*Havlíčkobrodsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 65 z 17. 2. 2006

Ve stříbrno-modře polceném štítě doprava vyniká půl modrého orla se zlatou zbrojí, doleva půl stříbrné lilie.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 65 z 17. 2. 2006

Ve stříbrno-modře polceném štítě doprava vyniká půl modrého orla se zlatou zbrojí, doleva půl stříbrné lilie.

Mohelno

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 1 409

Poloha: Obec leží 13 km jižně od Náměště nad Oslavou.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1234. (<http://mesta.obce.cz/mohelno>)

Znak:

Rozhodnutí č. 60 z 26. 5. 2000

Na černém štítě je zlaté kosmé břevno, na něm leží na trávniku zraněný hnědy daněk s pravou přední nohou pozvednutou. Jeho parohy vyplňují horní levý roh štítu.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 60 z 26. 5. 2000

Černý list se žlutým kosmým pruhem širokým polovinu šířky listu. Ve žlutém pruhu na zeleném trávniku, přiléhajícím k žerďovému černému poli, sedí hnědý daněk s parohy zasahujícími do vlajčího černého pole. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Moravec

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 553

Poloha: Obec leží asi 17 km severovýchodně od Velkého Meziříčí a jihovýchodně od Bystřice pod Penštejnem.

Historie: Osudy Moravce splývají od nejdávnějších dob s osudy Moraveckého panství. Archivní materiál o Moraveckém panství vede až k roku 1370, kdy byl majitelem panství Vít z Kraslic. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 34 z 27. 2. 2004

V červeno-zlatě zvýšeně šikmo děleném štítě nahoře stříbrná růže, dole modrý latinský kříž

Vlajka:

Rozhodnutí č. 34 z 27. 2. 2004

Žlutý list s červeným horním rohovým trojúhelníkem s odvěsnami rovnými šířce listu. V červeném poli bílá růže, ve žlutém modrý latinský kříž. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Moravecké Pavlovice

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 29

Poloha: Obec se nachází 11 km jižně od Bystřice nad Pernštejnem. Silnice zde končí. Cca 3 km severovýchodním směrem je hrad Pernštejn.

Historie: První písemná zmínka o obci je z r. 1350. Dříve se obec také nazývala Pavlovičky. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 50 z 19. 5. 1998

Ve stříbrném štítě se zeleným odsazeným kulem tři (2,1) červená jablka.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 50 z 19. 5. 1998

Bílý list se třemi červenými jablky pod sebou s osou na čtvrtině délky listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Mrákotín

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 917

Poloha: Městys Mrákotín leží 7 km západně od Telče, na silnici vedoucí z Brna do Českých Budějovic a 5 km od Javořice - nejvyššího bodu Českomoravské vrchoviny.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1385. (www.mestysmrakotin.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 23 z 18. 6. 2003

Vlajka:

Rozhodnutí č. 23 z 18. 6. 2003

List tvoří tři vodorovné pruhy, červený, modrý a červený, v poměru 1:2:1. V modrém pruhu žlutá růže s červeným semeníkem a zelenými kališními lístky a dva bílé klíny, žerďový a vlající, každý s vrcholem v třetině délky listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Myslivořice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 720

Poloha: Obec leží 6 km západně od Hrotovic.

Historie: Ves je doložena k roku 1225. V roce 1538 byla povýšena na městečko. (*Čarek str. 259*)

Znak: obec užívá znaku z roku 1538

Na modrém štítě je stříbrná do polovice sahající hradební zeď z kvádrového zdiva se šesti stínkami cimbuří, s otevřenou branou bez vrat a svytaženou zlatou mrží. Nad zdí vyrůstá ozbrojenec v přirozených barvách, opásaný mečem, v pravici držící kámen, v levici snítku zeleného jmelí.

Vlajka: nezjištěno

Nadějov

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 214

Poloha: Obec se rozkládá cca 15 km východně od Jihlavy.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1417. (<http://cs.wikipedia.org>)

Znak:

Rozhodnutí č. 100 z 14. 3. 2002

V modrém štítě na zeleném trojvrší stříbrná uzavřená přilba se zlatě lemovaným límcem a třemi pštrosími péry, stříbrným mezi černými.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 100 z 14. 3. 2002

Modrý list se třemi žlutými žerďovými krokve, vycházejícími z první a páté, šesté a desáté a jedenácté a patnácté patnáctiny žerďového okraje, s vrcholy v první třetině délky listu a vymežujícími tři zelené žerďové trojúhelníky. Ve střední a vlající části bílá přilba se spuštěným hledím, se třemi pštrosími péry, bílým mezi černými, se žlutě lemovaným límcem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Nárameč

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 355

Poloha: Obec se rozprostírá 13 km severovýchodně od Třebíče

Historie: Nejstarší písemná zmínka o obci pochází z r. 1104. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 54 z 27. 3. 2000

V červeném štítě stříbrná prázdná kvádrovaná brána se čtyřmi stínkami, z níž vyrůstá lípa přirozené barvy. V bráně stříbrná ruka po zápěstí dlaní vpřed.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 54 z 27. 3. 2000

Červený list s bílou kvádrovanou prázdnou bránou s cimbuřím o čtyřech zubech, ve které je bílá levá ruka se zápěstím palcem k žerdi a prsty vzhůru. Z cimbuří vyrůstá zelená lípa s hnědým kmenem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Netín

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 308

Poloha: Obec leží 7 km severozápadně od Velkého Meziříčí v Českomoravské vrchovině na náhorní plošině.

Historie: První písemná zmínka o obci je z roku 1156, kdy byl po smrti knížete Vratislava darován třebíčskému klášteru. Název obce je pravděpodobně odvozen od některého Vznaty z Lomnice a Meziříčí. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 50 z 20. 1. 2005

V modrém štítě snížený stříbrný vydutý hrot s černou orlicí se zlatou zbrojí a perizoniem a červeným jazykem převýšený zlatou korunou a provázený dvěma přivrácenými stříbrnými křídly.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 50 z 20. 1. 2005

List tvoří pět vodorovných pruhů střídavě modrých a bílých, v poměru 1:1:9:1:1. V prostředním modrém pruhu bílý vlající klín s vrcholem v první třetině délky listu a žlutá koruna v žerďové části nahoře. V klínu černá orlice se žlutou zbrojí a perizoniem a červeným jazykem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Nížkov

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 916

Poloha: Nížkov leží 12 km jihozápadně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: Nížkov patří k nejstarším doloženým místům Českomoravské vysočiny. Prvním známým majitelem byl Jan z Polné, který zde chtěl založit klášter. (www.nizkov.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

V červeno-modře zlatým zúženým břevnem zvýšeně děleném štítě nahoře stříbrná, zlatě zdobená mitra s infulemi, dole stříbrná lilie nad zlatým tlapatým křížkem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

List tvoří tři vodorovné pruhy, červený, žlutý a modrý, v poměru 6:1:9. V červeném bílá žlutě zdobená mitra s infulemi, v modrém bílá lilie. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Nová Cerekev

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 1 106

Poloha: Nová Cerekev leží cca 9 km západně od Pelhřimova.

Historie: První písemná zmínka o Nové Cerekvi je z roku 1330. (www.encyklopedie.seznam.cz)

Znak:

Znak pochází ze 17. století.

Na modrém štítě je stříbrná hradební zeď z kvádrů s cimbuřím o třech stínkách po každé straně uprostřed stojící brány. Brána má podobu nízké čtyřhrané věže se dvěma čtvercovými okny nad vjezdem a s vytaženou zlatou mříží.

Vlajka: nezjištěno

Nová Říše

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 847

Poloha: Obec leží cca 9 km od Telče.

Historie: Roku 1211 byl založen premonstrátský ženský klášter Markvartem z Červeného Hrádku a jeho manželkou Vojslavou (tento historický údaj je doložen jen legendou). První písemná zpráva pochází z roku 1254. (www.novarise.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 47 z 14. 1. 2000

V červeném štítě zlatý pivovarský šoufek přeložený zkříženým stříbrným klíčem a mečem se zlatým jílcem a záštitou.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 47 z 14. 1. 2000

List tvoří tři vodorovné pruhy, žlutý, bílý a červený, v poměru 1:1:2. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Nová Ves u Chotěboře

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 570

Poloha: Obec leží 5 km severozápadně od Chotěboře na silnici Golčův Jeníkov – Chotěboř.

Historie: První písemná zmínka o obci je z roku 1347. Tehdy obec patrně patřila k vilémovskému klášteru a jmenovala se Voyczdorf. (*Chotěbořsko*)

Znak:

Rozhodnutí č.31 z 25.11. 2003

V červeno-modře děleném štítě kvádrovaný most s jedním obloukem provázený nahoře dvěma liliemi, dole pěti vztyčenými jetelovými trojlisty do kruhu, vše stříbrné.

Vlajka:

Rozhodnutí č.31 z 25.11. 2003

List tvoří dva vodorovné pruhy, červený a bílý. V červeném pruhu dvě bílé lilie. Na dolním okraji bílého pruhu modré půlkruhové pole o poloměru jedné čtvrtiny délky listu se vztyčeným bílým jetelovým trojlistem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Nová Ves u Nového Města na Moravě
--

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 610

Poloha: Obec se nachází v Chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy, přesněji 3 km jihovýchodně od Nového Města na Moravě.

Historie: Z historických pramenů nelze bohužel přesně zjistit, kdy byla Nová Ves založena. Jisté však je, že tato prastará osada povstala již ve 13. století. (<http://mesta.obce.cz/novaves-nmm>)

Znak:

Rozhodnutí č. 41 z 26.11. 1999

V zeleném štítě tři (2,1) postavené zlaté obilné snopy.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 41 z 26.11. 1999

Zelený list se třemi žlutými obilnými snopy (2+1). Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Nové Dvory

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 268

Poloha: Obec se nachází na Českomoravské vrchovině, asi 11 km západně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: První písemná zmínka o osadě Nové Dvory pochází z roku 1444. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

V zeleném štítě stříbrný býk ve skoku s červenou zbrojí držící pod sebou červeno-zlatě kosmo dělený štítek se dvěma odvrácenými stříbrnými vinařskými noži se zlatými rukojeťmi.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

Zelený list s bílým býkem ve skoku s červenou zbrojí, držícím pod sebou červeno-žlutě kosmo dělený štítek se dvěma odvrácenými bílými vinařskými noži se žlutými rukojeťmi. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Nové Sady

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 180

Poloha: Obec se nachází cca 1 km západně od Velké Bíteše.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1356. (*www.firmy.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 34 z 27. 2. 2004

V zeleném štítě pod zlatou hlavou s bochníkem chleba přirozené barvy mezi dvěma červenými květy se zlatými středy stříbrná psí hlava se zlatým jazykem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 34 z 27. 2. 2004

Zeleno–bíle čtvrcený list. V horním žerdřovém poli bílá psí hlava se žlutým jazykem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Nové Syrovice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 1 006

Poloha: Obec Nové Syrovice leží 5 km jihozápadně od Moravských Budějovic a je k ní přidružena sousední obec Krněnice.

Historie: První písemná zmínka o obci a jejím názvu: 1294 – Zurovitz (osada) , 1365 – Surovitz (osada). V roce 1307 dostal Rajmund z Lichtenburka od krále v držení zemský hrad Bítov s příslušenstvím a tak se ocitly v užívání Lichtenburků i Nové Syrovice.

(*www.novesyrovice.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 70 z 11. 5. 2006

V modrém štítě zkřížené stříbrné cepy. Přes dolní okraje nasad křížem přeložené ostrve, z jejichž dolních vnitřních suků vyrůstají dva zkřížené obilné klasy, vše zlaté. Nahoře mezi cepy stříbrno–červeně polcená orlice se zlatou zbrojí a zlatým, jetelovitě zakončeným perizoniem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 70 z 11. 5. 2006

Modrý list s bílým ondřejským křížem s rameny širokými jednu šestnáctinu šířky listu, přeloženým žlutým ondřejským křížem posunutým o jednu šestnáctinu šířky listu k dolnímu okraji. V horním modrém poli bílo–červeně polcená orlice se žlutou zbrojí a žlutým jetelovitě zakončeným perizoniem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Nové Veselí

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 1 237

Poloha: Městečko leží v Chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy, přesněji 6 km jižně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: První písemná zmínka o městečku je z r. 1377. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 52 z 4. 6. 1998

Na zlatém štítě je uprostřed stříbrná mříž „jako v branách bejvá“, zavěšená od horního okraje štítu na dvojitém železném a na černo obarveném řetězu. Mříž drží předními tlapami dva červení lvi, vztyčení na zadních nohách a ke středu obrácení, s vyplazenými jazyky a s ocasy svěšenými.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 52 z 4. 6. 1998

List tvoří dva vodorovné pruhy: žlutý a červený. Dolní mřížovaný třemi svislými a dvěma vodorovnými bílými pruhy širokými jednu čtyřiadvacetinu délky listu. Na svislé bílé pruhy navazují v horním pruhu červené svislé řetězy dosahující k hornímu okraji listu, každý ze tří kruhových a dvou spojovacích článků. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Nový Rychnov

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 941

Poloha: Obec se nachází 13 kilometrů jihovýchodně od města Pelhřimova a 19 kilometrů západně od Jihlavy.

Historie: Obec vznikla ve vrcholném období Přemyslovců, na konci 12. a na začátku 13. století, kdy český kníže Vladislav daroval tuto krajinu Arcibiskupství pražskému, které se staralo o zalidnění této krajiny, zejména osadníky německými. (www.predstavujeme.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 37 z 8. 6. 2004

V červeném štítě stříbrná kvádrovaná hradba s cimbuřím, s prázdnou branou, otevřenými vraty a zlatou vytaženou mříží. Za hradbou dvě stříbrné věže s cimbuřím, každá s černým oknem a s černou valbovou střechou se zlatými makovicemi. Mezi věžemi vyrůstá postava modře oblečeného strážce s černým kloboukem, troubícího na stříbrný roh v pravici a držícího přes levé rameno stříbrnou halapartnu na násadě přirozené barvy.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 37 z 8. 6. 2004

Červený list; uprostřed volná bílá kvádrovaná hradba s cimbuřím, s prázdnou branou, otevřenými vraty a žlutou vytaženou mříží. Za hradbou na jejích krajích dvě stříbrné věže s cimbuřím, každá s černým oknem a s černou valbovou střechou se žlutými makovicemi. Mezi věžemi vyrůstá k žerďovému okraji obrácená postava modře oblečeného strážce s černým kloboukem, troubícího na bílý roh v pravici a držícího přes levé rameno bílou halapartnu na hnědé násadě. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Nyklovice

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 162

Poloha: Obec leží 15 km severovýchodně od Bystřice nad Pernštejnem.

Historie: První zmínka o Nyklovicích je z roku 1335 pod názvem Mikulášovice (Mikulovice). Ves patřila Jeruši - dceři Jimrama z Aušperka, která ji věnovala doubravnickému klášteru. Později připadla pánům z Pernštejna a v roce 1590 se obec dostala do poddanství pánů z Kunštátu. (www.e-vysocina.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 52 z 4. 6. 1998

Zeleno-černě polcený štít, vpravo zlatý kolovrat, vlevo vyniká polovina stříbrné osmihroté hvězdy, provázená mezi hroty čtyřmi zlatými chleby s odkrojenou patkou.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 52 z 4. 6. 1998

Zelený list s bílým poloeliptickým polem, jehož delší osu tvoří žerďový okraj. Bílé pole je položeno na žluté poloeliptické pole sahající do poloviny délky listu, jehož kratší osu tvoří též žerďový okraj. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Obyčtov

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 398

Poloha: Obec leží jižně od vrcholové části Českomoravské vrchoviny, 9 km jihovýchodně od Žďáru nad Sázavou v povodí řeky Oslavy.

Historie: Název obce zřejmě povstal od osobního jména Ubyčest, neboť k roku 1341 se váže písemná zpráva o sporu o desátky fary v Ubči, což je pozdější Ubyčtov. Ves patrně založil žďárský klášter, který zde měl dvůr. (www.obyctov.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 52 z 4. 6. 1998

V červeném štítě pod stříbrným břevnem oddělenou hlavou stříbrná želva se zlatým krunýřem. Hlava štítu třikrát zlato-červeně polcená, v ní čtyři lvi opačných barev.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 52 z 4. 6. 1998

List tvoří žerďová část se žlutým karé nad červeným čtvercovým polem a dva vodorovné pruhy: červený a žlutý. V karé červený lev. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Ocmanice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 314

Poloha: Obec Ocmanice leží cca 4 km severozápadně od Náměště nad Oslavou.

Historie: Zmínka o Ocmanicích v zemských deskách brněnských je z roku 1366. Ocmanice patří mezi nejstarší obce okresu náměšťského. (www.ocmanice.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 70 z 11. 5. 2006

Ve stříbrném štítě se zeleným kulem krácející černý býk s červenou zbrojí a černým křídlem se zlatým, jetelovitě zakončeným perizoniem. Pod býkem stříbrná zavínutá střela.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 70 z 11. 5. 2006

List tvoří tři svislé pruhy, bílý, zelený a bílý, v poměru 3:1:3. Uprostřed listu černý kráčejší býk s červenou zbrojí a černým křídlem se žlutým jetelovitě zakončeným perizoniem. Pod býkem v zeleném pruhu bílá zavínutá střela. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Odunec

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 96

Poloha: Obec se rozkládá 4 km západně od Hrotvic.

Historie: Obec je prvně písemně zmiňována v roce 1278. (*web.quick.cz/ou.odunec*)

Znak:

Rozhodnutí č.52 z 25. 3. 2005

V modrém štítě stříbrné vlnité břevno provázené nahoře stříbrným šestilistým květem se zlatým středem, dole zlatou, dolů obrácenou svatojakubskou mušlí a podložené po stranách dvěma zlatými obilnými klasy s jedním odvráceným listem do stran.

Vlajka:

Rozhodnutí č.52 z 25. 3. 2005

List tvoří tři vodorovné pruhy, modrý, bílý a modrý, v poměru 4:1:4. V horním modrém pruhu bílý šestilistý květ se žlutým středem, v dolním modrém pruhu žlutá dolů obrácená svatojakubská mušle, oboje mezi dvěma žlutými obilnými klasy, každý s jedním odvráceným listem, podloženými pod bílým pruhem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Okrouhlice

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 1 219

Poloha: Obec se rozkládá 7 km severozápadně od Havlíčkova Brodu.

Historie: Prvé písemné zmínky byly zaznamenány v roce 1207, kdy byl ve Vilémově u Golčova Jeníkova založen benediktinský klášter, jehož úkolem byla kolonizace rozsáhlého hvozdu podél Sázavy. (*www.obec-okrouhlice.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 1z 9. 4. 2002

V modrém štítě pod zlatou hlavou s černými beranými rohy, oddělenou černou ostrví s pěti suky (2,3) kráčejší stříbrný kohout s červenou zbrojí a černými ocasními pery.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 1z 9. 4. 2002

List tvoří tři vodorovné pruhy, žlutý, černý ostrvový o pěti sucích (2,3) a modrý, v poměru 4:1:4. Ve žlutém pruhu černé beraní rohy, v modrém bílý kráčejší kohout s červenou zbrojí a černými ocasními pery. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Okřešice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 175

Poloha: Obec se rozprostírá 6 km severozápadním směrem od Třebíče

Historie: Obec byla založena benedikty trebičskými a první písemná zmínka o ní pochází z roku 1556. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 92 z 8.10. 2001

V modro-zlatě polceném štítě stříbrná lilie na stonku se šesti listy, provázená dvěma odvrácenými cepy, vpravo zlatým a vlevo černým.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 92 z 8.10. 2001

List tvoří dva svislé pruhy, modrý a žlutý. Uprostřed bílá lilie na stonku se šesti listy, provázená dvěma odvrácenými cepy, žlutým v modrém pruhu, černým ve žlutém pruhu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Okříšky

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 2 074

Poloha: Obec leží cca 9 km severozápadně od Třebíče.

Historie: : První písemná zpráva pochází z roku 1371. (www.firmy.cz)

Znak: rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

V modrém štítě nad zlatým železničním kolem stříbrná lilie ve tvaru majuskulního písmene M.

Vlajka: nezjištěno

Opatov

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 784

Poloha: Opatov se nalézá cca 15 km západně od Třebíče.

Historie: Z roku 1086 je první písemná zpráva o vesnici Opatov. (www.opatov.cz)

Znak: obec užívá znaku ze starší doby (1540)

Na bílém štítě je půl divokého muže s černou dlouhou bradou. V pravé ruce drží kámen připravený k vrhu a s břečťanovým věncem na hlavě.

Vlajka: nezjištěno

Osová Bítýška

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 837

Poloha: Obec se nachází 6 km západoseverozápadně od Velké Bíteše.

Historie: První písemná zmínka o obci je z roku 1264, kde je uváděna pod názvem Vitis. Byla převážně obcí zemědělskou. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 9 z 18.11.1998

Na stříbrném štítě je černá zubří hlava s širokými rohy, ale bez houžve v nozdrách.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 9 z 18.11.1998

Bílý list s černou zubří hlavou. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Osové

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 49

Poloha: Obec leží 3 km jižně od Velkého Meziříčí.

Historie: Dřívější názvy byly Osoví či Osová. Název asi pochází od místa, kde se vyskytovaly vosy. První písemná zmínka o obci je z roku 1354. V roce 1365 prodal svůj majetek v Osovém Jan z Meziříčí Bláhovi z Oslavičky. Po šesti letech ho však Bláha vyměnil s Janem z Osového za jeho podíl v Oslavičce. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 52 z 25. 3. 2005

Ve stříbrném štítě červený latinský kříž do krajů přeložený dole zeleným odvráceným drakem s červeným jazykem, probodnutým shora a ze zadu stříbrným mečem se zlatým jílcem. V rozích dvě červené růže se zlatými semeníky a zelenými kališními lístky.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 52 z 25. 3. 2005

Bílý list s červeným křížem s rameny širokými jednu šestinu délky listu. V žerďových čtvercových polích po jedné červené růži se žlutým semeníkem a zelenými kališními lístky. V bílých vlajících polích zelený vodorovný pruh široký jednu třetinu šířky pole. V kříži vodorovně bílý meč se žlutým jílcem hrotem k vlajicímu okraji. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Ostrov nad Oslavou

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 905

Poloha: Obec se rozkládá 9,5 km jižně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: Ostrov byl založen rodem erbu křídla (z Lomnice) z hradu Tasova brzy po roce 1250. (www.ostrovno.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 87 z 27. 6. 2001

Ve zlatém štítě kosmé modré břevno se třemi zlatými hvězdami provázené nahoře běžícím jelenem a dole ještěrkou, obojí černé.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 87 z 27. 6. 2001

Žlutý list s kosmým modrým pruhem se třemi žlutými šesticípými hvězdami vycházejícím z první čtvrtiny žerďového okraje do čtvrté čtvrtiny vlajicího okraje. V žerďovém pruhu kosmo ještěrka ve vlajícím kosmo běžícím jelen, obojí černé. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Oudoleň

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 339

Poloha: Oudoleň leží 9 km jihovýchodně od Chotěboře.

Historie: Oudoleň se řadí mezi obce vzniklé až po vrcholné fázi kolonizace Podoubraví. Pravděpodobně již existovala dříve, nicméně první zmínka o ní je až z roku 1397. Svůj první název dostala z názvu Údolenův dvůr, tedy Údolen, postupně se vžilo označení.

(www.oudolen.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 34 z 27. 2. 2004

V zeleném štítě pod zlatým zkráceným klínem s vycházejícím červeným sluncem zlatý štítek se zkříženými černými ostrvemi.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 34 z 27. 2. 2004

Zelený list se žlutým žerďovým klínem s vrcholem na vlajícím okraji. Ve žlutém klínu tři červené žerďové klíny s vrcholy sahajícími do jedné čtvrtiny délky listu a dvě zkřížené černé ostrve. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Panenská Rozsídka

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 120

Poloha: Obec leží cca 5 km jižně od Třeště.

Historie: První písemná zmínka o obci je z roku 1351. (www.firmy.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 50 z 20. 1. 2005

V modrém štítě ze zlatého návrší vyrůstá zlatá berla se stříbrnou růží s červeným semeníkem a zelenými kališními lístky v hlavici. Z berly vyrůstají do stran čtyřmi stejné růže na stříbrných stoncích, každý se dvěma listy.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 50 z 20. 1. 2005

List tvoří dva vodorovné pruhy, modrý a žlutý, v poměru 9:1. Ze žlutého pruhu vyrůstá žlutá berla s bílou růží s červeným semeníkem a zelenými kališními lístky v hlavici závitěm k žerďovému okraji, do stran z berly vyrůstají čtyři (2,2) stejné růže na bílých stoncích, každý se dvěma listy. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Pavlínov

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 254

Poloha: Obec Pavlínov leží v jižní části okresu Žďár nad Sázavou na rozhraní tří okresů - Žďár, Třebíč a Jihlava

Historie: První zmínka o obci se datuje z roku 1479. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 54 z 27. 3. 2000

Ve stříbrném štítě červený hrot, v něm na stříbrné kvádřované zdi s cimbuřím stojí stříbrná holubice se zlatou zbrojí, prostřelená zespodu šikmo zlatým šípem. Hrot je provázen vpravo černou kápí a vlevo zeleným lipovým listem na stonku.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 54 z 27. 3. 2000

List tvoří pět vodorovných pruhů, černý, bílý, červený, bílý a zelený v poměru 1:4:10:4:1. V červeném pruhu u žerdi bílá holubice se žlutou zbrojí prostřelená zespodu šikmo žlutým šípem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Pavlov

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 418

Poloha: Obec se nachází 11 km severovýchodně od města Telč.

Historie: Nejstarší dochovaná zpráva je z roku 1350, kdy byl majitelem obce Vojtěch ze Stonařova. (www.obecpavlov.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 98 z 31. 1. 2002

V červeném štítě nad modrou patou se zlatou sedmílistou růží zlatý vykračující kohout.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 98 z 31. 1. 2002

List tvoří tři vodorovné pruhy, červený, modrý a červený, v poměru 1:2:1, a dva žluté klíny, žerďový s vrcholem v první třetině a vlající s vrcholem ve druhé třetině délky listu. Mezi nimi žlutá sedmílistá růže s červeným semeníkem a zelenými kališními lístky. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Pavlov

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 331

Poloha: Obec leží 17 km jižně od Žďáru nad Sázavou a 17 km severozápadním směrem od Velkého Meziříčí.

Historie: První písemná zmínka o obci je z roku 1370. V letech 1980 - 1990 spadal Pavlov pod střediskovou obci Radostín nad Oslavou. Od roku 1991 je opět samostatnou obcí.

(www.pavlovzr.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 31 z 25.11.2003

Ve stříbrno-modře polceném štítě vpravo doleva černé orlí křídlo s celým zlatým, jetelovitě zakončeným perizoniem, vlevo stříbrný dvojramenný kříž s delším horním ramenem, dole kosmo přeložený zlatou knihou s červeným řeckým křížem desce a se stříbrnou ořízkou.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 31 z 25.11.2003

List tvoří tři svislé pruhy, modrý, žlutý a bílý, v poměru 2:1:1. V modrém pruhu bílý dvojramenný kříž s delším horním ramenem, dole kosmo přeložený žlutou knihou s červeným řeckým křížem a bílou ořízkou. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Pikárec

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 320

Poloha: Pikárec leží 14 km severovýchodně od Velkého Meziříčí.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1436. (<http://encyklopedie.seznam.cz>)

Znak:

Rozhodnutí č. 97 z 22.11.2001

V modrém štítě vyrůstá ze stříbrné vlnité paty stříbrný tis se zlatým kmenem mezi dvěma zlatými pryskyřníky na stříbrných stoncích nad tisem letící zlatá kachna.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 97 z 22.11.2001

Modro–bíle kosmo dělený list. Z dolního rohu a horního cípu vychází po jedné třetině šikmého pruhu opačných barev, širokého jednu třetinu šířky listu. Zakončení pruhů je rovnoběžné s kosmým dělením listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Písečné

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 205

Poloha: Obec se rozkládá 4.5 km severně od Bystřice nad Pernštejnem.

Historie: Vesnice byla zřejmě založena na písčitém místě a patřila v roce 1349 Kláře z Pernštejna. Náležela pak převážně k bystřické části perněstejnského zboží. V letech 1980 - 1992 bylo Písečné částí obce Bystřice nad Pernštejnem a od roku 1992 je opět samostatnou obcí. (www.e-vysocina.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 79 z 22. 1. 2001

V zeleném štítě vztyčený zlatý plamenný meč provázený po stranách dvěma stříbrnými svěšenými lipovými listy.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 79 z 22. 1. 2001

Zelený list se žlutým plamenným mečem hrotem nahoru mezi dvěma bílými svěšenými lipovými listy. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Plandry

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 173

Poloha: Poloha obce je 4 km západně od Jihlavy

Historie: První zmínky o obci jsou z 15. století z kláštera želivského. První písemná zpráva pochází z roku 1654. (www.plandry.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 52 z 25. 3. 2005

V modro-červeně polceném štítě pod stříbrnou hlavou se třemi vztyčenými zelenými lipovými listy vykračující stříbrný čáp se zlatou zbrojí, provázený vpravo dvěma hvězdami pod sebou, vlevo gotickým dvojkličem, vše zlaté.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 52 z 25. 3. 2005

List tvoří tři svislé pruhy, bílý, modrý a červený, v poměru 2:3:3. V bílém pruhu tři vztyčené zelené lipové listy pod sebou, v modrém a červeném pruhu vykračující bílý čáp se žlutou zbrojí. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Počátky

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 198

Poloha: Obec se rozkládá 4 km severovýchodně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: Název obce se vyvinul z původního označení Počátky, snad ve smyslu počátek vodního toku. Obec vznikla díky kolonizaci žďárského kláštera a poprvé se připomíná v urbáři z roku 1407. V té době zde byl také rychtář z rodiny lokátorovy. (www.e-vysocina.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 10 z 15.12. 1998

V zeleném štítě ve skoku stříbrný beran se zlatou zbrojí.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 10 z 15.12. 1998

Zelený list s bílým beranem ve skoku se žlutou zbrojí. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Poděšín

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 248

Poloha: Obec se nachází přibližně na poloviční vzdálenosti mezi Žďárem n. S. a Jihlavou.

Historie: Obec patří mezi nejstarší obce na okrese Žďár nad Sázavou. První písemná zmínka se datuje v roce 1233. (www.podesin.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 60z 21. 9. 2005

V červeno-modře polceném štítě pod sebou stříbrná lilie a zlatý vykořeněný listnatý strom, provázené dvěma postavenými stříbrnými meči.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 60z 21. 9. 2005

List tvoří dva svislé pruhy, červený a modrý. Uprostřed bílá lilie nad žlutým vykořeněným listnatým stromem, v žerďové a vlající části po jednom bílém meči hrotem dolů. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Podmoklany

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 131

Poloha: Obec leží ve vzdálenosti 7 km východně od Chotěboře.

Historie: Obec byla založena při osídlování Českomoravské vrchoviny jednak cestou od Polabí k Chotěboři úvalem Doubravy a pak cestou po obou stranách Sázavy. Nejstarší historické údaje o sídlování zdejších lokalit pocházejí z dob Vladislava II. Podmoklany se uvádějí v roce 1192, Odraneč 1426, Branišov 1242 a Hudeč 1542. (www.e-vysocina.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

V modrém štítě ve stříbrné podkově horní část zlaté berly se stříbrným sudariem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

Modrý list s bílou podkovou, v ní horní část žluté berly s bílým sudariem, závitem k žerďovému okraji. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Pohled'

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 81

Poloha: Obec se rozkládá 5 km jihovýchodně od Světlé nad Sázavou.

Historie: Vesnice byla nepochybně založena v průběhu 12. století jako většina okolních vsí při kolonizaci zdejšího hornatého kraje, ale první písemná zpráva o Pohledí pochází z roku 1400. (www.pohled-ves.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 31 z 25.11.2003

V červeno-stříbrně polceném štítě vpravo stříbrný buvolí roh postrkaný třemi zlatými větévkami o pěti listech, vlevo nad zeleným návrším červený zvon.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 31 z 25.11.2003

V červeno-stříbrně polceném štítě vpravo stříbrný buvolí roh postrkaný třemi zlatými větévkami o pěti listech, vlevo nad zeleným návrším červený zvon.

Pokojov

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 152

Poloha: Obec leží 13 km jihojihozápadně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: O obci se datuje první písemná zmínka až k roku 1437. V letech 1976 – 1990 MNV

Bohdalov. (*Žďársko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 100 z 14. 3. 2002

V modrém štítě stříbrná kráčející liška nad zlatou lilí po stranách dva zlaté tlapaté kříže.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 100 z 14. 3. 2002

Modrý list s bílou kráčející liškou nad žlutou lilíí, v žerďové a vlající části žlutý tlapatý kříž. Poměr šířky k délce listu je 2:3

Police

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 397

Poloha: Obec leží cca 8 km od Jemnice.

Historie: Nejstarší záznamy o obci jsou z 12. – 13. století. (*Aspida*)

Znak:

Rozhodnutí č. 51 z 4. 6. 1998

V červeno-černě kosmo děleném štítě zlatý korunovaný lev s červenou zbrojí nesoucí přes pravé rameno stříbrný sloup. Pod levou přední tlapou kosmo položený stříbrný štítek, v něm červená uťatá supí hlava se zlatým zobákem a červeným jazykem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 51 z 4. 6. 1998

Kosmo dělený list s červenou žerďovou a černou vlající částí, uprostřed korunovaný lev s červenou zbrojí nesoucí přes pravé rameno bílý sloup. Pod levou přední tlapou kosmo položený bílý štítek, v něm uťatá supí hlava se žlutým zobákem a červeným jazykem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Polníčka

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 698

Poloha: Obec leží 6 km severozápadně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: K založení obce došlo žďárským klášterem před rokem 1293. V letech 1980 – 1992 byla obec částí Žďáru nad Sázavou. (*Žďársko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

Červeno-zeleně dělený štít s kosmým stříbrným břevnem, v něm modrá ostrev, provázený nahoře stříbrným květem se zlatým středem a kosmým zlatým kladivem, dole zlatou trubkou - polnicí.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

List dělený bílým kosmým pruhem širokým pětinu délky listu na červené žerďové a zelené vlající pole. V červeném k dolnímu okraji obrácené kladivo, v zeleném k hornímu okraji obrácené kladivo, obě žlutá kosmo položená. V bílém pruhu modrá ostrev se čtyřmi suky. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Předín

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 712

Poloha: Obec leží 18 km západně od Třebíče v údolí říčky Brtnice.

Historie: Založení obce se nedá přesně určit, spadá však do 10. – 12. století. V okolí Předína je možné dodnes pozorovat pozůstatky po středověké těžbě zlata. (*Aspida*)

Znak:

Rozhodnutí č. 31 z 25.11. 2003

V zeleném štítě stříbrná kvádrovaná zeď s červeným štítkem se stříbrnými hornickými kladívky, z níž vyrůstá na zlaté žerdi stříbrný praporec se dvěma cípy s černou plamennou orlicí s červenou zbrojí, provázený podél okrajů štítu sedmi zlatými knoflíky.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 31 z 25.11. 2003

List dělený zeleným šikmým pruhem širokým jednu čtvrtinu šířky listu na žerďové bílé a vlající červené pole. V bílém poli černá plamenná orlice s červenou zbrojí, v zeleném pruhu pět žlutých kruhových polí a v červeném poli bílá hornická kladívka. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Přešovice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 140

Poloha: Obec leží jižně od Hrotovic, cca 10 km.

Historie: Dle paměti bylo obec založena roku 1088 podle jména zakladatele Přecha. První písemná zmínka o Přešovicích pochází z roku 1273, kdy král český Otakar II. Daroval Přešovice kostelu v Rouchovanech. (<http://web.quick.cz/obec.presovice/>)

Znak:

Rozhodnutí č. 13 z 13.11. 2002

V modro-stříbrně polceném štítě vpravo kosmo postavený zlatý gotický klíč zuby nahoru, šikmo podložený stříbrným mečem se zlatým jílcem, vlevo utržená červená supí hlava se zlatým zobákem a červeným jazykem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 13 z 13.11. 2002

List tvoří dva svislé pruhy, modrý a bílý. V modrém kosmo žlutý gotický klíč zuby dolů a k vlajícímu okraji, šikmo podložený bílým mečem se žlutým jílcem hrotem dolů. V bílém pruhu utržená červená supí hlava se žlutým zobákem a červeným jazykem. Poměr šířky k délce listu je 2:3

Pucov

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 112

Poloha: Obec leží 7 km severně od Náměstě nad Oslavou.

Historie: První písemný dokument pochází z roku 1255. V letech 1949 – 1960 náležela obec do okresu Velká Bíteš. (<http://cs.wikipedia.org/wiki/Pucov>)

Znak:

Rozhodnutí č. 65 z 17. 2. 2006

Štít červeno - modro - červeně dělený. Nahoře stříbrné vahadlo, uprostřed zkřížené sekery - bradatice na zlatých topůrkách, dole stříbrný džber.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 65 z 17. 2. 2006

List tvoří tři vodorovné pruhy, červený, modrý a červený, v poměru 1:1:2. V žerďové polovině dolního červeného pruhu bílý džber. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Radešín

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 110

Poloha: Obec leží 12 km jižně od Nového Města na Moravě.

Historie: První písemná zmínka o obci je z roku 1453. (www.encyklopedie.seznam.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 34 z 27. 2. 2004

V modrém štítě stříbrný Pegas se zlatou zbrojí, hřívou, ocasem a červeným jazykem ve skoku nad stříbrnou věží s cimbuřím, s černými vraty a dvěma okny, červenou valbovou střechou se zlatými makovicemi. Pegas má přes křídlo červený jetelový kříž a vpravo nahoře je provázen zlatou osmihrotou hvězdou.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 34 z 27. 2. 2004

Modrý list s bílým okřídleným Pegasem se žlutou zbrojí, hřívou, ocasem a červeným jazykem ve skoku nad bílou věží s cimbuřím, černými vraty a dvěma okny, červenou valbovou střechou se žlutými makovicemi. Pegas má přes křídlo červený jetelový kříž a je provázen před hlavou žlutou osmicípou hvězdou. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Radešínská Svratka

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 603

Poloha: Svratka leží cca 17 kilometrů Žďáru nad Sázavou. Nejbližší město je Nové Město na Moravě, ležící asi 7 km severně od obce.

Historie: Obec Radešínská Svratka (dříve jen Svratka) vznikla ve 2. polovině 13. století na hranici mezi územími cisterciáckého kláštera a rodu Bočkova z Obřan, kterou tvořila říčka Bobrůvka. (www.e-vysocina.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 100 z 14. 3. 2002

V modrém štítě stříbrný vykračující čáp se zlatou zbrojí provázený nahoře dvěma zlatými vykořeněnými topoly.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 100 z 14. 3. 2002

Modrý list s bílým vykračujícím čápem se žlutou zbrojí. V horním rohu a cípu žlutý vykořeněný topol. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Radňovice

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 333

Poloha: Obec leží 7,5 km východně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: První písemná zmínka o obci pochází z roku 1269, kdy Smil z Lichtenburka daroval Radňovice žďárskému klášteru. (*Žďársko*).

Znak:

Rozhodnutí č. 50 z 20. 1. 2005

V modrém štítě dva stříbrné vyduté boky, v nich černé odvrácené křídlo se zlatým jetelovitě zakončeným perizoniem. Boky spojeny korunou provázenou nahoře zkříženými ostrvemi, dole uťatým smrkem, vše zlaté.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 50 z 20. 1. 2005

List tvoří tři svislé pruhy, žlutý, modrý a žlutý, v poměru 1:10:1. Ke žlutým pruhům přiléhají bílá půlkruhová pole, každé s černým odvráceným křídlem se žlutým jetelovitě zakončeným perizoniem. Ve střední části listu koruna provázená nahoře zkříženými ostrvemi a dole uťatým smrkem, vše žluté. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Radostín nad Oslavou

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 915

Poloha: Obec leží cca 14 km jižně od Žďárou nad Sázavou.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1390. (*www.firmy.cz*)

Znak:

Pochází pravděpodobně z 15. století.

Na stříbrném štítě je ve zlaté obloukové pružině křídlo z sedmi černých orlích pervejřovitě rozložených.

Vlajka: nezjištěno

Radošov

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 172

Poloha: Radošov je nejsevernější obcí třebíčského okresu. V lesích asi pět kilometrů severovýchodně od vesnice se nachází hraniční kámen, u kterého se stýkají okresy třebíčský, jihlavský a žďárský.

Historie: Přesný letopočet založení Radošova není znám, ale dá se předpokládat, že k osídlování tohoto území došlo ve 12. století. Z prvních zápisů vyplývá, že roku 1365 zaměnil Vojslavy Bytovčic své zboží v Třebíči za statek, jenž měl Vyšemír z Radošova v Radošově.

(<http://radosov.trebic.obec.cz>)

Znak:

Rozhodnutí č. 47 z 14. 1. 2000

V zeleném štítě pod stříbrnou hlavou oddělenou třemi oblouky stříbrný zvonek rozkladný s pěti květy.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 47 z 14. 1. 2000

List tvoří dva vodorovné pruhy, bílý a zelený vlnkovaný se třemi vrcholy, v poměru 1:4. Pod středním vrcholem bílý zvonek rozkladný s pěti květy. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Rapotice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 469

Poloha: Rapotice leží na hlavní silnici mezi městy Náměšť nad Oslavou a Rosicemi. Je to 31 km od Brna na západ, od Třebíče 30 km na východ a 10 km na východ od Náměště nad Oslavou.

Historie: První písemná zmínka o obci pochází již z roku 1107. V letech 1949 – 1960 náležely Rapotice do okresu Velká Bíteš. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 50 z 20. 1. 2005

V červeném štítě na zeleném návrší kvádrovaný hrot, provázený vpravo radlicí a vlevo vinným hroznem na stonku se dvěma úponky, vše zlaté.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 50 z 20. 1. 2005

List tvoří tři vodorovné pruhy, zelený, červený a zelený, v poměru 1:3:1. V prostředním pruhu kvádrované trojúhelníkové pole se základnou na střední části horního okraje dolního zeleného pruhu a s vrcholem na dolním okraji horního zeleného pruhu, provázené v žerďové části radlicí hrotem dolů a ostřím k žerďovému okraji a ve vlající části vinným hroznem na stonku se dvěma úponky. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Rodkov

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 97

Poloha: Obec leží 6 km jihozápadně od Bystřice nad Pernštejnem.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1436. V roce 1960 – 1992 spadala obec pod obec Dolní Rožínka. (*Aspida*)

Znak:

Rozhodnutí č. 27 z 12. 5. 1997

V modrém štítě stříbrný hrot se zeleným lipovým listem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 27 z 12. 5. 1997

Modrý list s bílým žerďovým klínem s vrcholem na středu vlajícího okraje. Na středu je položen zelený rovnoramenný trojúhelník s vrcholem ve dvou třetinách délky listu a základnou ve vzdálenosti jedné desetiny délky listu od žerďového okraje. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Rohy

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 120

Poloha: Obec leží 5,5 km jihozápadně od Velkého Meziříčí.

Historie: První písemná zmínka pochází z roku 1377. (*Velkomeziříčsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 87z 27. 6. 2001

v zeleném štítě stříbrná, zlatě lemovaná mitra s infulemi, v ní dvě přivrácená černá orlí křídla se zlatými perizonii.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 87z 27. 6. 2001

List tvoří tři svislé pruhy, bílý, zelený a bílý v poměru 1:3:1. V zeleném pruhu bílá, žlutě zdobená mitra s bílými infulemi se žlutými třásněmi, v ní dvě k sobě přivrácená černá orlí křídla. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Rokytnice nad Rokytou

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 854

Poloha: Obec Rokytnice se nachází 9 km jihozápadně od okresního města Třebíč.

Historie: Obec se připomíná již roku 1190. (*Aspida*)

Znak:

Rozhodnutí č. 16 z 9.12. 2002

V modro-červeně kosmým stříbrným vlnitým břevnem děleném štítě nahoře kosmo položené zlaté síto, dole kosmo položená zlatá berla závitem nahoru se stříbrným sudariem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 16 z 9.12. 2002

List kosmo dělený bílým vlnitým pruhem širokým jednu čtvrtinu šířky listu na žerďové červené a vlající modré pole. V červeném poli kosmo žlutá berla závitem nahoru s bílým sudariem. V modrém poli kosmo žluté síto. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Rosička

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 47

Poloha: Obec leží 8 km jihozápadně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: První písemná zmínka je z roku 1356, kdy patřila obec k panství Polná. Od roku 1961 spadala pod obec Sázava a v letech 1980 – 1990 spadala pod MNV Velká Losenice. (*Žďársko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 23 z 18. 6. 2003

Ve zlatém štítě kosmá modrá sekera s topůrkem přirozené barvy šikmo podložená černou ostrví, vše převýšeno knížecí čepicí.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 23 z 18. 6. 2003

Žlutý list. Uprostřed pod knížecí čepicí kosmo modrá sekera s hnědým topůrkem, šikmo podložená černou ostrví. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Rouchovany

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 1 110

Poloha: Obec leží 26 km jihovýchodně od Třebíče.

Historie: Nejstarší historické doklady o obci pochází z roku 1243. V polovině 14. století byly již městečkem. (www.rouchovany.cz)

Znak:

Pochází z roku 1486.

Na zeleném štítě je svisle postavený zlatý snop pšenice. Z pravé strany vyrůstá do štítu ruka držící pod snopem srp v přirozených barvách.

Vlajka:

Nezjištěno

Rousměrov

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 115

Poloha: Obec leží cca 12 km severně od Velkého Meziříčí.

Historie: První písemná zmínka pochází z roku 1407. Od roku 1976 – 1990 patřila obec pod MNV Sklené nad Oslavou. (*Velkomeziříčsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 100 z 14. 3. 2002

V modrém štítě kohout - plivník s rousy, držící hořící svíčku, vše zlaté

Vlajka:

Rozhodnutí č. 100 z 14. 3. 2002

Modrý list se žlutým žerďovým půlkruhovým polem. V jeho horní polovině je modré půlkruhové pole s vodorovným průměrem rovným polovině šířky listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Rozsochy

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 715

Poloha: Rozsochy leží 5 km západně od Bystřice nad Pernštejnem.

Historie: První písemná zmínka je z roku 1285, ale protože v této době již byla v Rozsochách fara, lze se právem domnívat, že obec existovala již před tímto datem. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 65 z 17. 2. 2006

Ve zlato-modře polceném štítě doprava vyniká půl černé zubří hlavy se zlatou houžví a červeným jazykem, vlevo ze srdce vyrůstá procesní kříž provázený dvěma liliemi, vše zlaté.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 65 z 17. 2. 2006

List tvoří dva svislé pruhy, žlutý a modrý. K modrému pruhu přiléhá půl černé zubří hlavy se žlutou houžví a červeným jazykem. V modrém pruhu vyrůstá ze srdce procesní kříž provázený dvěma liliemi, vše žluté. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Rožná

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 757

Poloha: Obec leží asi 6 km jižně od Bystřice nad Pernštejnem.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1349. (*www.nasemorava.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 15 z 27. 4. 1999

V modrém poli tři zlaté plameny.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 15 z 27. 4. 1999

Žlutý list s plamenným žerďovým modrým pruhem se dvěma vrcholy a dvěma polovrcholy sahajícími do poloviny délky listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Rudíkov

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 636

Poloha: Obec leží 9 km jihozápadně od Velkého Meziříčí.

Historie: První písemná zmínka pochází z roku 1355, ale již roku 1234 je v listině zmiňováno jméno Heřman z Rudíkova. (*Velkomeziříčsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 97 z 22.11. 2001

Ve stříbrno-černě šikmo děleném štítě vyrůstá nahoře zelený stonek s leknínovým listem, dole šikmo postavený stříbrný meč se zlatým jílcem, pod ním šikmo vztyčený zlatý gotický klíč zuby ven.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 97 z 22.11. 2001

Bílo-černě šikmo dělený list. Do bílého pole vyrůstá zelený stonek s leknínovým listem. V černém poli dva šikmé pruhy, bílý, vycházející ze druhé šestiny dolního a vlajícího okraje, a žlutý, vycházející ze čtvrté šestiny dolního a vlajícího okraje listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Růžená

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 311

Poloha: Obec se rozkládá 6km jihozápadně od Třeště.

Historie: Vznik obce Růžená je historicky spjat s blízkým hradem Roštejn (Roštýn) – Rosenstein. Datum jejího vzniku nelze spolehlivě zjistit, ale roku 1580 je Růžená uváděna v urbáři Zachariáše z Hradce a na Telči, avšak již k roku 1483 se uvádí při faře administrátorem kněz Jakub. (www.ruzena.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

V modrém štítě zelený věnec s pěti (1,2,2) zlatými růžemi s červenými semeníky.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

List tvoří tři svislé pruhy, žlutý, modrý a žlutý, v poměru 1:4:1. V modrém pruhu věnec z pěti žlutých růží (1,2,2) s červenými semeníky a zelenými listy. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Rybné

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 85

Poloha: Obec leží jižně od Polné cca 9 km.

Historie: První písemná zmínka o obci Rybné se nalézá v zemských deskách z roku 1356. (www.rybne.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 15 z 19. 1. 2007

V modrém štítě dva nad sebou opačně plující stříbrní kapři, horní doleva.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 15 z 19. 1. 2007

Modrý list se dvěma bílými kapry nad sebou, horní plovoucí k vlajicímu okraji, dolní k žerďovému. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Rynárec

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 587

Poloha: Obec leží 5 km jižně od okresního města Pelhřimova.

Historie: Nejstarším dokumentem je Rynárecká listina z 5. září 1305. (www.rynarec.cz)

Znak:

Rozhodnutí č.62 z 14. 6. 2000

V červeno-modře polceném štítě vpravo vyrůstá z dělicí čáry stříbrné lekno, vlevo přiléhá půl zlatého klévkého kola.

Vlajka:

Rozhodnutí č.62 z 14. 6. 2000

List tvoří dva svislé pruhy, žerďový červený s bílým lekem vyrůstajícím z dělicí čáry a vlající modrý s polovinou žlutého klévkého kola přiléhajícího k červenému pruhu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Řečice

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 466

Poloha: Obec leží 5 km na jih od Nového Města na Moravě.

Historie: První písemná zmínka je v urbáři z roku 1354. (*encyklopedie měst a obcí*)

Znak:

Rozhodnutí č.41 z 26.11. 1999

Stříbrno-modře vlnitě kosmo dělený štít, nahoře v černé hlavě dvě stříbrná břevna, dole stříbrný beran se zlatou zbrojí.

Vlajka:

Rozhodnutí č.41 z 26.11. 1999

List tvoří sedm svislých pruhů černý, bílý, černý, bílý, černý, bílý a modrý v poměru 1:1:1:1:1:5:12. V modrém pruhu bílý beran se žlutou zbrojí. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Římov

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 382

Poloha: Obec leží 12,5 km jihozápadně od Třebíče.

Historie: První písemná zmínka o obci je z roku 1257 v souvislosti s novoříšským klášterem, do jehož majetku tehdy patřila. (*www.nasemorava.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 84 z 11. 5. 2005

V modrém štítě stříbrno-červeně třemi řadami šachované břevno, provázené nahoře třemi květy vachty trojlísté a dole jetelovým trojlístem, vše stříbrné.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 84 z 11. 5. 2005

List tvoří tři vodorovné pruhy, modrý, bílo-červeně šachovaný (3 x 15) a modrý, v poměru 5:3:2. V horním pruhu tři bílé květy vachty trojlísté. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Salačova Lhota

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 138

Poloha: Obec se rozkládá 10 km severně od Pacova.

Historie: O obci Salačova Lhota jsou historicky doložené zápisy z roku 1407, kde je uváděna s přídomkem "Salaczowa Lhota", později pak "Lhota pod Strazisziem" roku 1643 též "Lhota Pudilowa". Od roku 1654 se ustálil název dnešní - Salačova Lhota. (*www.salacovalhota.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 62 z 15.11.2005

Ve stříbrném štítě zelený hrot se zlatým jetelovým trojlístkem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 62 z 15.11.2005

Bílý list se zeleným žerďovým klínem s vrcholem na vlajícím okraji. V klínu tři žlutá, jetelovitě spojená srdce, dvě k žerďovému, jedno k vlajicímu okraji. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Sázava

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 596

Poloha: Obec se rozprostírá 6 km západně od Žďáru nad Sázavou směrem na Havlíčkův Brod v Přírodním parku Žďárské vrchy.

Historie: Vznik sázavského osídlení není spolehlivě doložen písemnostmi, ale je reálné jej datovat do 2. poloviny 13. století. První písemná zpráva pochází až z roku 1406. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 52 z 4. 6. 1998

Červeno-modře zlatým šikmým vlnitým břevnem s černou ostrví dělený štít.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 52 z 4. 6. 1998

List rozdělený šikmým žlutým vlnitým pruhem s černou ostrví, širokým jednu třetinu délky listu, na červenou žerďovou a modrou vlající část. Žlutý pruh má dva vrcholy a dvě prohlubně. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Sázavka

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 294

Poloha: Obec leží 10 km severně od Světlé nad Sázavou.

Historie: Počátky městečka spadají do 14. století. Asi v 17. století poklesla Sázavka na pouhou ves a tou zůstala dodnes. (*Čarek str. 343*)

Znak: Na štítě je šikmo položený meč, zkřížený s nakoso položeným žezlem. Barvy nejsou známy.

Vlajka: nezjištěno

Sedlec

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 241

Poloha: Sedlec leží 7 km jižně od Náměště nad Oslavou.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1104. (www.firmy.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 87 z 27. 6. 2001

Ve stříbrném štítě červený jelen ve skoku s černou zbrojí, držící modrý štítek se stříbrnou leteckou třílistou vrtulí.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 87 z 27. 6. 2001

Bílý list s červeným jelenem ve skoku s černou zbrojí, držícím modrý štítek s bílou leteckou třílístou vrtulí. Poměr šířky k délce listu je 2:3

Sedlice

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 140

Poloha: Obec leží 10 km jihzápadně od Humpolce.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1226. (www.firmy.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 30 z 7.10. 2003

V modro-červeně polceném štítě stříbrná kvádrovaná zeď se třemi prolomenými oblouky, v prostředním zlatý jetelový kříž. Ze zdi vyrůstá lípa provázená dvěma vztyčenými odvrácenými zlatými gotickými klíči, vše zlaté.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 30 z 7.10. 2003

List tvoří dva svislé pruhy, modrý a červený, přes které je položen bílý vodorovný pruh, vycházející z šesté osminy žerďového okraje. Z bílého pruhu vyrůstá uprostřed lípa provázená dvěma odvrácenými klíči zuby nahoru, vše žluté. Pod bílým pruhem uprostřed žlutý jetelový kříž. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Senožaty

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 681

Poloha: Obec Senožaty se nachází v blízkosti dálnice D1, asi 12 km od Humpolce a 20 km.

Historie: Osídlení Senožat spadá do období na přelomu 12. a 13. století, už v roce 1372 byly Senožaty městysem, původně s názvem Senožatný, převážně patřily klášteru v Želivě, který zde měl vliv hospodářský i náboženský. (www.senozaty.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 16 z 9.12. 2002

V červeném štítě vztyčený zlatý klíč dole provázený dvěma přivrácenými stříbrnými srpy se zlatými rukojeťmi.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 16 z 9.12. 2002

List tvoří dva svislé pruhy, červený a žlutý. V červeném pruhu svisle žlutý klíč zuby nahoru a k žerďovému okraji, dole provázený bílými přivrácenými srpy se žlutými rukojeťmi dolů. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Sklené

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 100

Poloha: Obec je vzdálena 9 km severovýchodně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: První písemná zmínka o obci je z r. 1407. Od roku 1974 patřila obec pod MNV Počítky, od roku 1980 je Sklené část obce Žďár nad Sázavou, od roku 1992 opět samostatná obec. (*Žďársko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 20 z 29. 5. 2007

V modro-červeně děleném štítě nahoře stříbrná sekera-širočina bez topůrka provázená do oblouku pěti zlatými pětihrými hvězdami, dole stříbrný skleněný pohár provázený dvěma sedícími přivrácenými zlatými lvy s odvrácenými hlavami.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 20 z 29. 5. 2007

List tvoří dva vodorovné pruhy, modrý a červený. Uprostřed modrého pruhu bílá sekera-širočina bez topůrka, provázená nahoře pěti žlutými hvězdami do oblouku. V červeném pruhu bílý skleněný pohár provázený dvěma sedícími přivrácenými žlutými lvy s odvrácenými hlavami. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Sklené nad Oslavou

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 234

Poloha: Obec se nachází 15 km severně od Velkého Meziříčí a 18 km jihovýchodně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: Obec se připomíná roku 1368, kdy náležela k části Křižanova, kterou drželi páni z Lomnice a Meziříčí. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

Ve stříbrno-modře děleném štítě nahoře vyniká cihlová sklářská pec, dole polovina zlatého palečného kola, uprostřed stříbrný kotouč, v něm černá sklenice.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

List tvoří dva vodorovné pruhy, bílý a modrý. Uprostřed bílé kruhové pole o průměru dvou pětin šířky listu, ke kterému přiléhá v modrém pruhu polovina žlutého palečného kola, ze kterého vyniká do bílého pruhu červená cihlovaná sklářská pec. V bílém kruhovém poli černá sklenice. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Slavíkov

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 318

Poloha: Obec leží 11 km severovýchodně od Chotěboře.

Historie: První záznamy o obci pocházejí z roku 1415, kdy Václav ze Slavíkova podepsal stížný list, po něm Jakubec a Jan (1420) a o dvacet let později Petr (1448). (*Chotěbořsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 13 z 13.11. 2002

V modrém štítě nad sníženou zlatou kvádrovanou hradbou se třemi stínkami dvě vztyčené k okrajům štítu prohnuté přivrácené stříbrné ryby s červenou zbrojí, mezi nimi zlatý lipový trojlist na stonku.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 13 z 13.11. 2002

List tvoří žerďový žlutý zubatý pruh široký jednu šestinu délky listu se třemi čtvercovými zuby a čtyřmi stejnými mezerami a modré pole. V něm žlutý lipový trojlíst mezi dvěma obloukovitě přivrácenými bílými rybami s červenou zbrojí hlavami nahoru. Poměr šířky k délce je 2:3.

Sloupno

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 46

Poloha: Obec leží 10 km severovýchodně od Chotěboře.

Historie: Poprvé je Sloupno připomínáno v 16. století, kdy patřilo ke zboží ve Studenci. Dříve patřila obec pod Obecní úřad Libice nad Doubravou. (*Chotěbořsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 22 z 13. 5. 2003

V zeleném štítě stříbrný sloupový heraldský kříž, přes něj polovina černého zuba ve skoku se zlatou zbrojí a červeným jazykem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 22 z 13. 5. 2003

Zelený list s bílým středovým křížem s rameny širokými jednu osminu šířky listu. Ve střední části polovina černého zuba ve skoku se žlutou zbrojí a červeným jazykem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Smrčná

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 300

Poloha: Obec se nachází jihovýchodně cca 20 od Jihlavy.

Historie: První písemná zmínka o obci Smrčná - SMIRNA je z roku 1233. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č.52 z 25. 3. 2005

V zeleno-červeně polceném štítě vpravo stříbrný vykořeněný smrk s kmenem podloženým zlato-černě polceným vozovým kolem, vlevo zlatý gotický dvojklič převýšený stříbrnou, zlatě zdobenou mitrou se stříbrnými fimbriemi.

Vlajka:

Rozhodnutí č.52 z 25. 3. 2005

List tvoří tři svislé pruhy, červený, zelený a žlutý, v poměru 1:2:1. V zeleném pruhu bílý vykořeněný smrk s kmenem podloženým žluto-černě polceným vozovým kolem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Smrk

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 222

Poloha: Obec se nachází 10 km východně od Třebíče.

Historie: První zmínku o obci najdeme v zakládací listině třebečského benediktinského kláštera z r. 1104. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 62 z 14. 6. 2000

Ve zlato-zeleně sníženě děleném štítě nahoře vyrůstající tři smrky přirozené barvy, prostřední vyšší.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 62 z 14. 6. 2000

List tvoří dva vodorovné pruhy, žlutý a zelený, v poměru 11:5. Ze zeleného pruhu vyrůstají tři zelené smrky s hnědými kmeny, prostřední vyšší. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Sněžné

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 745

Poloha: Obec leží 20 km severovýchodně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: První zmínka je z roku 1335, kdy byly příjmy z obce darovány doubravnickému klášteru. (www.snezne.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 51 z 4. 6. 1998

Ve stříbrném štítě vyrůstají z červeného srdce tři zelené ratolesti jeřabiny se dvěma trsy červených plodů. Na bočních větvkách stojí dvě rozkřídlené přivrácené kvíčaly přirozené barvy se zlatou zbrojí.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 51 z 4. 6. 1998

List tvoří dva vodorovné pruhy: bílý a zelený. Ve střední části osm kruhových polí velikosti jedné čtrnáctiny umístěné do kruhu tak, že dvě protilehlé jsou položeny na rozhraní pruhů. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Sobíňov

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 655

Poloha: Obec leží východně od Chotěboře.

Historie: První zmínka o obci je z roku 1373, kdy je zmiňován Ondřej ze Sobíňova jako patron kostela v Běstvině. (*Chotěbořsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 98 z 31. 1. 2002

Ve stříbrno-modře sníženě děleném štítě nahoře vykračující černý kohout s červenou zbrojí, dole stříbrné vlnité břevno.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 98 z 31. 1. 2002

List tvoří dva vodorovné pruhy, bílý a světle modrý. V žerďové části bílého pruhu vykračující černý kohout s červenou zbrojí. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Stará Říše

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 686

Poloha: Obec leží 27 km jižně od Jihlavy.

Historie: Obec byla založena někdy ve 13. století. V 16. století byla povýšena na městečko císařem Rudolfem II. (*Čarek str. 355*)

Znak: obec užívá znaku ze staré doby (1589)

Na zlatém štítě je modrý dvouocasý lev doprava obrácený, vztyčený, s červeným jazykem ale bez koruny. V předních tlapách drží pětihrannou hvězdu červené barvy.

Vlajka: nezjištěno

Stařeč

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 1 624

Poloha: Obec leží 4 km jihozápadně od Třebíče.

Historie: Historie Starče začíná pravděpodobně v pátém století, kdy údajně na místě Starče stávalo slovanské hradiště. Podle písemných historických pramenů je Stařeč jmenována ve výčtu 78 osad a míst, která se vyskytla jako dar Přemyslovců Oldřicha a Litolda v zakládací listině třebíčského kláštera z roku 1101.

(*www.mestys-starec.eu*)

Znak:

Rozhodnutí č. 52 z 25. 3. 2005

Na zlatém štítě je modrý dvouocasý lev bez koruny, obrácený doleva.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 52 z 25. 3. 2005

List tvoří tři svislé pruhy, modrý, žlutý a modrý. Ve žlutém pruhu modrý dvouocasý lev se žlutou zbrojí a červeným jazykem obrácený k vlajcímu okraji. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Stonařov

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 986

Poloha: Obec se nachází 13 km jižně od Jihlavy, 8 km východně od Třeště a 16 km severovýchodně od Telče.

Historie: První písemná zmínka je z r. 1347. Je to původně slovanská osada, která vznikla někdy v první polovině 13. století při brodu zemské stezky, pojmenovaná byla podle Stonaře, tehdejšího kolonisty. (*www.nasemorava.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 22 z 13. 5. 2003

V červeném štítě na zeleném trávníku stojící sv. Václav ve zbroji s knížecí korunou na hlavě, v pravé ruce drží na zlaté žerdí stříbrný praporec - vlaštovčí ocas s černou orlicí v žerďové části. Postava je provázena stříbrnými majuskulními písmeny S W, pod písmenem W stříbrný ježek.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 22 z 13. 5. 2003

List tvoří tři vodorovné pruhy, bílý, červený a zelený. V horním rohu žlutá knížecí koruna. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Stránecká Zhoř

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 589

Poloha: Obec leží 7 km severozápadně od Velkého Meziříčí.

Historie: Osada byla pravděpodobně uváděna poprvé v zakládací listině měřínského probožství v roce 1298. Ztotožnění je však díky absenci dalších písemných zmínek a velkému výskytu Zhoří na velkomeziříčsku nejisté. V letech 1980 – 1990 MNV Měřín. (*Velkomeziříčsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 50 z 19. 5. 1998

V červeném štítě na stříbrné kvádřované hradbě s cimbuřím stojí stříbrný holub se zlatou zbrojí a krkem prostřeleným zlatým šípem se stříbrným opeřením, provázený nahoře dvěma zlatými kápěmi.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 50 z 19. 5. 1998

List tvoří pět vodorovných pruhů: červený, žlutý, červený, bílý a červený v poměru 10:9:2:9:10. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Strážek

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 928

Poloha: Obec se nachází 14 km jižně od Bystřice nad Pernštejnem, 21 km severně od Tišnova a 18 km jihovýchodně od Nového Města na Moravě.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1338. (*www.nasemorava.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 83 z 5. 4. 2001

Ve zlatém štítě černá zubří hlava s červeným jazykem a polovinou houžve přirozené barvy v levé nozdře, pod ní vpravo kosmá vrš, a vlevo šikmá vztyčená otka, obojí přirozené barvy.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 83 z 5. 4. 2001

Žlutý list, v horní polovině střední části černá zubří hlava s červeným jazykem a polovinou hnědé houžve v levé nozdře. V žerďové části kosmo hnědá vrš, ve vlající části šikmo vztyčená bílá otka na hnědé násadě. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Stříbrné Hory

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 242

Poloha: Obec leží 12 km východně od Havlíčkova Brodu.

Historie: Poprvé je obec umiňována v roce 1265, kdy patřila do pohledského farního obvodu. (*Havlíčkobrodsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 70 z 11. 5. 2006

V červeném štítě nad třemi stříbrnými horami položený zlatý luk se stříbrným šípem se zlatým hrotem

Vlajka:

Rozhodnutí č. 70 z 11. 5. 2006

List tvoří dva vodorovné pruhy, červený a bílý vlnkovaný se třemi vrcholy, v poměru 5:1. V červeném pruhu žlutý luk s bílým šípem se žlutým hrotem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Střítež

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 500

Poloha: Střítež leží cca 3 km jižně od Třebíče směrem na Znojmo.

Historie: První písemná zmínka o obci sahá hluboko do minulosti v souvislosti se založením benediktinského kláštera v Třebíči r. 1101. (*www.firmy.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 34 z 27. 2. 2004

V modrém štítě nad stříbrnou vlnitou patou se dvěma červenými květy kráčejí stříbrný okřídlený čelně hledící lev se zlatou zbrojí a svatozáří a červeným jazykem držící v pravé tlapě stříbrný květ na vztyčeném zlatém stonku.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 34 z 27. 2. 2004

List tvoří čtyři vodorovné pruhy, modrý, bílý, červený a bílý, v poměru 5:1:1:1. V žerďové polovině modrého pruhu kráčejí bílý okřídlený čelně hledící lev se žlutou zbrojí a svatozáří a červeným jazykem držící v pravé tlapě bílý květ na vztyčeném žlutém stonku. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Střítež

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 97

Poloha: Střítež leží 11 km jižně od Bystřice nad Pernštejnem.

Historie: První písemná zmínka pochází už z roku 1356, kdy se po Stříteži psal Vrchoslav. V roce 1481 připadla ves Pernštejnům a u jejich majetku už zůstala. (*www.stritez.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 60 z 21. 9. 2005

Ve zlatém štítě zelený hrot, v něm čelně vzlétající holubice obklopená paprsky, vše stříbrné. Hrot provázejí nahoře dva modré květy chrpy.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 60 z 21. 9. 2005

Žlutý list se zeleným vlajícím klínem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Studeneč

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 549

Poloha: Obec Studeneč se nachází 17 kilometrů východně od Třebíče..

Historie: První zmínka o obci je z roku 1104, kdy se v zakládací listině píše o tom, že byl zložen benediktinský klášter v třebíči (1101) a vznikly tak přilehlé osady.

(www.namestsko.cz/studeneč)

Znak:

Rozhodnutí č. 74 z 28.11. 2000

V modrém štítě stříbrná kvádřovaná okrouhlá studna se zlatým rumpálem a okovem visícím na stříbrném provazu.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 74 z 28.11. 2000

Modrý list s bílou kvádřovanou studnou, žlutým rumpálem a okovem na bílém provazu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Studnice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 155

Poloha: Obec leží 3 km severovýchodně od Budišova

Historie: Historie obce sahá až do roku 1256. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 34 z 27. 2. 2004

V modrém štítě zlatá okrouhlá kvádřovaná studna převýšená stříbrno-červeně polceným rakem a provázená bývolími rohy, pravým červeným, levým stříbrným.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 34 z 27. 2. 2004

List tvoří tři vodorovné pruhy žlutý, modrý a žlutý, v poměru 1:5:1. V modrém pruhu bílo-červeně polcený rak provázený bývolími rohy, žerďovým červeným a vlajícím bílým. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Sudice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 338

Poloha: Obec se nachází 10 km od Náměště nad Oslavou na východ a 32 km od Brna na západ.

Historie: První zmínka o obci je z r. 1101, kdy je v Kosmově kronice uváděna jako zboží kláštera třebíčského. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 87 z 27. 6. 2001

V zeleno-červeně kosmo děleném štítě nahoře stříbrná vztyčená radlice ostřím nahoru, dole zlatá kamenná sekera bez násady.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 87 z 27. 6. 2001

Červeno–zeleně kosmo dělený list. V horním zeleném poli kosmo bílá radlice hrotem a ostřím nahoru, v dolním červeném poli kosmo žlutá kamenná sekera bez násady hrotem k dolnímu cípu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Svatoslav

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 243

Poloha: Obec Svatoslav se nachází cca 15 km severozápadně od Třebíče.

Historie: Podle historických pramenů byla osada Svatoslav zakoupena v roce 1290 opatem Martinem II. k trebičskému klášteru. (*www.obecsvatoslav.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 16 z 9.12. 2002

V modrém štítě dvě zkřížené vztyčené stříbrné lopaty provázené čtyřmi zlatými šestilistými květy s červenými středy.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 16 z 9.12. 2002

Modrý list s bílým ondřejským křížem s rameny širokými jednu desetinu šířky listu. Mezi rameny po jednom žlutém šestilistém květu s červeným středem. Poměr šířky k délce listu je

Škrdlovice

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 593

Poloha: Obec leží 8 km severně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: K založení obce došlo žďárským klášterem před rokem 1293, kdy je obec jmenována mezi zboží, které přísluší k soudnímu řízení do Vojnova Městce. (*Žďársko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 45 z 19. 2. 1998

Zlato-modře černou ostrví (2,1) o třech sucích dělený štít.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 45 z 19. 2. 1998

List tvoří dva vodorovné pruhy, žlutý a modrý. Uprostřed od žerd'ového do vlajícího okraje je položena černá ostrev se třemi suky (2+1) směřujícími k vlajícímu okraji. Poměr pruhů a šířky ostrve je 3:2:3. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Šlapanov

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 776

Poloha: Obec leží 6 km severovýchodně od Štoků.

Historie: Poprvé je v písemných pramenech Šlapanov připomínán v listině Smila u Lichtenberka z roku 1257 jako jedno ze čtyř hornických středisek pánů z Lichtenberka. (*Havlíčkovobrodsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 60 z 26. 5. 2000

Dělený štít, horní polovina zlato-červeně polcena, v pravém poli kosmo položený mlátek křížem přeložený želízkiem, obojí černé, v levém poli šikmo položený meč hrotem dolů křížem přeložený klíčem zuby dolů a ven, obojí stříbrné, v dolní modré polovině stříbrný kapr.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 60 z 26. 5. 2000

List tvoří čtyři vodorovné pruhy, žluto-červeně polcený, modrý, bílý a modrý, v poměru 3:1:1:1. Ve žlutém poli černý ondřejský kříž s rameny vycházejícími z první a třetí šestiny horního okraje listu; v červeném poli bílý ondřejský kříž s rameny vycházejícími ze čtvrté a šesté šestiny horního okraje listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Štěpánov nad Svratkou

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 715

Poloha: Obec leží cca 8 km jihovýchodně od Bystřice nad Pernštejnem.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1285. (www.stepanovnadsvratkou.cz)

Znak:

Na štítě stojí horník v pracovním oblečení s mládkem v pozdvižené levici.

Vlajka: nezjištěno

Štoky

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 1 614

Poloha: Štoky leží 12 km jižně od Havlíčkova Brodu.

Historie: Písemný záznam z roku 1347 uvádí Štoky jako ves a kolem roku 1372 se připomíná kostel. Od roku 1436 měli ves v držení 160 let Trčkové z Lípy, pod jejichž panstvím získávají Štoky právo konání různých trhů, povýšení na městečko, clo, mýto, obúmrt' a právo soudu. (www.stoky.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 97 z 22.11. 2001

Popis znaku: Štít dvakrát dělený černě, stříbrně a červeně. Z horního okraje štítu vyrůstá bílé pštrosí pero.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 97 z 22.11. 2001

Bíle lemovaný list se dvěma vodorovnými pruhy, černým a červeným, přes které je šikmo položeno bílé pštrosí pero brkem k dolnímu rohu. Lem je široký jednu pětinu šířky listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Švábov

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 79

Poloha: Obec leží cca 22 km jihozápadně od Jihlavy.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1534. (<http://cs.wikipedia.org>)

Znak:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

Ve stříbrném štítě čelně vztyčená zelená radlice se zlatým patriarším křížem, provázená nahoře dvěma červenými routami.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

List tvoří tři vodorovné pruhy, bílý, zelený a bílý. Ze střední třetiny okrajů zeleného pruhu vyrůstají dva protilehlé trojúhelníky s vrcholy na okrajích listu. Uprostřed zeleného pole žlutý patriarší kříž vysoký tři čtvrtiny šířky listu. V rozích a cípech listu po jedné červené routě dotýkající se horního a dolního okraje bílých pruhů. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Tasov

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 595

Poloha: Obec leží 10 km jihovýchodně od Velkého Meziříčí.

Historie: První písemná zmínka o Tasově pochází z roku 1233 - písemná smlouva uložená v zemských deskách. Vlastníkem Tasova se stává Závíš z Tasova. (www.tasov-tr.cz)

Znak: Na štítě jsou tři orlí křídla v podání podobnému z erbu pánu z Tasova a z Lomnice tj. ve tvaru sedmi černých per vějířovitě rozložených ve zlaté pružině zakončené trojístky. Pera jsou rozložena dvě nad jedním ke středu štítu. Mezi křídly jsou tři malé růžičky čtyřlísté, jedna v hlavě štítu, dvě v jeho bocích

Vlajka: nezjištěno

Tis

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 350

Poloha: Tis leží 16 km západně od Chotěboře a 5 km na jih od Habrů.

Historie: První písemná zmínka o obci pochází z roku 1426, kdy byl majitelem obce Jan z Tisu. (*Chotěbořsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 31 z 25.11. 2003

Ve stříbrném štítě zelený tis s černým rozdvojeným kmenem a červenými míšky.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 31 z 25.11. 2003

List tvoří dva svislé pruhy, bílý a zelený. V bílém pruhu zelený tis s černým rozdvojeným kmenem a červenými míšky. Poměr šířky k délce je 2:3.

Trnava

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 602

Poloha: Obec leží 5 km severním směrem od Třebíče.

Historie: První písemná zmínka o obci pochází z roku 1101 v tzv. Zakládací listině třebského kláštera benediktinů. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 34 z 27. 2. 2004

Ve stříbrném štítě na zeleném návrší s kosmo vztyčeným stříbrným mečem se zlatým jílcem šikmo přeloženým zlatým gotickým klíčem koniklec přirozené barvy.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 34 z 27. 2. 2004

List tvoří dva vodorovné pruhy zelený a bílý. V žerďové části zeleného pruhu kosmo bílý meč se žlutým jílcem hrotem k hornímu rohu šikmo přeložený žlutým gotickým klíčem zuby nahoru a k dolnímu cípu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Třebelovice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 461

Poloha: Obec Třebelovice se nachází 7 km východně od Jemnice a středem obce prochází silnice Jemnice - Moravské Budějovice.

Historie: První písemná zpráva o Třebelovicích pochází již z roku 1365. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

V černo-modře polceném štítě stříbrná kvádromaná hradba se dvěma prázdnými klíčovými střílnami a třemi stínkami, nad nimi tři vztyčené zlaté trojlístky na stoncích.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

List tvoří čtyři svislé pruhy, bílý, zubatý černý, zubatý modrý a bílý. Zubaté pruhy mají po dvou zubech sahajících do třetiny bílých pruhů a po třech stejných mezerách. Na černém a modrém pruhu tři žluté trojlístky na stoncích (2,1). Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Třeбенice

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 442

Poloha: Obec Třeбенice se nachází jihovýchodně od Třebíče na trase Třebíč - JE Dukovany cca 11 km od Třebíče.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1564. (www.hrotovicko.cz/trebenice)

Znak:

Rozhodnutí č. 70 z 11. 5. 2006

V modrém štítě stříbrná kvádromaná hradba s cimbuřím, v ní vztyčená modrá radlice. Nad hradbou stříbrný patriarší kříž provázený v rozích dvěma zlatými liliemi.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 70 z 11. 5. 2006

List tvoří tři vodorovné pruhy, modrý, bílý a modrý, v poměru 2:1:1. V žerďové a vlající části horního modrého pruhu žlutá lilie. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Tři Studně

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 97

Poloha: Obec leží 12 km severovýchodně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1645 . Samotný název Tři Studně byl použit až v roce 1665. Tři Studně byly v obdobích 1850 - 1884 a 1964 - 1991 osadou obce Fryšava, nyní jsou samostatnou obcí. (www.nasemorava.cz, *Žďársko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 41 z 26.11. 1999

V zeleném štítě 3 (2,1) stříbrné kvádřované studně.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 41 z 26.11. 1999

Zelený list se třemi bílými kvádřovanými studněmi o výšce jedné poloviny šířky listu vedle sebe. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Uhelná Příbram

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 525

Poloha: Obec leží cca 12 km severozápadně od Chotěboře.

Historie: První písemná zmínka o obci je z roku 1352. (www.encyklopedie.seznam.cz)

Znak:

Na červeném štítě je stříbrný dvouocasý lev vztyčený na zadních nohách a obrácený doprava, se zlatou korunou na hlavě a se stříbrnou sekerou se zlatým topůrkem v předních tlapách tesající při pravém okraji štítu stojící štíhlý stromek přirozených barev.

Vlajka: nezjištěno

Újezd

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 222

Poloha: Obec leží 9 km jihozápadně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: V roce 1447 se poprvé Újezd připomíná při prodeji meziříčského statku. V letech 1980 – 1990 MNV Nové Veselí, poté je Újezd opět samostatná obec. (*Žďársko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 30 z 7.10. 2003

V červeno-stříbrně polceném štítě vpravo stříbrný latinský kříž šikmo přeložený zlatou listnatou větévkou. Vlevo zelený listnatý strom.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 30 z 7.10. 2003

List tvoří dva vodorovné pruhy, bílý a červený. V žerďové části bílého pruhu zelený listnatý strom. V žerďové části červeného pruhu bílý latinský kříž šikmo přeložený žlutou listnatou větévkou. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Úsobí

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 711

Poloha: Obec Úsobí se nachází 14 km jižně od okresního města Havlíčkův Brod.

Historie: Počátky obce sahají do přelomu 13. a 14. století s prvním připomenutím kolem roku 1307. Roku 1789 bylo Úsobí povýšeno privilegiem císaře Josefa II. na městečko (městys) a byl mu udělen městský znak. (*www.usobi.cz*)

Znak: Na modrém štítě stojí na zeleném pahorku stříbrný kostel, kolem něho vede hnědá cesta. Kostel má tři oknaa po levé straně čtyřhrannou věž s červenou cibulovitou bání, ukončenou stříbrnou lucernou a červenou stříškou, na které je zlatý kříž. Istřecha kostela je červená. V levo od věže je ještě nízký přístavek s jedním oknem a červenou střechou. Vpravo za kostelem i při levém okraji štítu stojí stromy v přirozených barvách.

Vlajka: nezjištěno

Valdík

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 98

Poloha: Valdík je malá obec, rozkládající se 8 km východoseverovýchodně od Třebíče.

Historie: První zmínky o obci se objevily již v roce 1104 v zakládacích listinách Kláštera v Třebíči. (*encyklopedie.seznam.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 87 z 27. 6. 2001

V červeném štítě kosmá zlatá berla závitem doleva se stříbrným sudariem, provázená nahoře kosmou kosou bez kosiště, dole kosmou vztyčenou radlicí, obojí stříbrné.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 87 z 27. 6. 2001

List tvoří tři svislé pruhy, bílý, červený a bílý, v poměru 1:2:1. V červeném pruhu kosmo žlutá berla závitem k žerdi s bílým sudariem provázená nahoře kosmo kosou bez kosiště hrotem a ostřím dolů, dole kosmo radlicí hrotem nahoru a ostřím k žerdi. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Valeč

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 606

Poloha: Valeč se nachází 15 km jihovýchodně od okresního města Třebíč.

Historie: První písemná zmínka o Valči pochází z roku 1294, ale nejstarší historické nálezy - broušené kamenné nástroje a tzv. horákovská keramika jsou staré asi 6000 let. (www.volny.cz/ou_valec)

Znak:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

V modrém štítě nad ostřím doleva položeným stříbrným krojidlem vpravo vztyčená stříbrná radlice s červeným latinským křížem, vlevo půl stříbrné zavínuté střešy, provázené nahoře zlatou růží s červeným semeníkem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 104 z 9. 4. 2002

Modrý list s bílým žerďovým pilovitým pruhem, širokým jednu čtvrtinu délky listu se třemi zuby sahajícími do poloviny délky listu. V žerďové části červený položený latinský kříž, ve vlající části žlutá růže s červeným semeníkem a zelenými kališními lístky. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Vatín

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 329

Poloha: Vatín se nachází 4km severně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: Nejstarší písemnou zmínku o Vatíně máme z roku 1353, kdy 6. prosince tehdejší majitelé velkomeziříčského statku, synové Jana z Meziříčí, dali žďárskému klášteru dědičně své vsi Vatín (Baleyn), Babín a Sazomín. (www.vatin.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 98 z 31. 1. 2002

V modrém štítě stříbrný kapr provázený nahoře třemi zlatými hvězdami vedle sebe a dole ve spodní části zkříženými zlatými vavřínovými ratolestmi.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 98 z 31. 1. 2002

List tvoří pět vodorovných pruhů, střídavě modrých a žlutých v poměru 3:1:4:1:3. V prostředním modrém pruhu bílý kapr. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Včelnička

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 189

Poloha: Obec leží 2 km západně od Kamenice nad Lipou.

Historie: První písemná zmínka o vsi Včelnička se nachází v rožmberském urbáři {Archiv Tábor}. Její existence je uvedena v roce 1379, kdy patřila Rožmberkům a byla součástí jejich panství spravovaném z hradu Choustníka. (www.encyklopedie.seznam.cz/vcelnicka)

Znak: rozhodnutí č. 73 z 23. 11. 1995

Stříbrno-červeně polcený štít. Vpravo červená růže se zlatým semeníkem a zelenými lístky, vlevo stříbrný čáp se zlatou zbrojí.

Vlajka: nezjištěno

Velká Chyška

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 295

Poloha: Obec leží 7 km severně od Pacova.

Historie: Osada Velká Chyška je jedním z nejstarších lidských sídel na okrese. Kníže Vladislav II. ji někdy v letech 1140 -1148 nebo brzy po roce 1158 daroval za duši svého příbuzného Michaela klášteru strahovskému /V.Novotný, České dějiny I. str.895/. První písemná zmínka o obci je z roku 1243. (www.velkachyska.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 65 z 17. 2. 2006

V zeleném štítě pod zvýšeným břevnem gotický dvojklič, vše zlaté.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 65 z 17. 2. 2006

List tvoří dva vodorovné pruhy, žlutý a zelený, v poměru 1:2. V žerďové a střední části zeleného pruhu žlutý gotický dvojklič. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Velká Losenice

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 1 065

Poloha: Obec se nachází 10 km západně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: Dá se soudit, že se značnou pravděpodobností byla obec založena ve dvanáctém století. První písemná zpráva pochází z roku 1352. (www.losenice.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 17 z 18. 3. 2003

Ve stříbrno-modře polceném štítě červeno-stříbrně polcená svatojakubská mušle.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 17 z 18. 3. 2003

List tvoří bílý žerďový pruh široký jednu třetinu délky listu a modré pole. Na dělicí lince červeno-bíle polcená svatojakubská mušle. Poměr šířky k délce listu je 2:3

Velký Rybník

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 165

Poloha: Obec leží 7 km jižně od Humpolce.

Historie: První zmínka o obci je uvedena v knize Deset urbářů českých. Zpráva se vztahuje k roku 1379. Je v ní uvedeno, že Rybník Major patřící pod Červenou Řečici má velikost 9 lánů. (www.velkyrybnik.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 52 z 25. 3. 2005

V modrém štítě dvě vztyčené odvrácené prohnuté stříbrné ryby provázené pěti (1,2,1,1) zlatými hvězdami.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 52 z 25. 3. 2005

Modrý list, uprostřed dvě odvrácené prohnuté bílé ryby hlavami k hornímu rohu a cípu, provázené pěti (1,2,1,1) žlutými šesticípými hvězdami. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Vepřová

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 413

Poloha: Vepřová leží 14 km severozápadně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: Ves dostala jméno po místu, kde se chovalo mnoho vepřů. V roce 1502, kdy věnoval Hynek Boček z Kunštátu odúmrtí Polné u Přibyslavi, patřila k přibyslavskému panství i Vepřová. (*Žďársko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 22 z 13. 5. 2003

Ve zlatém štítě ze zeleného trojvrší se zkříženými stříbrnými vinařskými noži se zlatými rukojeťmi vyrůstá černý kanec se stříbrnými zuby, červenou zbrojí a jazykem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 22 z 13. 5. 2003

List tvoří pět vodorovných pruhů, zelený, žlutý, zelený, bílý a zelený, v poměru 1:4:1:1:1. Do žlutého pruhu vyrůstá černý kanec s bílými zuby a červenou zbrojí a jazykem. Poměr šířky k délce listu je 2:3

Veselý Žďár

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 498

Poloha: Obec se nachází 6 km severozápadně od Havlíčkova Brodu.

Historie: První písemná zmínka o obci pochází z roku 1379, kdy je připomínána obec Zdar. (*Žďársko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 34 z 27. 2. 2004

Ve stříbrném štítě dvě zelené lípy s černými kmeny vyrůstající ze sníženého červeného plamenného hrotu.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 34 z 27. 2. 2004

List tvoří dva svislé pruhy, bílý a plamenný červený v poměru 2:1. V bílém pruhu zelená lípa s černým kmenem, červený pruh má osm plamenů sahajících do poloviny délky listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Věchnov

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 331

Poloha: Obec leží 5 km jižně od Bystřice nad Pernštejnem.

Historie: Název obce se v pramenech poprvé objevuje v roce 1325, a to v podobě Wiechnow. (www.obecvechnov.webzdarma.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 25 z 9.10. 2007

Ve stříbrném štítě pod modrou hlavou se stříbrnou lilií černá zubří hlava se zlatou houžví a červeným jazykem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 25 z 9.10. 2007

List tvoří dva vodorovné pruhy, modrý a bílý, v poměru 1 : 3. V modrém pruhu bílá lilie, v bílém černá zubří hlava se žlutou houžví a červeným jazykem. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Větrný Jeníkov

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 566

Poloha: Obec leží 12 km severozápadně od Jihlavy.

Historie: První písemná zmínka o Jeníkově pochází z r. 1226 - v listině, kterou papež Honorius III. potvrzuje Želivskému klášteru Jeníkov a další obce jako klášterské zboží.

([www.http://mesta.obce.cz/vetrny-jenikov/historie.asp](http://mesta.obce.cz/vetrny-jenikov/historie.asp))

Znak: Na čečrveném štítě je na zelené půdě stříbrná, z kvádrů budovaná hradební zeď v podobě čtyřhranné ohrady rohem kupředu. Pokaždé straně má hradba čtyři stínky a tři střílny. V předním koutě je v hradbě věžovitá brána. V přízemí je otevřený vjezd, uvnitř zlatě malovaný, s černou padací mříží. Věž sama je okrouhlá a má v obou horních patrech půlkruhem zaklenuté okna. Vrcholí černou zvonkovitou střechou se zlatou makovicí.

Vlajka: nezjištěno

Věžná

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 191

Poloha: Obec leží 10 km jižně od Bystřice nad Pernštejnem.

Historie: První písemná zmínka o obci je z r. 1376. Svůj název dostala zřejmě podle strážní tvrže s kamennou věží, která měla stávat na Hradském kopci.

(www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 26 z 7. 5. 1997

Červený štít se zelenou patou o třech hrotech. Na středním hrotu stojí stříbrná věž s cimbuřím a s dvěma prázdnými okny, provázená vpravo zlatým jablkem, vlevo zlatým kopřivovým listem. Pod věží stříbrné palečné kolo.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 26 z 7. 5. 1997

List tvoří tři vodorovné pruhy, červený, bílý a červený se zeleným žerďovým klínem sahajícím do středu listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Věžnice

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 393

Poloha: Nachází se 4 km severozápadně od Polné a 7 km východně od Štoků.

Historie: v písemných pramenech se s názvem Wezenicz poprvé setkáváme v listině roku 1356, kdy Čeněk z Lipé potvrzuje, že tuto ves, společně s jinými, získává Ješek z Pirkštejna. (*Havlíčkobrodsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 50 z 20. 1. 2005

V modrém štítě na volném zlatém kvádrovaném mostě s jedním obloukem a dvěma půloblouky tři stříbrné věže, krajní s jedním černým oknem, s červenými stanovými střechami zakončenými černo-zlatě dělenými praporky. Přes střední věž položen korunovaný zlato-červeně kosmo dělený štítek se dvěma odvrácenými stříbrnými vinařskými noži se zlatými rukojeťmi. Pod mostním obloukem stříbrné palečné kolo.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 50 z 20. 1. 2005

List tvoří sedm svislých pruhů, střídavě modrých a bílých, v poměru 4:1:1:1:1:1:4, přeložených vodorovným, červeno–žlutě kosmo děleným pruhem širokým dvě pětiny šířky listu. V něm dva odvrácené bílé vinařské nože se žlutými rukojeťmi. Nahoře přes tři prostřední pruhy žlutá koruna. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Vícenice u Náměště nad Oslavou

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 366

Poloha: Vícenice, ležící na výšině 3 km jihozápadně od Náměště nad Oslavou, 18 km západně leží město Třebíč, 19 km severozápadně město Velké Meziříčí.

Historie: První písemná zmínka o obci je z roku 1376. (*encyklopedie.seznam.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 70 z 11. 5. 2006

Červeno-modře stříbrnou zúženou kroví dělený štít, vpravo nahoře stříbrný štítek s červeným srdcem přeloženým zkříženými zlatými klíči, vlevo stříbrný lev se zlatou zbrojí, dole stříbrný anděl se zlatou svatozáří, vztyčenou pravíci, držící v levici stříbrnou lžičku se zlatou hostií, provázený dvěma zlatými hvězdami.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 70 z 11. 5. 2006

List tvoří dva vodorovné pruhy, červený a modrý. V žerďové části červeného pruhu bílý štítek s červeným srdcem přeloženým zkříženými žlutými kříži. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Víděň

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 385

Poloha: Obec leží 5 km severoseverovýchodně od Velkého Meziříčí.

Historie: Vídeň byla částí mostišťského panství a v roce 1370 figuruje mezi vesnicemi, které postoupil Bohuň z Mostiště markraběti Janovi. V letech 1980 – 1992 byla Vídeň část obce Velké Meziříčí. (*Velkomeziříčsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 87 z 27. 6. 2001

v červeném štítě zvýšený stříbrný heraldický kříž s červenou hvězdou uprostřed, provázený dole dvěma zlatými liliemi.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 87 z 27. 6. 2001

Červený list s bílým křížem, jehož ramena vycházejí z druhé pětiny žerďového a třetí sedminy horního okraje listu. Ve středu kříže červená šesticípá hvězda. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Vilémov

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 996

Poloha: Vilémov leží 17 km severozápadně od Chotěboře.

Historie: Vilémov je poprvé připomínán v souvislosti s klášteřem roku 1119. (*Chotěbořsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 20 z 29. 5.2007

V červeném štítě kosmo vztyčený stříbrný gotický klíč šikmo podložený vztyčeným stříbrným mečem se zlatým jílcem.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 20 z 29. 5.2007

Červeno-bíle šikmo dělený list, v červeném poli kosmo bílý gotický klíč zuby nahoru a k žerďovému okraji, podložený šikmo bílým mečem se žlutým jílcem hrotem k hornímu okraji. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Vír

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 730

Poloha: Obec se rtozkládá 8 km severovýchodně od Bystřice nad Pernštejnem.

Historie: První písemné zmínky o naší obci poukazují na dobu kolem roku 1047, později je zmiňována až v roce 1364, kdy připadla do vlastnictví rodu Pernštejnů. (www.virvudolisvratky.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 52 z 4. 6. 1998

V modro-červeně děleném štítě nahoře kapr, dole doleva položená radlice, obojí stříbrné.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 52 z 4. 6. 1998

List tvoří tři vodorovné pruhy: červený, bílý a modrý v poměru 3:1:3. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Víska

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 170

Poloha: Obec leží 5 km severozápadně od Chotěboře.

Historie: První písemná zmínka o obci je v zemských deskách, v zápisu z roku 1515, tehdy byla v majetku Mikuláše Trčky z Lípy. (*Chotěbořsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 15 z 19. 1. 2007

Ve stříbrném štítě s modrou pilovitou hlavou se dvěma celými klíny a modrou vlnitou patou kráčející černý havran držící v zobáku svěšený zelený lipový list s květenstvím.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 15 z 19. 1. 2007

List tvoří tři vodorovné pruhy, modrý, bílý pilovitý a modrý, v poměru 1 : 3 : 1. Bílý pruh má sedm zubů dotýkajících se hroty horního okraje listu. Uprostřed kráčející černý havran držící v zobáku svěšený zelený lipový list s květenstvím. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Vladislav

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 1 194

Poloha: Městečko leží 8 kilometrů od okresního města Třebíč.

Historie: První zmínka o obci se nachází v zakládací listině trebičského kláštera a pochází z roku 1104. (*encyklopedie.seznam.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č.31 z 25.11. 2003

V modrém štítě zlatá postavená vrš provázená dvěma postavenými odvrácenými stříbrnými limpami.

Vlajka:

Rozhodnutí č.31 z 25.11. 2003

List tvoří tři svislé pruhy, bílý, modrý a bílý, v poměru 1:4:1. Uprostřed modrého pruhu žlutá postavená vrš. Poměr šířky k délce listu je 2:3

Vlachovice

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 107

Poloha: Obec leží 6 km severně od Nového Města na Moravě.

Historie: Doposud první známá písemná zmínka o existenci obce pochází z roku 1496 a to na prodejní smlouvě mezi Jindřichem z Lipého a Vilémem z Pernštejna. Od roku 1960 byly Vlachovice přičleněny k Rokytnu a od roku 1980 k Novému Městu na Moravě. V roce 1992 se obec opět osamostatnila. (*www.vlachovice-nm.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 30 z 7.10. 2003

V modrém štítě na zeleném trávníku stříbrná lípa se zlatým kmenem, provázená nahoře do oblouku pěti zlatými pětihracími hvězdami, dole osmi vyrůstajícími zlatými obilnými klasy po obou stranách.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 30 z 7.10. 2003

List tvoří dva vodorovné pruhy modrý a zelený v poměru 17:3. Do modrého pruhu vyrůstá bílá lípa se žlutým kmenem, pod kterou po obou stranách vyrůstá po osmi žlutých obilných klasech. Nad lípou do oblouku pět žlutých hvězd. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Vlkov

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 254

Poloha: Obec leží 5 km severozápadně od Velké Bíteše.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1364. (www.vlkov.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 60 z 21. 9. 2005

V modro-stříbrně děleném štítě nahoře vztyčený stříbrný rošt, dole nad modrou vlnitou patou šikmo vztyčený zelený lipový list s plodenstvím.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 60 z 21. 9. 2005

List tvoří tři vodorovné pruhy, modrý, bílý a zvlněný modrý, v poměru 7:5:2. V horním modrém pruhu vztyčený bílý rošt, pod ním v bílém pruhu šikmo vztyčený zelený lipový list s plodenstvím. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Vojnův Městec

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 721

Poloha: Vojnův Městec se nachází 14 km severně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: K založení došlo žďárským klášterem před rokem 1293. V uvedeném roce dostal Městec od Václava II. Městské právo a byl ve svém pojmenování nazván městečkem. (*Žďársko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 92 z 8.10. 2001

V červeném štítě černé zkřížené ostrve přeložené doleva položeným stříbrným vinařským nožem se zlatou rukojetí.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 92 z 8.10. 2001

Červený list se dvěma zkříženými černými ostrvemi, přes ně vodorovně bílý vinařský nůž se žlutou rukojetí, hrotem k vlajčímu okraji a ostřím nahoru. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Výčapy

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 854

Poloha: Obec leží 9 km jižně od Třebíče.

Historie: Území Výčap bylo osídleno již od 6. století, dokazují to archeologické nálezy u místní školy. Původně se nazývaly Výčepy, čepovaly se zde prý vína a medovina. První písemná zpráva pochází z roku 1104. (*encyklopedie.seznam.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 74 z 28.11. 2000

V zeleném štítě dva k sobě obrácení čápi přirozených barev, vyrůstající z modré vlnité paty štítu.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 74 z 28.11. 2000

List tvoří dva vodorovné pruhy, zelený a vlnkovitý modrý, v poměru 3:1. Z modrého pruhu vyrůstají dva přivrácení bílí čápi s černými křídly a červenou zbrojí. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Vyskytná

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 682

Poloha: Obec leží 12 km východně od Pelhřimova.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1352. Vyskytná v nejstarších dobách své existence nebyla vsí, ale městem. (*www.vyskytna.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 31 z 25.11.2003

V modrém štítě stříbrná lilie bez středního horního listu, převýšená stříbrno-červeně polcenou střelou.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 31 z 25.11.2003

Modrý list; v žerďové a střední části červeno-bíle dělená střela hrotem k žerdi, ve střední a vlající části bílá lilie bez středního horního listu obrácená k žerdi. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Vysoké

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 122

Poloha: Obec se nachází 4 km severovýchodně od Žďáru nad Sázavou

Historie: První písemná zmínka o obci je z r. 1407 ve Zprávách o obcích, které jednou za 50 let vydával opatský žďárský klášter. (*www.nasemorava.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 20 z 29. 5. 2007

Ve stříbrném štítě lípa přirozených barev vyrůstající ze zeleného návrší se třemi stříbrnými pětilistými květy se zelenými středy do oblouku nahoru.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 20 z 29. 5. 2007

Bílý list se zelenou lípou s černým kmenem a s vlajícím zeleným pruhem širokým jednu čtvrtinu délky listu. V něm pod sebou tři bílé pětilisté květy se zelenými středy. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Vysoké Studnice

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 351

Poloha: Obec se nachází 10 km východně od Jihlavy.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1342. (www.mesta.obce.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 97 z 22.11. 2001

V červeno-modře děleném štítě nahoře vyrůstající zlatý kůň, dole tři zkřížené stříbrné palcáty

Vlajka:

Rozhodnutí č. 97 z 22.11. 2001

List tvoří šest vodorovných pruhů, červený a střídavě bílé a modré, v poměru 5:1:1:1:1:1. Do žerďové poloviny červeného pruhu vyrůstá žlutý kůň s bílými zuby. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Záborná

Okres: Jihlava

Počet obyvatel: 206

Poloha: Obec leží 3km východně od Polné.

Historie: Nejstarší spolehlivá písemná zmínka o vsi Záborná je z 23. března roku 1282 v listině bratrů Vikarta a Závíše, pánů z Polné (jde o darování obce do vlastnictví řádu německých rytířů, majitelů polenského kostela Matky Boží). V roce 1980 se Záborná stala integrovanou součástí Polné. V roce 1990 se však opět osamostatnila. (www.zaborna.wz.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 15 z 19. 1. 2007

V zeleném štítě nad zlatým návrším se svěšenou červenou borovou šiškou krácející zlatá lvice s červenou zbrojí, pod ní položené stříbrné krojidlo ostřím vzhůru.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 15 z 19. 1. 2007

List tvoří pět vodorovných pruhů, zelený, bílý, zelený, žlutý a červený, v poměru 4 : 1 : 1 : 1 : 1. V žerďové polovině horního zeleného pruhu žlutá krácející lvice s červenou zbrojí. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Zadní Zhořec

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 141

Poloha: Obec se nachází 13km severozápadně od Velkého Meziříčí a 17km jižně od Žďáru nad Sázavou.

Historie: První zmínka o osadě je z roku 1466. Původní jméno Zhorec (1466) dostalo později přívlástek ZADNÍ - vzadu, za něčím. 1591 je uváděn již jako Zhorec Zadní. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 22 z 13. 5. 2003

V modrém štítě nad zeleným návrším doleva obrácený zlatý pluh s koly a stříbrnou radlicí.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 22 z 13. 5. 2003

V modrém štítě nad zeleným návrším doleva obrácený zlatý pluh s koly a stříbrnou radlicí.

Zubří

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 411

Poloha: Obec Zubří leží cca 4 km severovýchodně od Nového Města na Moravě.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1348. Zubří je od roku 1992 samostatnou obcí bez dalších místních částí. (www.obeczubri.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 50 z 19. 5. 1998

Ve stříbrném štítě na zeleném trávníku mezi dvěma listnatými stromy přirozených barev černá zubří hlava se zlatou houžví pod třemi (1,2) červenými hvězdami.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 50 z 19. 5. 1998

List tvoří tři svislé pruhy: zelený, bílý a zelený v poměru 1:2:1. V bílém pruhu černá zubří hlava s červeným jazykem a se žlutou houžví. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Zvole

Okres: Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel: 635

Poloha: Obec se rozprostírá 8 km jihozápadním směrem od Bystřice nad Perštejnem.

Historie: První písemná zmínka o obci pochází z roku 1307. (www.nasemorava.cz)

Znak:

Rozhodnutí č. 100 z 14. 3. 2002

V modrém štítě stříbrné mlýnské kolo převýšené zlatou korunou.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 100 z 14. 3. 2002

Modrý list s bílým mlýnským kolem pod žlutou korunou. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Želetava

Okres: Třebíč

Počet obyvatel: 1 568

Poloha: Obec leží 15 km severozápadně od Moravských Budějovic.

Historie: První zmínka o vsi pochází z roku 1303. (*www.obeczeletava.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 17 z 18. 3. 2003

V modrém štítě nad sníženým zlatým břevnem zlatá šestilistá růže s červeným semeníkem a zelenými kališními lístky.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 17 z 18. 3. 2003

List tvoří tři svislé pruhy, modrý, žlutý a modrý, v poměru 1:1:4. Uprostřed vlajčího modrého pruhu žlutá šestilistá růže s červeným semeníkem a zelenými kališními lístky. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Želiv

Okres: Pelhřimov

Počet obyvatel: 1 097

Poloha: Obec Želiv naleznete 10 km od města Humpolce směrem na Tábor.

Historie: První písemná zpráva pochází z roku 1144. (*www.obeczliv.cz*)

Znak:

Rozhodnutí č. 52 z 4. 6. 1998

V zeleno-modře děleném štítě šikmo položené stříbrné vidle-podávky kosmo přeložené zlatým vztyčeným klíčem zuby dolů.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 52 z 4. 6. 1998

List tvoří čtyři vodorovné pruhy: zelený, žlutý, bílý a modrý v poměru 2:1:1:2. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Žižkovo pole

Okres: Havlíčkův Brod

Počet obyvatel: 330

Poloha: Obec se nachází 3,5 km severně od Přibyslavi.

Historie: První písemná zmínka o osadě je z roku 1303. (*Havlíčkobrodsko*)

Znak:

Rozhodnutí č. 9 z 18.11. 1998

V červeném štítě kosmé stříbrné palisádové břevno. V něm černý palcát.

Vlajka:

Rozhodnutí č. 9 z 18.11. 1998

Červený list s bílým kosmo položeným čtvercovým polem o úhlopříčce rovné šířce listu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Závěr

Znak lze chápat jako nepsanou knihu, která nám podává svědectví o existenci, rozmachu nebo i pádu nejen obyvatel, ale i průmyslu a hospodářství. Někdy i napříč nepříznivým událostem přežívala v myšlenkách obyvatel potřeba zdůraznit začlenění obce do běhu dějin. Znak je možné chápat jako jeden z historických dokladů dané obce. Neznačí to jen možnost mít v dnešní době svůj znak, ale lze tím poukázat i na důležitost a významnost vývoje a růstu obcí. Na znacích kraje Vysočina nacházíme nepřeborné množství informací, které se skrývají na malé ploše znaku. Více než šest desítek obcí kraje Vysočina užívá svého starého znaku, který jim byl udělen jako určité privilegium od panovníka. Větší část obcí získala svůj znak v nedávné době, kdy udělení znaku nenese již žádné známky privilegia, nýbrž se jedná o snahu začlenit obci do určitého systému.

To, co již bylo výše napsáno, nejlépe vystihuje Milan Buben ve své knize Heraldika, když říká: „... městská heraldika v sobě skrývá nepřeborné množství krásy, která k člověku dnešních dnů hovoří stejně srozumitelně, jako kdysi hovořila k našim předkům. Dnes je již více než jisté, že se nikdy nestane mrtvou záležitostí a že tak, jako my dnes, budou i naši potomci střežit a hájit symboly svých domovů v návaznosti na bohatou historii předcházejících staletí.“⁴

⁴ Milan Buben, Heraldika, Albatros, Praha 1986, str. 199

Resume

This work deals with municipal symbols, especially municipal emblems. The most of the text is dedicated to them. The flags serves here more only to complete the municipal symbols. When writing this work we went to finding that almost half of all villages (309) in Vysočina Region uses its emblems to 31 st December 2007. The villages have used the emblems since older time, which means about 60 of them but the most of the villages obtained their emblems after 1990, when the Law No. 367/1990 Sb. about villages came into force. That allows the villages to have their own emblems.

In the 1 st part of this work the bases of both auxiliary historical sciences that deal right with these symbols – heraldics and vexilology are briefly resumed.

In the 2nd part it comes to the own exploring of formal aspects of the emblems, which covers the chronological development of the emblems starting with the oldest ones. They appear already at the beginning of 15th century. The youngest ones arise in early 90-ies of the 20th century till nowadays. This is illustratively shown on 3 graphs. The following thing which is explored here is the type of the shield. As it was written in the text, it is not important on what type of the shield the sign is laid but still the most of the shields are the gothic ones. In the case of Vysočina Region there are only 8 exceptions where this graphic type was not used. The next aspect concerns the figures both heroldic and general. We came to the conclusion by this analysis that only in 3 cases only heroldic figure was used. In 128 cases only general figures are laid on the shield and on remaining 178 shields both possible types of figures were used. Both possible types of figures are then divided also according to the amount in which they appear. General figures are divided into 8 groups according to the type of the signs. The heroldic figures are also divided further which is illustratively shown in the chart. The last in this part are the little shields laid on the big ones. In means 17 municipal emblems with altogether 23 other little shields laid on them.

The 3rd part is called „Contents of the emblems“. Here we get to know what the own shields express. In the chapter about noble signs on the shields of the villages it is summarized that altogether 29 noble lines have their own emblems or its part is laid on some of the town or municipal emblems. There are also 3 church institutions represented here. Penultimate part deals with so-called „speaking signs“ that we can find in 27 of the emblems. The last thing meant in this chapter is the effort of the village

to express the traditional content of livelihood of the people or the type country around the village on the emblem.

The last and possibly the longest part of this work is the alphabetical catalogue of all towns and villages that used their symbol to 31 st December 2007.

Seznam použité literatury:

Ing. Josef Augustin, Velká encyklopedie měst a obcí ČR, ARBOR Sokolov, Sokolov 2001.

Kolektiv autorů, Cestujeme po Moravě a Čechách – Vše co můžete navštívitv kraji Vysočina, Aspida s.r.o., Brno 2003.

Milan Buben, Heraldika, Albatros, Praha 1986.

Petr Exner, Vexilologický slovník – prapory obcí ČR, 1991 – 2006.

Petr Exner – Pavel Fojtík – Zbyšek Svoboda, Vlajky, prapory a jejich používání, Libea s. r.o. 2004.

Jiří Frajdl – Josef Zálabský, Vexilologie, Pedagogická fakulta Hradec Králové 1989.

Josef Janáček – Jiří Louda, České erby, Albatros, Praha 1998.

Jiří Čarek, Městské znaky v českých zemích, Academia, Praha 1985.

Hynek Jurman, Velkomeziříčsko, Sursum, Tišnov 2001.

Hynek Jurman, Žďársko, Sursum, Tišnov 1999.

Kolektiv autorů, Chotěbořsko, Sursum, Tišnov 2002.

Kolektiv autorů, Havlíčkobrodsko, Sursum, Tišnov 1999.

Kubát Petr, Historie obce Jitkova, Obecní úřad Jitkov 2005.

Jarmila Krejčíková – Tomáš Krejčík, Základy heraldiky, genealogie a sfragistiky, Praha 1987.(skriptum university Masarykovy v Brně)

Milan Mysliveček, Erbovník, Horizont, Praha 1993.

Milan Mysliveček, Erbovník 2, Horizont, Praha 1997.

Rostislav Nový, Počátky znaků českých měst, Sborník archivních prací 27, str. 367 – 412.

PhDr. Zbyšek Svoboda – Exner Petr, Vexilologický lexikon – vexilologické názvosloví, Hradec Králové 2000.

Václav Vojtíšek, O starých pečetech a erbech měst českých, Praha 1953.

Radovan Zejda, Náměšťsko, Sursum, Tišnov 2004.

Zdeněk M. Zenger, Heraldika, Praha 1971.

Zákon č. 367/1990 Sb., o obcích.

Znáte znaky měst a obcí okresů?, in: Noviny Vysočiny, roč. 2, č. 170, 1996, s. 8.

Znáte znaky měst a obcí okresů?, in: Noviny Vysočiny, roč. 2, č. 188, 1996, s. 8.

Znáte znaky měst a obcí okresů?, in: Noviny Vysočiny, roč. 2, č. 194, 1996, s. 8.

Znáte znaky měst a obcí okresů?, in: Noviny Vysočiny, roč. 2, č. 200, 1996, s. 8.

Znáte znaky měst a obcí okresů?, in: Noviny Vysočiny, roč. 2, č. 218, 1996, s. 8.

Znáte znaky měst a obcí okresů?, in: Noviny Vysočiny, roč. 2, č. 237, 1996, s. 8.

Znáte znaky měst a obcí okresů?, in: Noviny Vysočiny, roč. 2, č. 266, 1996, s. 8.

www.bobruvka.cz
www.bohdalov.cz
www.bohunov.cz
www.breznik.cz
www.brtnice.cz
www.budkov.cz
www.bystricenp.cz
www.caslavice.cz
www.castrov.cz
www.cechocovice.cz
www.cervenarecice.cz
www.ceskabela.cz
www.cidlina.cz
www.cihost.cz
www.cimer.cz
www.dobronin.cz
www.dolnikrupa.cz
www.dolnivilemovice.cz
www.druhanov.cz
www.encyklopedie.seznam.cz
www.e-vysocina.cz
www.firmy.cz
www.golcův-jenikov.cz
www.habry.cz
www.hartvikovice.cz
www.heralec.cz
www.heraltice.cz
www.hluboke.cz
www.horepnik.cz
www.hornicerekev.cz

www.horni-tjezd.cz
www.hrotovice.cz
www.hrotovicko.cz
www.chlistov.org
www.chlumetin.cz
www.chotebor.cz
www.jakubov.cz
www.jaromericenr.cz
www.jerisno.cz
www.jihlava.cz
www.kaliste.wz.cz
www.kamenicenl.cz
www.kameniceujihlavy.cz
www.kamenna.cz
www.kejzlice.cz
www.konesin.wcw.cz
www.kozichovice.ic.cz
www.kozlov.cz
www.kralicenosl.cz
www.krasnahora.cz
www.kridla.cz
www.krizanov.cz
www.krucemburk.cz
www.kunemil.euweb.cz
www.ledesns.cz
www.lesonice.cz
www.lidman.cz
www.lipnicens.unas.cz
www.litovany.cz
www.losenice.cz

www.lukanadjihlavou.cz
www.malec.cz
www.matejov.cz
www.matkvartice.com
www.mbudejovice.cz
www.mesta.obce.cz
www.mestocernovice.cz
www.mestohumpolec.cz
www.mestojemnice.cz
www.mestopacov.cz
www.mestopelhrimov.cz
www.mesto-polna.cz
www.mestovm.cz
www.mestysmrakotin.cz
www.mestys-starec.cz
www.muhb.cz
www.namestnosl.cz
www.namestsko.cz
www.nasemorava.cz
www.nizkov.cz
www.nmmn.cz
www.novarise.cz
www.novesyrovice.cz
www.obecbohdalec.cz
www.obec-brezinadoslavou.cz
www.obecdalesice.cz
www.obecdukovany.cz
www.obec-jirice.cz
www.obeckrec.cz
www.obec-lavicky.cz
www.obec-laz.cz
www.obec-litohor.cz
www.obecmarkvartice.cz
www.obecni-urad.net
www.obec-okrouhlice.cz
www.obecpavlov.cz
www.obecsvatoslav.cz
www.obecvechnov.webzdarma.cz
www.obeczeletava.cz
www.obeczeliv.cz
www.obeczubri.cz
www.obyctov.cz
www.ocmanice.cz
www.opatov.cz
www.ostrovno.cz
www.oudolen.cz
www.pavlovzr.cz
www.plandry.cz
www.pocatky.cz
www.podesin.cz

www.pohled-ves.cz
www.predstavujeme.cz
www.pribyslav.cz
www.radosov.trebic.obec.cz
www.ruzena.cz
www.rybne.cz
www.rynarec.cz
www.salacovalhota.cz
www.senozaty.cz
www.snezne.cz
www.stoky.cz
www.stritez.cz
www.svetlans.cz
www.svratka.cz
www.sweb.cz
www.tasov-tr.cz
www.telc-etc.cz
www.trebic.cz
www.trest.cz
www.Usobi.cz
www.Vatin.cz
www.velkabites.cz
www.velkachyska.cz
www.velkyrybnik.cz
www.wikipedia.org
www.virudolnisvratky.cz
www.vlachovice-nm.cz
www.vlkov.cz
www.volny.cz
www.vyskytna.cz
www.zaborna.wz.cz
www.zdarns.cz
www.zdirec.cz
www.zirovnice.cz
www.psp.cz/REKOS

Přílohy

Seznam příloh:

- obrazová příloha znaků měst a obcí
- chronologický rejstřík měst a obcí užívající „starý znak“ (do roku 1990)

Arnolec-okr. Jihlava

Bačice-okr. Třebíč

Bačkov-okr. Havl.Brod

Batelov-okr. Jihlava

Bělá-okr. Havl.Brod

Benetice-okr. Třebíč

Bítovčice-okr. Jihlava

Blatnice-okr. Třebíč

Blažkov-okr. Žďár n/S

Blížkov-okr. Žďár n/S

Bobrová-okr. Žďár n/S

Bobrůvka-okr. Žďár n/S

Bohdalec-okr. Žďár n/S

Bohdalov-okr. Žďár n/S

Bohuňov-okr. Žďár n/S

Borek-okr. Havl.Brod

Bory-okr. Žďár n/S

Bořetín-okr. Pelhřimov

Brtnice-okr. Jihlava

Březí nad Oslavou
Okr. Žďár n/S

Březník-okr. Třebíč

Budíkov-okr. Pelhřimov

Budišov-okr. Třebíč

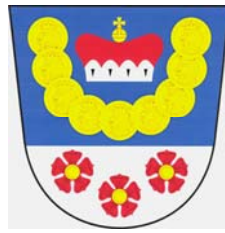
Budkov-okr. Žďár n/S

Bukov-okr. Žďár n/S

Bystřice nad Perštejnem
Okr. Žďár n/S

Cetařaz-okr. Pelhřimov

Cidlina-okr. Třebíč

Čáslavice-okr. Třebíč

Častrov-okr. Pelhřimov

Čechočovice-okr. Třebíč

Čechtín-okr. Třebíč

Čejov-okr. Pelhřimov

Černá-okr. Žďár n/S

Černovice-okr. Pelhřimov

Červená Lhota-okr. Třebíč

Červená Řečice
okr. Pelhřimov

Česká Bělá-okr. Havl.Brod

Číhošť-okr. Havl.Brod

Číkov-okr. Třebíč

Číměř-okr. Třebíč

Dalečín-okr. Žďár n/S

Dalešice-okr. Třebíč

Dědice-okr. Třebíč

Dlouhá Brtnice
okr. Jihlava

Dlouhá Ves-okr.Havl.Brod

Dlouhé-okr. Žďár n/S

Dobronín-okr. Jihlava

Dolní Heřmanice
Okr. Žďár n/S

Dolní Krupá-okr. Havl.Brod

Dolní Rožínka
okr. Žďár n/S

Dolní Vilémovice-okr. Třebíč

Druhanov
Okr. Havl.Brod

Dukovany-okr. Třebíč

Fryšava pod Žákovou horou
okr. Žďár n/S

Golčův Jeníkov
okr. Havl.Brod

Habry-okr. Havl.Brod

Hamry nad Sázavou
Okr. Žďár n/S

Hartvíkovice-okr. Třebíč

Havlíčková Borová
okr. Havl.Brod

Havlíčkův Brod
Okresní město

Herálec-okr. Havl.Brod

Heraltice-okr. Třebíč

Hluboké-okr. Třebíč

Hodice-okr. Jihlava

Horní Cerekev
Okr. Pelhřimov

Horní Rožínka
Okr. Žďár n/S

Horní Újezd-okr. Třebíč

Horní Ves
okr. Pelhřimov

Hořepník-okr. Pelhřimov

Hrotovice-okr. Třebíč

Hrutov-okr. Jihlava

Humpolec
Okr. Pelhřimov

Chotěboř-okr.Havl.Brod

Chlístov-okr. Třebíč

Chlumeck-okr.Žďár n/S

Chlumětín-okr.Žďár n/S

Jakubov u Moravských
Budějovic-okr. Třebíč

Jamné-okr. Jihlava

Jámy-okr. Žďár n/S

Jaroměřice nad Rokytnou
okr. Třebíč

Jasenice-okr. Třebíč

Jemnice-okr. Třebíč

Jeřišno-okr. Havl.Brod

Jihlava-okresní město

Jimramov-okr. Žďár n/S

Jindřichovice-okr. Jihlava

Jinošov-okr. Třebíč

Jiratice-okr. Třebíč

Jiřice-okr. Pelhřimov

Jitkov-okr. Havl.Brod

Kalhov-okr. Jihlava

Kaliště-okr. Pelhřimov

Kamenice u Jihlavy
Okr. Jihlava

Kamenice nad Lipou
okr. Pelhřimov

Kamenná-okr. Jihlava

Kežlice-okr. Pelhřimov

Klučov-okr. Třebíč

Kojatice-okr. Třebíč

Kojetín-okr. Havl.Brod

Komárovice-okr. Třebíč

Koněšín-okr. Třebíč

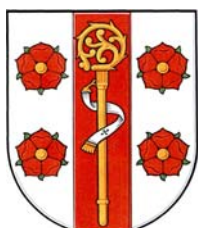
Kostelní Myslová-okr. Jihlava

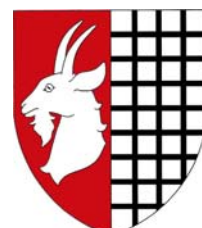
Košetice-okr. Pelhřimov

Kozlov-okr. Jihlava

Kožichovice-okr. Třebíč

Kožlí-okr. Havl.Brod

Krahulov-okr. Třebíč

Kralice nad Oslavou
Okr. Třebíč

Kramolín-okr. Třebíč

Krásná Hora-okr. Havl.Brod

Krásnéves-okr. Žďár n/S

Krokočín-okr. Třebíč

Krucemburk-okr. Havl.Brod

Křeč-okr. Pelhřimov

Křídla-okr. Žďár n/S

Křižánky-okr. Žďár n/S

Křižanov-okr. Žďár n/S

Kundratice-okr. Žďár n/S

Kunemil-okr. Havl.Brod

Lavičky-okr. Žďár n/S

Láz-okr. Třebíč

Ledeč n/S-okr. Havl. Brod

Lesonice-okr. Třebíč

Lesůňky-okr. Třebíč

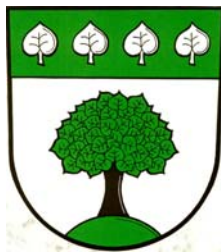
Lhotka-okr. Žďár n/S

Libice nad Doubravou
Okr. Havl. Brod

Lidmaň-okr. Pelhřimov

Lípa-okr. Havl. Brod

Lipnice n/S-okr. Havl. Brod

Lipník-okr. Třebíč

Litoňov-okr. Třebíč

Litovany-okr. Třebíč

Lučice-okr. Havl. Brod

Luka nad Jihlavou-okr. Jihlava

Lukavec-okr. Pelhřimov

Malá Losenice
Okr. Žďár n/S

Maleč-okr. Havl. Brod

Markvartice-okr. Jihlava

Markvartice-okr. Třebíč

Martinice-okr. Žďár n/S

Martínkov-okr. Třebíč

Mastník-okr. Třebíč

Matějov-okr. Žďár n/S

Měřín-okr. Žďár n/S

Michalovice-okr. Havl. Brod

Milasín-okr. Žďár n/S

Mirošov-okr. Žďár n/S

Mladoňovice-okr. Třebíč

Modlíkov-okr. Havl. Brod

Mohelno-okr. Třebíč

Moravec-okr. Žďár n/S

Moravské Pavlovice
Okr. Žďár n/S

Moravské Budějovice
okr. Třebíč

Mrákov-okr. Jihlava

Myslibořice-okr. Třebíč

Nadějov-okr. Jihlava

Náměšť nad Oslavou
Okr. Třebíč

Nárameč-okr. Třebíč

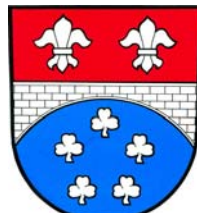
Netín-okr. Žďár n/S

Nížkov-okr. Žďár n/S

Nová Říše-okr. Jihlava

Nová Ves u Chotěboře
Okr. Havl. Brod

Nová Ves u Nového města
na Moravě-okr. Žďár n/S

Nové dvory
Okr. Žďár n/S

Nové Město na Moravě
okr. Žďár n/S

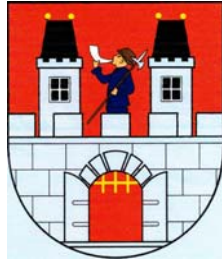
Nové Sady
okr. Žďár n/S

Nové Syrovce-okr. Třebíč

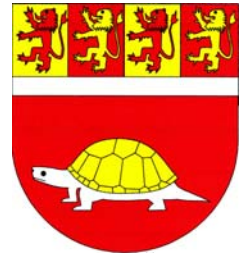
Nové Veselí
Okr. Žďár n/S

Nový Rychnov-okr. Pelhřimov

Nyklovce-okr. Žďár n/S

Obyčtov-okr. Žďár n/S

Ocmance-okr. Třebíč

Odunec-okr. Třebíč

Okrouhlice-okr. Havl.Brod

Okřešice-okr. Třebíč

Okříšky-okr. Třebíč

Opatov-okr. Žďár n/S

Osová Bitýška-okr.Žďár n/S

Osové-okr. Žďár n/S

Ostrov nad Oslavou
Okr. Žďár n/S

Oudoleň-okr. Havl.Brod

Pacov-okr. Pelhřimov

Panenská Rozsírka
okr. Jihlava

Pavlínov-okr.Žďár n/S

Pavlov-okr. Jihlava

Pavlov-okr. Žďár n/S

Pelhřimov-okresní město

Pikárec-okr.Žďár n/S

Písečné-okr.Žďár n/S

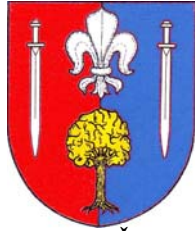
Plandry-okr. Jihlava

Počátky-okr. Pelhřimov

Počátky-okr.Žďár n/S

Poděšín-okr.Žďár n/S

Podmoklany-okr.Havl.Brod

Pohled'-okr. Havl.Brod

Pokojov-okr.Žďár n/S

Police-okr. Třebíč

Polná-okr. Jihlava

Polnička-okr. Žďár n/S

Předín-okr. Třebíč

Přešovice-okr. Třebíč

Příbyslav-okr.Havl.Brod

Pucov-okr. Třebíč

Radešín-okr.Žďár n/S

Radešinská Svratka
Okr. Žďár n/S

Radňovice-okr.Žďár n/S

Radošov-okr. Třebíč

Rapotice-okr. Třebíč

Rodkov-okr.Žďár n/S

Rohy-okr. Třebíč

Rokytnice nad Rokynnou-okr.Třebíč

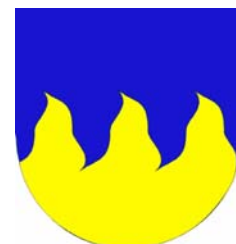
Rosička-okr.Žďár n/S

Rousměrov
okr.Žďár n/S

Rozsochy-okr. Žďár n/S

Rožná-okr. Žďár n/S

Rudíkov-okr. Třebíč

Růžená-okr. Jihlava

Rybné-okr. Jihlava

Rynárec-okr. Pelhřimov

Řečice-okr. Žďár n/S

Římov-okr. Třebíč

Salačova Lhota-okr. Pelhřimov

Sázava-okr. Žďár n/S

Sázavka-okr. Havl. Brod

Sedlec-okr. Třebíč

Sedlice-okr. Pelhřimov

Senožaty-okr. Pelhřimov

Sklené-okr. Žďár n/S

Sklené nad Oslavou
Okr. Žďár n/S

Slavíkov-okr. Havl. Brod

Sloupno-okr. Havl. Brod

Smrčná-okr. Jihlava

Smrk-okr. Třebíč

Sněžné-okr. Žďár n/S

Sobiňov-okr. Havl. Brod

Stará Říše-okr. Jihlava

Stařeč-okr. Třebíč

Stonařov-okr. Jihlava

Stránecká Zhoř-okr. Žďár n/S

Strážek-okr. Žďár n/S

Stříbrné Hory
Okr. Havl. Brod

Střítež-okr. Třebíč

Střítež-okr. Žďár n/S

Studenec-okr. Třebíč

Studnice-okr. Třebíč

Sudice-okr. Třebíč

Svatoslav-okr. Třebíč

Světlá nad Sázavou
Okr. Havl. Brod

Svatka-okr. Žďár n/S

Škrdlovice-okr. Žďár n/S

Šlapanov-okr. Havl. Brod

Štoky-okr. Havl. Brod

Švabov-okr. Jihlava

Tasov-okr. Žďár n/S

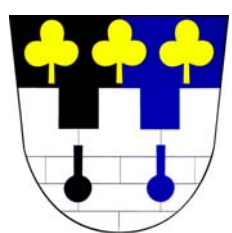
Telč-okr. Jihlava

Tis-okr. Havl. Brod

Trnava-okr. Třebíč

Třebelovice-okr. Třebíč

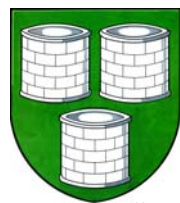
Třebenice-okr. Třebíč

Třebíč-okresní město

Telč-okr. Jihlava

Tři Studně-okr. Žďár n/S

Újezd-okr. Žďár n/S

Úsobí-okr. Havl.Brod

Valdíkov-okr. Třebíč

Valeč-okr. Třebíč

Vatin-okr. Žďár n/S

Včelnička
okr. Pelhřimov

Věchnov-okr. Žďár n/S

Velká Bíteš
okr. Žďár n/S

Velká Chyška-okr. Pelhřimov

Velká Losenice
Okr. Žďár n/S

Velké Meziříčí
okr. Žďár n/S

Velký Rybník-okr. Pelhřimov

Vepřová-okr. Žďár n/S

Veselý Žďár
Okr. Havl.Brod

Větrný Jeníkov
okr. Jihlava

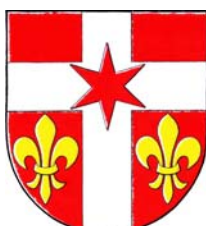
Věžná-okr. Žďár n/S

Věžnice-okr. Havl.Brod

Vícenice u Náměště n/O
Okr. Třebíč

Vídeň
okr. Žďár n/S

Vilémov-okr. Havl.Brod

Vír-okr. Žďár n/S

Víska-okr. Havl.Brod

Vladislav-okr. Třebíč

Vlachovice-okr. Žďár n/S

Vlkov-okr. Žďár n/S

Vojnův Městec
Okr. Žďár n/S

Výčapy-okr. Třebíč

Vyskytná-okr. Pelhřimov

Vysoké-okr. Žďár n/S

Vysoké Studnice
Okr. Jihlava

Záborná-okr. Jihlava

Zadní Zhořec-okr. Žďár n/S

Zubří-okr. Žďár n/S

Zvole-okr. Žďár n/S

Žďár nad Sázavou
Okresní město

Ždírec nad Doubravou
okr. Havl.Brod

Želetava-okr. Třebíč

Želiv-okr. Pelhřimov

Žirovnice-okr. Pelhřimov

Žižkovo Pole
Okr. Havl.Brod

Chronologický rejstřík obcí užívající „starý“ znak (do roku 1990)

Do roku 1434

Habry	Jemnice	Velká Bíteš
Havlíčkův Brod	Jihlava	
Chotěboř		

1435 - 1550

Brtnice	Lipnice nad Sázavou	Radostín nad Oslavou
Budišov	Měřín	Rouchovany
Bystřice nad	Mohelno	Sázavka
Pernštejnem	Moravské Budějovice	Štoky
Černovice	Myslibořice	Tasov
Dolní Cerekev	Opatov	Telč
Hořepník	Osová Bitýška	Třešť
Humpolec	Pacov	Velké Meziříčí
Kamenice nad Lipou	Pelhřimov	Žďár nad Sázavou
Křižanov	Polná	Želetava
Ledeč nad Sázavou	Přibyslav	Žirovnice

1551 – 1650

Batelov	Luka nad Jihlavou	Počátky
Červená Řečice	Lukavec	Stará Říše
Dalešice	Mrákotín	Stařeč
Golčův Jeníkov	Náměšť nad Oslavou	Stázek
Havlíčková Borová	Nová Cerekev	Stonařov
Jaroměřice nad	Nová Říše	Světlá nad Sázavou
Rokytnou	Nové Město na Moravě	Vilémov
Jimramov	Nové Veselí	
Krucemburk	Ostrov nad Oslavou	

1651 – 1750

Nový Rychnov
Senožaty
Štěpánov nad Oslavou

1751 – 1850

Úsobí
Želetava

1851 – 1990

V tomto období nepřijala žádná obec v kraji Vysočina nový znak. Pouze v několika případech došlo k potvrzení starého znaku, k polepšení, případně k úpravám znaků (viz. kapitola Chronologický přehled vzniku obecních znaků).